

Energija čustev

Letno poročilo
Holdinga Slovenske elektrarne d.o.o.
in skupine HSE za leto 2003

Kazalo

Uvod	6	· Ključni podatki leta 2003
	10	· Pismo generalnega direktorja
	12	· Poročilo nadzornega sveta
	14	· Kronologija pomembnejših dogodkov skupine HSE v letu 2003

Poslovno poročilo	18	· Splošni podatki krovne družbe HSE
	19	· Predstavitev skupine HSE
	24	· - Organiziranost skupine HSE
	27	· - Upravljanje skupine HSE
	30	· Poslanstvo, vizija in strateški cilji
	31	· Politika sistema vodenja kakovosti
	31	· - Kakovost
	32	· - Varnost
	33	· Komuniciranje z javnostmi
	34	· Upravljanje s človeškimi viri
	34	· - Zaposleni v krovni družbi
	35	· - Zaposleni v skupini HSE
	36	· - Izobraževanje
	38	· Tržni položaj
	38	· - Odpiranje trga z električno energijo
	38	· - Razmere na trgih električne energije v letu 2003
	42	· Prodaja in kupci
	42	· - Električna energija
	43	· - Ostale dejavnosti
	44	· Nabava in dobavitelji
	44	· - Električna energija
	46	· Pomembnejše naložbe krovne družbe
	46	· - HE na spodnji Savi
	47	· - HE Boštanj
	47	· - HE Blanca
	47	· - HE Krško
	47	· - Števnici sistem odjemalcev
	47	· - Center vodenja bilančne skupine
	48	· - Krovno TK omrežje
	48	· - Števnici sistem HSE
	49	· Pomembnejše naložbe hčerinskih družb
	51	· Raziskave in razvoj
	52	· Informatika
	53	· Finančno poslovanje
	54	· - Računovodska analiza poslovanja in kazalniki
	63	· Upravljanje s tveganji
	66	· Načrti za prihodnost
	67	· Pomembni dogodki po koncu poslovnega leta
	67	· - Krovna družba
	67	· - Hčerinske družbe

Računovodsko poročilo	70	· Uvodna pojasnila
družbe HSE d.o.o.	71	· Izjava posloводства
	72	· Revizorjevo poročilo
	73	· Bilanca stanja
	75	· Izkaz poslovnega izida
	76	· Izkaz finančnega izida
	77	· Izkaz gibanja kapitala
	79	· Pojasnila k računovodskim izkazom
	79	- Bilanca stanja
	91	- Izkaz poslovnega izida
	94	- Izkaz finančnega izida
	94	- Izkaz gibanja kapitala
	95	- Druga pojasnila
 Računovodsko poročilo	 97	 · Uvodna pojasnila
skupine HSE	99	· Revizorjevo poročilo
	100	· Skupinska bilanca stanja
	102	· Skupinski izkaz poslovnega izida
	103	· Skupinski izkaz finančnega izida
	104	· Skupinski izkaz gibanja kapitala
	106	· Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom
	106	- Skupinska bilanca stanja
	115	- Skupinski izkaz poslovnega izida
	118	- Skupinski izkaz finančnega izida
	118	- Skupinski izkaz gibanja kapitala
	119	- Ostala razkritja
	 121	 · Kontaktni podatki
	 124	 · V letnem poročilu uporabljene kratice

Uvod

Ključni podatki leta 2003

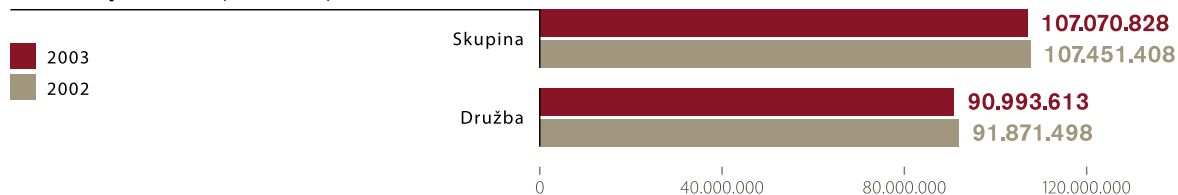
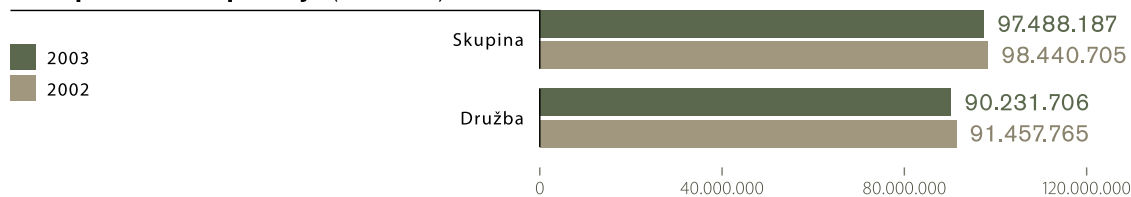
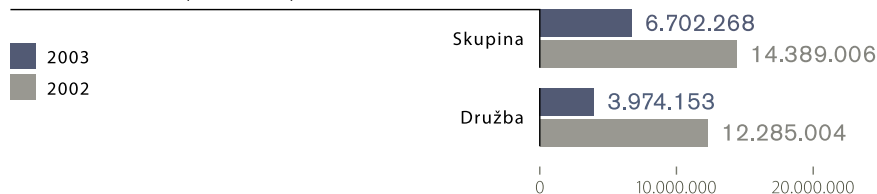
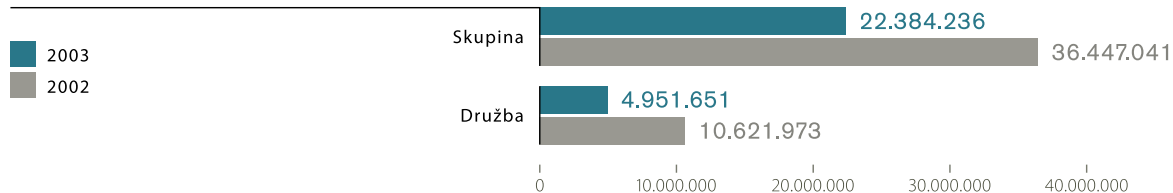
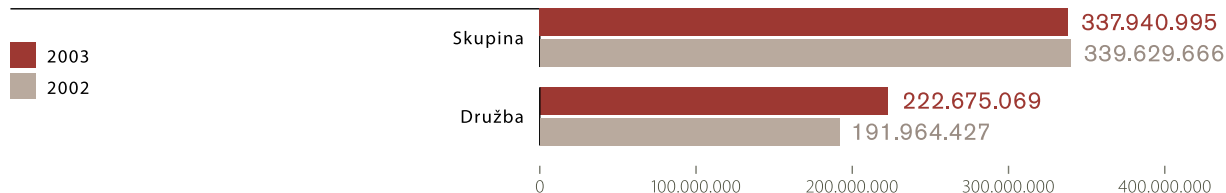
Ključni podatki družbe HSE d.o.o. za leti 2003 in 2002

Postavka	2003	2002	Indeks 03 / 02
Čisti prihodki od prodaje v 000 SIT	90.231.706	91.457.765	99
Prihodki v 000 SIT	90.993.613	91.871.498	99
Dobiček iz poslovanja v 000 SIT	3.424.698	12.729.126	27
Čisti dobiček v 000 SIT	3.974.153	12.285.004	32
Sredstva v 000 SIT	222.675.069	191.964.427	116
Kapital v 000 SIT	188.082.513	181.934.929	103
Denarni tok iz poslovanja v 000 SIT	4.951.651	10.621.973	47
Dodana vrednost v 000 SIT	4.342.574	13.353.741	33
Prodana električna energija v GWh	9.210	9.332	99
Število zaposlenih na dan 31. 12.	73	60	122

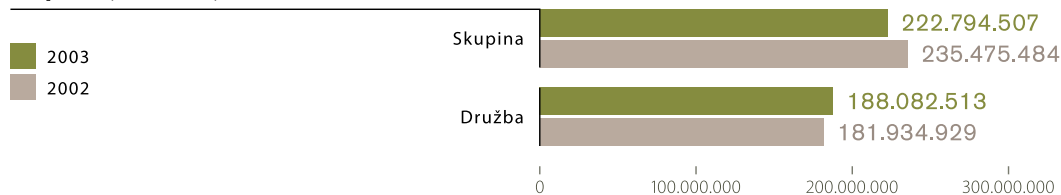
Ključni podatki skupine HSE za leti 2003 in 2002

Postavka	2003	2002	Indeks 03 / 02
Čisti prihodki od prodaje 000 SIT	97.488.187	98.440.705	99
Prihodki v 000 SIT	107.070.828	107.451.408	100
Dobiček iz poslovanja v 000 SIT	7.220.643	13.601.407	53
Čisti dobiček v 000 SIT	6.702.268	14.389.006	47
Sredstva v 000 SIT	337.940.995	339.629.666	100
Kapital v 000 SIT	222.794.507	235.475.484	95
Denarni tok iz poslovanja v 000 SIT	22.384.236	36.447.041	55
Dodana vrednost v 000 SIT	52.801.127	60.070.617	88
Število zaposlenih na dan 31. 12.	5.104	5.282	97
Proizvedena električna energija v GWh	6.269	6.698	94
Prodana električna energija v GWh ¹	8.773	8.714	101
Število družb v skupini na dan 31.12.	23	20	115

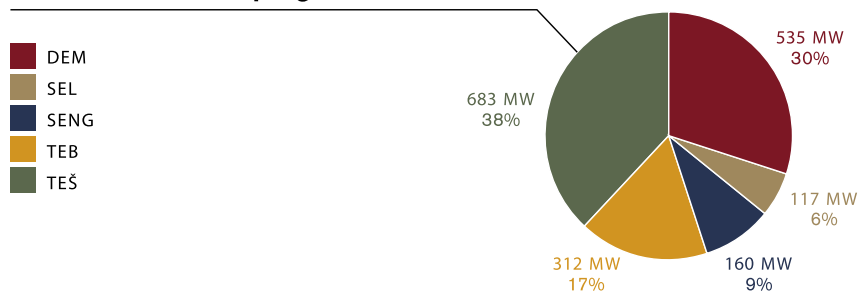
¹ Prodana električna energija z izločitvijo medsebojnih prodaj znotraj skupine HSE 636 GWh v letu 2002 ter 487 GWh v letu 2003 in z upoštevanjem proizvodnje mHE SENG.

Celotni prihodki (v 000 SIT)**Čisti prihodki od prodaje** (v 000 SIT)**Čisti dobiček** (v 000 SIT)**Denarni tok iz poslovanja** (v 000 SIT)**Bilančna vsota** (v 000 SIT)

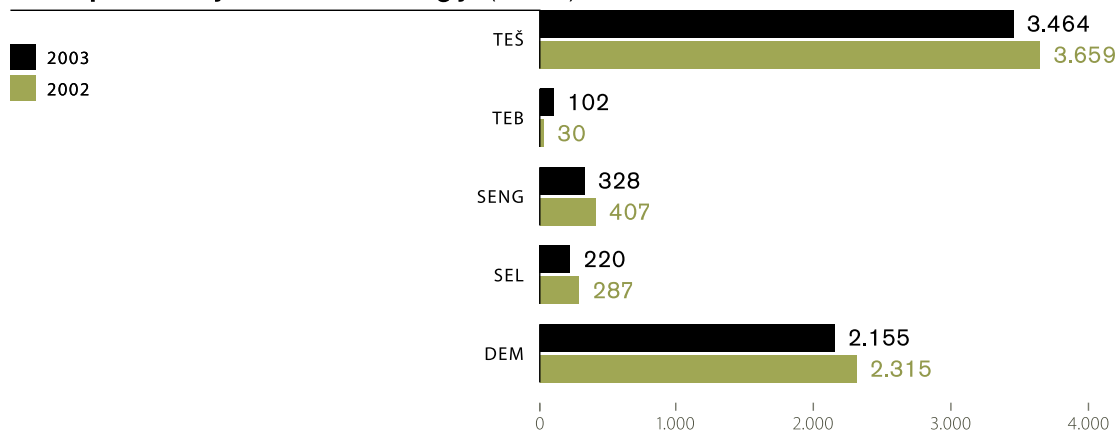
Kapital (v 000 SIT)

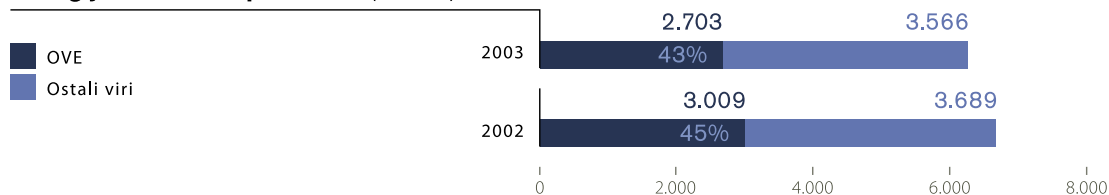
Instalirana moč na pragu

Letna proizvodnja električne energije (v GWh)

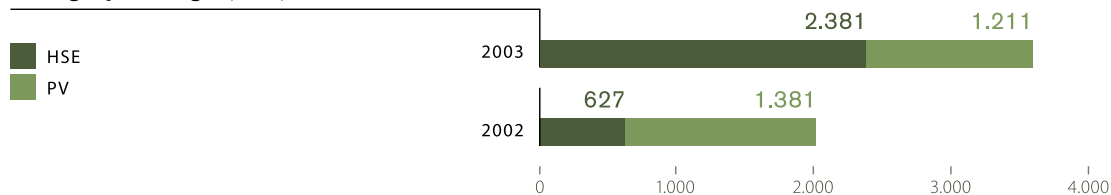

Letna proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov energije družb skupine HSE (v GWh)

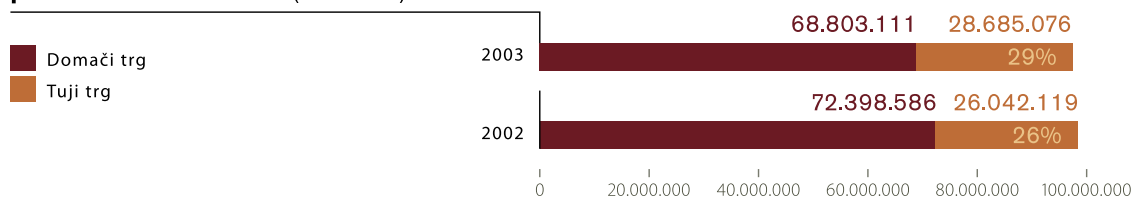

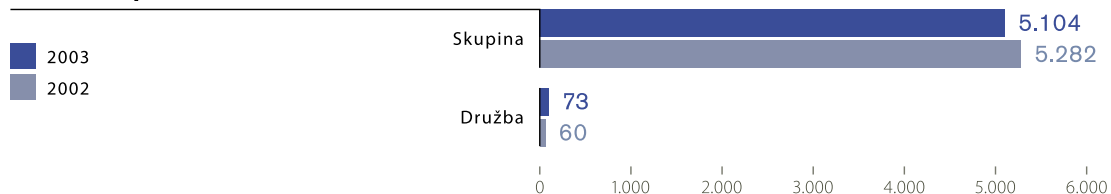
Zaloga premoga (v TJ)

Čisti prihodki skupine HSE po območnih odsekih (v 000 SIT)

Število zaposlenih

Pismo generalnega direktorja

Narava je svoje opravila. Mi tudi.

Kot vsako leto je tudi tokrat moja dolžnost in hkrati prijetna naloga potegniti črto pod poslovanje Holdinga Slovenske elektrarne - pa čeprav v luči dejstva, da nam je bilo leto 2003, ki ga razčlenjujemo v tem letnem poročilu, manj naklonjeno kot leti poprej, saj je nastopila vrsta okoliščin, ki so doseganje zastavljenih ciljev močno otežile. Pričakovanih, kot je denimo začetek veljave meddržavnega sporazuma z Republiko Hrvaško o Nuklearni elektrarni Krško, in nepričakovanih, kot je bila izjemna suša v poletnih mesecih, zaradi katere se je proizvodnja naših hidroelektrarn kar nekajkrat prepolovila. A kljub temu s preteklim poslovnim letom ne moremo biti nezadovoljni; nenazadnje smo zastavljene cilje v celoti dosegli. In celo presegle. Od tod torej tudi misel iz naslova, ki sem si jo dovolil izposoditi od velikega angleškega pesnika Johna Milтона in njegovega epa Izgubljeni raj: "Ne obtožuj narave. Svoje je opravila; opravi še ti svoje."

HSE je svoje opravil.

Cilje, vezane na poslovanje, smo dosegli z jasno začrtano vizijo in strategijo ter s strokovnostjo, prizadevnostjo, odzivnostjo in trdim delom več kot pet tisoč zaposlenih skupine HSE. Zato smo v letu 2003 ohranili položaj vodilnega proizvajalca in trgovca z električno energijo v Sloveniji. Družbe skupine HSE so tudi v minulem letu proizvedle več kot polovico vse proizvedene električne energije v Sloveniji ter tako, kljub neugodnim naravnim razmeram, zagotovile samostojnost, zanesljivost, sigurnost in konkurenčnost slovenskega elektroenergetskega sistema na eni strani, na drugi pa omogočile takšen finančni rezultat, ki nam omogoča ne le preživetje, ampak strateško razgibano prihodnost.

Ciljem, vezanim na geografsko rast, smo zadostili s širitvijo prisotnosti na nekatere pomembne evropske trge. V Beogradu smo odprli predstavništvo, v Italiji hčerinsko družbo, oblikovali smo lastne bilančne skupine v avstrijskem in nemškem elektroenergetskem sistemu ter tako dobili možnost samostojne včlanitve na borzi z električno energijo EEX v Leipzigu in EXAA v Gradcu.

Ciljem, vezanim na konsolidacijo skupine, smo v letu 2003 namenili posebno pozornost. Oktobra smo postali domala 100-odstotni lastnik Dravskih elektrarn Maribor; da je šlo pri nakupu poleg strateške pomembnosti tudi za donosno naložbo, so potrdila tudi gibanja cen električne energije v Evropi. Konsolidacija skupine ostaja naša pomembna naloga tudi v prihodnjem obdobju.

Cilje, vezane na dolgoročno zanesljivo in kakovostno oskrbo Slovenije z električno energijo, smo udeleževali z intenzivnim zagonom izgradnje hidroelektrarn na spodnji Savi, ki je novembra upihnila prvo svečo, ter z izvedbo prve strateške konference skupine HSE, na kateri smo izoblikovali nabor možnih projektov izgradnje novih zmogljivosti za proizvodnjo električne energije v Sloveniji. Strateška konferenca je bila izjemno odmevna in prav je tako; Slovenija je lačna novih proizvodnih zmogljivosti, spremenjenim podnebnim razmeram pa se moramo čim prej in čim bolj učinkovito prilagoditi.

Cilji, vezani na kakovost in okolje, so stalnica vseh strateških usmeritev HSE od njegovega nastanka dalje, ko smo se zavezali mednarodnim standardom kakovosti, načelom trajnostnega gospodarjenja z naravnimi viri ter celovitemu sistemu odgovornega ravnanja z okoljem. Zato smo posebej ponosni, da smo za "novoletno darilo" kot sedma družba v skupini HSE prejeli certifikat kakovosti ISO 9001 in okoljski certifikat ISO 14001. Pridobljena certifikata pa nista le dokazili, lovori, na katerih želimo zaspati. Nasprotno; nalagata nam izjemno odgovornost, da delamo dobro, zanesljivo in kakovostno v odnosu do vseh javnosti, ki so s HSE kakorkoli povezane. V obojestranskem interesu in s ciljem obojestranskega zadovoljstva.

Cilji, vezani na prepoznavnost skupine HSE, so najtežje merljivi, a prepričani smo, da smo tudi v tej smeri naredili mnogo dobrega. Naš interni časopis Energija že zdavnaj ni več samo interni, saj ga berejo naši lastniki, poslovni partnerji, strokovna javnost, novinarji, celo dijaki in študentje. Projekt izgradnje hidroelektrarn na spodnji Savi je v lanskem letu dobil samostojno spletno stran in predstavitveni komplet. Družbe skupine HSE pa od lanskega leta dalje povezuje tudi skupni logotip, ki celoti dodaja enotnost. To pa je nenazadnje tudi bistveno, mar ne?

In končno, **cilji, vezani na zadovoljstvo naših zaposlenih**, so tisti, katerih uspešno doseganje je pravzaprav predpogoj vsega doslej naštetega. Motivacija, komuniciranje, spodbujanje, in nagrajevanje na eni strani, na drugi pa zagotavljanje socialne varnosti, ustreznih delovnih pogojev, pozitivne organizacijske klime, ki podpira pripadnost, ter možnosti dodatnih izobraževanj in usposabljanj, so bila orodja, ki smo jim v HSE v odnosu do zaposlenih namenjali posebno pozornost. Doseganje notranjega zadovoljstva je namreč, tako kot v zasebnem življenju, predpogoj doseganja zadovoljstva tistih, s katerimi smo povezani navzven.

Danes, ko prebirate to letno poročilo, je Slovenija že članica Evropske Unije, z njo pa tudi HSE. V družbi najboljših so pred nami mnogi izzivi; od tistih bolj neprijetnih, kot je denimo zaostren konkurenčni boj, zaradi katerega bomo morali v skupini HSE še bolj strniti vrste in postaviti agresivno strategijo nastopa na tujih trgih, do prijetnih, kot so možnosti geografske in poslovne rasti, izmenjava znanj in izkušenj, uveljavljanje v širši mednarodni areni. Na vse to smo v HSE dobro pripravljeni. Ker imamo odločne lastnike, strokovne in zavzete kadre, zveste kupce in zanesljive poslovne partnerje. Brez vseh vas to letno poročilo ne bi prinašalo dobrih novic. Hvala, ker ste verjeli v nas!

mag. Drago Fabijan
generalni direktor in predsednik posloводства HSE

Poročilo nadzornega sveta

Sestava nadzornega sveta

Nadzorni svet družbe je v letu 2003 deloval v naslednji sestavi:

- **mag. Djordje Žebeljan - predsednik**
- Lucijan Rejec
- Damjan Lah
- Jasna Kalšek
- prof. dr. Jože Voršič
- Darinka Mravljak
- Ervin Kos
- Pavel Župevc
- Janez Keržan

Spremljanje poslovanja družbe

Nadzorni svet družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o., ki je obvladujoča družba skupine HSE, je v letu 2003 aktivno spremljal in nadzoroval vodenje poslov družbe v okviru pristojnosti, ki so opredeljene z zakonom in aktom o ustanovitvi družbe.

Na skupno devetih sejah, od katerih je bilo šest rednih, ena izredna in dve korespondenčni, je nadzorni svet obravnaval strateške zadeve in druga pomembnejša vprašanja ter področja, povezana s samim poslovanjem družbe. Poslovodstvo družbe je za obravnavo posameznih točk dnevnega reda pripravljalo kakovostna in korektna pisna gradiva, ki so bila nato podrobneje obrazložena tudi na samih sejah, pri nekaterih točkah pa so bile informacije posredovane ustno. V letu 2003 je bilo na vseh sejah s skupno petdesetimi točkami dnevnega reda sprejetih 56 sklepov, katerih uresničevanje je nadzorni svet redno preverjal.

Cilji poslovanja družbe in s tem tudi celotne skupine HSE v letu 2003 so bili določeni s poslovnim načrtom, ki ga je nadzorni svet sprejel na svoji 5. redni seji, 21. marca 2003.

Eno pomembnejših strateških vprašanj, ki je bilo v letu 2003 obravnavano na več sejah, je bil odkup poslovnih deležev manjšinskih lastnikov Dravskih elektrarn Maribor, d.o.o. Poslovodstvo je nadzorni svet seznanilo z možnostjo odkupa poslovnih deležev na 5. redni seji, 21. marca 2003. Soglasje za pričetek pogajanj za odkup poslovnih deležev je bilo s strani nadzornega sveta dano na 6. redni seji, 28. maja 2003, ko je bil nadzorni svet seznanjen tudi z dvema cenitvenima poročiloma, ki sta bili pripravljena za namen odkupa. Na tej seji je bila imenovana tudi pogajalska skupina, katere naloga je bila v tridesetih dneh pripraviti poročilo o pogajanjih. Zapisnika sestankov in poročilo pogajalske skupine je nadzorni svet obravnaval na 2. izredni seji, 18. junija 2003, ko je poslovodstvu tudi dal soglasje k sklenitvi pravnega posla in mu naložil, da pripravi utemeljitev odkupa tudi za ustanovitelja družbe. Na 7. redni seji, 2. septembra 2003, je bil nadzorni svet seznanjen s stanjem in aktivnostmi ter možnostjo takojšnjega odkupa, pri čemer je poslovodstvo predstavilo tudi spremenjene načine in vire financiranja. Nadzorni svet je s predlogom takojšnjega odkupa poslovnih deležev ter spremenjenimi načini in viri financiranja soglašal in hkrati naložil poslovodstvu, da se odkup izvede na najbolj racionalen način. Poročilo o odkupu poslovnih deležev je nadzorni svet obravnaval na 8. redni seji, 27. novembra 2003, ko je bil predstavljen celoten potek odkupa poslovnih deležev manjšinskih lastnikov Dravskih elektrarn Maribor, d.o.o., in sicer od izbire ponudnika za sklenitev dolgoročne kreditne pogodbe, ki je bila sklenjena skladno z določili Uredbe o pogojih in postopkih zadolževanja pravnih oseb iz 87. člena Zakona o javnih financah, pogojev najema kredita, do samega plačila kupnine.

Letni poročili družbe in skupine HSE za leto 2002 s pozitivnima mnenjema revizorske družbe KPMG Slovenija, d.o.o., je nadzorni svet obravnaval in potrdil na 6. redni seji, 28. maja 2003. Hkrati je nadzorni svet soglašal s predlogom poslovodstva, da se bilančni dobiček za leto 2002 v celoti uporabi za oblikovanje drugih rezerv iz dobička, kar je kasneje potrdil tudi ustanovitelj družbe.

Poleg navedenega je nadzorni svet na podlagi četrletnih poročil posloводства redno spremljal poslovanje družbe med letom in s tem tudi uresničevanje planiranih poslovnih ciljev. Posebno pozornost pa je nadzorni svet namenjal tudi:

- napredovanju projekta izgradnje verige HE na spodnji Savi in ustanovitvi skupnega podviga za učinkovitejšo izvedbo tega projekta
- postopku prodaje poslovnega deleža v družbi TDR-Metalurgija, d.d. ter možnostim dolgoročne oskrbe z električno energijo
- izvedbi skupščine družbe
- razmeram na trgu električne energije in izhodiščem za plan za leto 2004
- ureditvi plač direktorjev družb v skupini HSE
- dokapitalizaciji družbe HSE Invest, d.o.o.
- sklenitvi pogodb za prodajo in nakup električne energije za leto 2004

**Preveritev letnega poročila ter
stališče do revizijskega poročila**

Nadzorni svet HSE je na svoji 11. redni seji dne 27. maja 2004 obravnaval Letno poročilo družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. in skupine HSE za leto 2003 z revizijskima poročiloma in s predlogom posloводства o uporabi bilančnega dobička.

Revizijo računovodskih izkazov družbe HSE in skupine HSE ter pregled skladnosti poslovnega poročila družbe HSE in skupine HSE za leto 2003 je izvedla revizijska družba KPMG Slovenija, d.o.o.

Po mnenju revizorja z dne 11. maja 2004 so računovodski izkazi družbe HSE in skupine HSE s prilogami resnična in poštena slika finančnega stanja gospodarske družbe in skupine na dan 31. december 2003, poslovnega izida in finančnega izida njunega poslovanja ter gibanja kapitala v tedaj končanem letu v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi. Poslovno poročilo je skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

Na osnovi pregleda revizijskih poročil in na osnovi pojasnil, ki so bila podana na sami seji nadzornega sveta, nadzorni svet družbe HSE k revizijskima poročiloma nima pripomb. Na osnovi rednega spremljanja poslovanja družbe HSE, pozitivnih revizijskih mnenj zelo uspešnega poslovnega izida družbe in skupine, doseženih zastavljenih ciljev iz poslovnega načrta za leto 2003 ter v skladu s svojimi pristojnostmi nadzorni svet družbe HSE po končni preveritvi nima pripomb k Letnemu poročilu družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. in skupine HSE za leto 2003 in ga potrjuje.

Čisti poslovni izid družbe HSE za leti 2003 je 3.974.153.199,16 SIT. Nadzorni svet družbe je na svoji 10. redni seji dne 23. marca 2004 soglašal s predlogom posloводства, da se 1.987.076.599,58 SIT razporedi med druge rezerve iz dobička že pri sestavi letnega poročila za leto 2003.

Ostanek čistega dobička predstavlja bilančni dobiček leta 2003, ki znaša 1.987.076.599,58 SIT.

V skladu s strateškimi cilji in naložbeno politiko nadzorni svet družbe HSE soglašja s predlogom posloводства družbe, da se bilančni dobiček v višini 1.987.076.599,58 SIT v celoti uporabi za oblikovanje drugih rezerv iz dobička. Nadzorni svet družbe HSE je poročilo pripravil v skladu z 274a. členom Zakona o gospodarskih družbah. Poročilo nadzornega sveta je namenjeno skupščini družbe.

mag. Djordje Žebeljan,
predsednik nadzornega sveta
Holdinga Slovenske elektrarne d.o.o.

V Ljubljani, 27. 5. 2004

Kronologija pomembnejših dogodkov skupine HSE v letu 2003

- Januar**
- Projekt ČHE Avče je s sprejetjem Odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana RS vključen v prostorske dokumente RS.
  - Januarja mineva 50 let od izida prve številke velenjskega Rudarja, časopisa sindikata PV.
- Februar**
- 6. februarja se zgodi delovna nesreča na odkopu v jami Preloge, v kateri izgubita življenje dva rudarja.
  - Nadzorni svet družbe TDR-Metalurgija potrdi Investicijski program: posodobitev proizvodnje kompleksnih zlitin in s soglasjem omogoči družbi, da najame dolgoročni kredit za izvedbo naložbe.
  - TEŠ pridobi certifikat ISO 14001 za področje proizvodnje in prodaje električne in toplotne energije ter za razvoj proizvodnih procesov.
  - Podpis pogodb in pričetek izgradnje centra vodenja SENG.
- Marec**
- V TEB poteka rekonstrukcija 110 kV polj plinskih blokov PB 1, 2, 3 in transformatorja 8, ki služi za napajanje lastne rabe oz. oddajanje energije pri obratovanju starih parnih blokov.
  - V TEB je izvedena certifikacijska presoja sistema ravnanja z okoljem po standardu ISO 14001:1997.
  - Redna certifikacijska presoja potrdi skladnost dokumentacije in postopkov z zahtevami standardov ISO 9001:2000 in ISO 14001 tudi v PV.
  - SEL prejmejo odločbo o določitvi koncesionarja za HE Moste, HE Mavčiče ter HE Medvode. Po usklajevanjih z MOPE je koncesijska pogodba podpisana 20. novembra.
  - Organizirana je prva prostorska konferenca za ČHE Avče.
  - Zaradi suše v TEŠ v prvih treh mesecih proizvedejo 20 odstotkov več električne energije kot so načrtovali.
  - Števnici sistem HSE je prestopal vsa testiranja in preizkuse in je dan v normalno obratovanje.
- April**
- V veljavo stopi meddržavni sporazum o NEK. Sporazum predvideva dobavo polovice proizvodnje Hrvaški, s čimer se Slovenija pretvori v neto uvoznico električne energije, HSE pa je tisti, ki mora glede na pogodbene obveznosti zagotoviti izostale količine električne energije.
  - V SEL je izdelan Program razvoja družbe, ki opredeljuje temelje poslovne politike družbe in njen razvoj v prihodnosti. V njem so podane prednostne naloge in programske usmeritve ter srednjeročni načrt novih investicij. S programom razvoja soglašata tudi nadzorni svet družbe.
  - Končana je izgradnja HE Plave II in HE Doblar II. 24. aprila je slovesna otvoritev.
  - Začetek poslovanja HSE Italia.

- Maj**
- Podpis Pogodbe o skupnem podvigu pri projektu izgradnje HE na spodnji Savi. Pri projektu sodelujejo družbe HSE, DEM, SEL, SENG in TEB, ki bodo za izgradnjo verige zagotovile 71,5 milijarde SIT; največ, to je 51 odstotkov, HSE, DEM 30,8 odstotka, SEL 12,6 odstotka, SENG in TEB pa po 2,8 odstotka.
  - V PV začnejo z odkopavanjem v SZ predelu jame Preloge, kar označijo za generacijski izziv.
  - V TEB je uspešno zaključen projekt Rekonstrukcije stabilne gasilne naprave za gašenje in hlajenje treh rezervoarjev.
  - Izveden je remont plinskega bloka 2 v TEB.
  - Družba HSE 15. maja odpre v Beogradu svoje predstavništvo.
  - Konec maja je uspešno izveden testni preizkus otočnega obratovanja plinskih agregatov TEB za NEK.
  - SENG začnejo obnavljati prvo jezovno zapornico na jezu Ajba.
  - Nadzorni svet družbe HSE sprejme letni poročili družbe in skupine HSE za leto 2002.
- Junij**
- Družba HSE pridobi gradbeno dovoljenje za energetski objekt HE Boštanj.
  - Družba HSE in konzorcij GIZ Gradis Ljubljana / NGR d.d., Maribor, podpišeta Pogodbo o izgradnji jezovne zgradbe HE Boštanj, ki izvajalca zavezuje k dokončanju glavnih gradbenih del na jezovni zgradbi do aprila 2006.
  - Poletna suša ima za posledico večjo potrebo po proizvodnji električne energije v TEŠ. Velenjski premogovnik se z družbo HSE dogovori za prodajo dodatnih 400.000 ton premoga v prvi polovici leta. V PV zato spremenijo delovni koledar. V prvih šestih mesecih delajo 16 dni več, kot so načrtovali.
  - PV in Golte Holding skleneta dogovor o strateškem partnerstvu pri projektu Golte. Temu se kasneje priključijo še občine Šaleške, Savinjske in Zgornje Savinjske doline ter nekateri podjetniki.
  - Novi predsednik Združenja za energetiko pri GZS postane dr. Milan Medved, poslovni direktor in član posloводства družbe HSE.
  - 27. junija v TEŠ ustavijo blok 5. Začne se veliki remont, ki je bil zadnjič opravljen pred štirimi leti.
- Julij**
- Družbi HSE in Litostroj E.I. 7. julija podpišeta pogodbo o dobavi turbine, generatorjev in pripadajoče opreme (Lot TG) ter pogodbo o dobavi žerjava v strojnici elektrarne (Lot D) za HE Boštanj.
  - 10. julija družbi HSE in Montavar podpišeta pogodbo o dobavi hidromehanske opreme (Lot H).
  - TEB praznuje 60-letnico delovanja. Ob tem dogodku je organizirana osrednja slovesnost, na kateri je družbi podeljen tudi okoljevarstveni certifikat ISO 14000. Odprta je tudi razstava o razvoju TEB od začetka do danes.
  - Začetek poslovanja TDR Invap.
  - Vlada RS izda Odlok o programu reševanja naslednjih investicij v podjetjih proizvodnje električne energije v RS, ki določa TEŠ kot upravičenca do pomoči za reševanje naslednjih investicij.
- Avgust**
- 23. avgust je dan zaključka pripravljalnih del na HE Boštanj.
  - 26. avgusta ponovno priključijo na omrežje blok 5 TEŠ, in sicer nekaj dni pred planiranim rokom.
  - Izpad NEK.
- September**
- V TEB se izvede remont plinskih blokov 4 in 5.
  - V SENG poteka druga prostorska konferenca za ČHE Avče.
  - Začnejo se pripravljala dela za malo HE Klavžarica.

Oktober

- V začetku oktobra se družba HSE preseli v nove poslovne prostore na Koprski ulici 92 v Ljubljani.
- Nov odkop v jami Pesje požene generalni direktor HSE mag. Drago Fabijan.
- 10. oktobra družba HSE s 25 manjšinskimi lastniki DEM podpiše pogodbe o odkupu 20,5-odstotnega lastniškega deleža v DEM in s tem postane skoraj 100-odstotni lastnik hčerinske družbe.
- 15. oktobra je slovesno odprtje RTP Medvode s 110 kV stikališčem. Izgradnja predstavlja skupni projekt SEL in Elektro Gorenjske. Bistvene pridobitve nove investicije so boljša varnost, manjši vpliv na okolje ter omogočanje direktne transformacije generatorske napetosti na 110 kV nivo.
- S strani MOPE je imenovana komisija za vodenje in nadzor postopka prodaje kapitalskih naložb RS, ki jih predstavljajo delnice v družbi TDR-Metalurgija.

November

- 6. novembra družba HSE kot prva družba iz JV dela Evrope postane članica borze z električno energijo v Leipzigu (EEX).
- 6. in 7. novembra v Logarski dolini poteka prva strateška konferenca skupine HSE, na kateri so med drugim pregledani vsi možni projekti izgradnje novih proizvodnih zmogljivosti v prihodnjem desetletnem obdobju na obstoječih lokacijah družb HSE.
- Na HE Boštanj se začne montaža prvih kovinskih delov turbine.
- V SENG je javna razgrnitev predloga lokacijskega načrta za ČHE Avče.
- Pridobljeno je uporabno dovoljenje za HE Doblar II.
- Sprejetje Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Save.

December

- Družba HSE pridobi certifikat kakovosti ISO 9001 in certifikat ravnanja z okoljem ISO 14001.
- Po zagonskih in funkcionalnih preizkusih začetek daljinskega vodenja objektov SENG iz lastnega centra vodenja.
- Družba HSE podpiše pogodbe za prodajo električne energije za leto 2004.

Poslovno poročilo

Splošni podatki krovne družbe HSE

Polno ime družbe:	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.
Skrajšano ime:	HSE d.o.o.
Oblika organiziranosti:	družba z omejeno odgovornostjo
Naslov:	Koprska ulica 92, 1000 Ljubljana
Telefon:	(01) 47 04 100
Faks:	(01) 47 04 101
Št. vložka:	1/35036/00, registrirano pri Okrožnem sodišču v Ljubljani
Osnovni kapital:	1.156.216.668,00 SIT
Velikost:	velika gospodarska družba
Struktura lastništva:	100% Republika Slovenija
Transakcijski račun HSE:	04302-0000317271
Transakcijski račun skupnega podviga:	04302-0001020424
Davčna številka:	99666189
Matična številka:	1662970
Spletni naslov:	www.hse.si
E-pošta:	hse@hse.si; info@hse.si
Predsednik posloводства:	mag. Drago Fabijan
Člana posloводства:	dr. Milan Medved, Ladislav Tomšič
Predsednik nadzornega sveta:	mag. Djordje Žebeljan

Akt o ustanovitvi

Vlada Republike Slovenije je na 38. seji, 26. julija 2001, sprejela Akt o ustanovitvi družbe z omejeno odgovornostjo Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

Vlada je holding ustanovila zaradi:

- enotnega nastopa družb, ki holding sestavljajo, na tržišču pri prodaji električne energije
- izboljšanja konkurenčnosti slovenskih proizvodnih podjetij in
- izvedbe projekta izgradnje HE na spodnji Savi.

V Holding Slovenske elektrarne je Republika Slovenija združila svoje poslovne deleže v posameznih družbah, ki holding sestavljajo. Osnovni kapital družbe predstavlja vložek edinega družbenika. Na tej podlagi ima Republika Slovenija en poslovni delež.

Lastniška struktura HSE

Holding Slovenske elektrarne d.o.o. je v 100% lasti Republike Slovenije.

Predstavitev skupine HSE

Združeni tokovi različnosti

Osrednja vloga skupine HSE je zagotavljanje varne, zanesljive in kakovostne energetske oskrbe domačih in tujih odjemalcev. Najpomembnejša prednost skupine HSE je povezanost različnih proizvajalcev električne energije. Združenost hidroelektrarn, termoelektrarn in premogovnika v eno blagovno znamko, poenoteno trženje različnih virov električne energije, skupen prodor na tuje trge, skupne naložbe in razvojni projekti omogočajo vsem družbam skupine večjo prilagodljivost, konkurenčnost in zmanjševanje nevarnosti morebitnih izpadov.

Glavne dejavnosti skupine

Dejavnost skupine HSE zajema predvsem področje upravljanja z energijo in okoljem ter obvladovanje s tem povezanih procesov in tveganj.

Širok spekter aktivnosti je moč združiti v naslednje glavne skupine:

- proizvodnja električne in toplotne energije
- proizvodnja lignita
- prodaja in trgovanje z električno in toplotno energijo
- optimizacija proizvodnje skupine HSE
- zagotavljanje sistemskih storitev, potrebnih za delovanje elektroenergetskega sistema
- vodenje in izvedba energetskih in okoljskih projektov
- proizvodnja kalcijevega karbida, ferosilicija, kalcijevega silicija in kompleksnih zlitin.

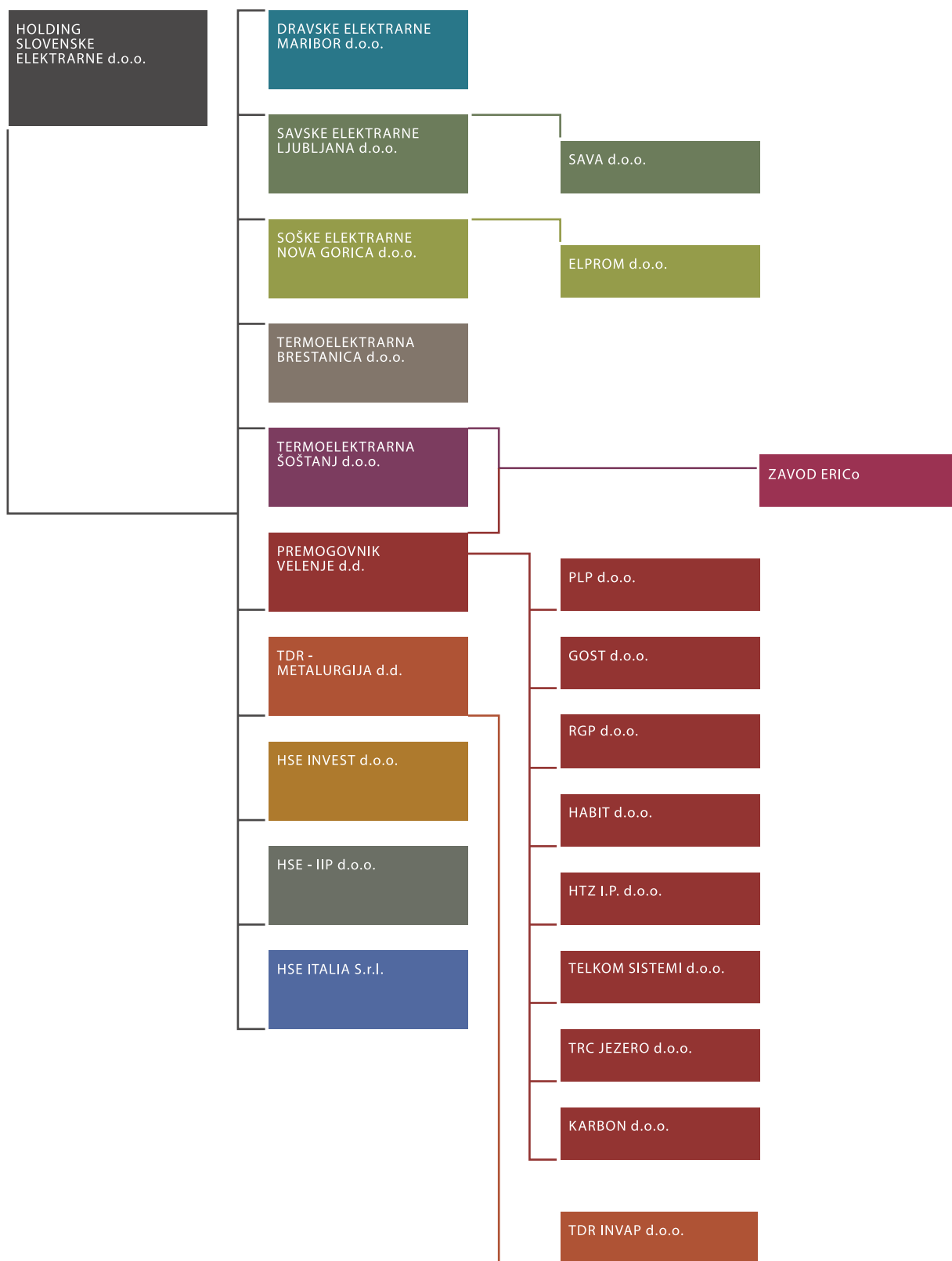
Glavna dejavnost skupine so procesi proizvodnje in trgovanja z električno energijo, zato glavnina letnega poročila obravnava to področje.

Skupino HSE sestavljajo:

- Holding Slovenske elektrarne d.o.o. kot krovna družba in
- Dravske elektrarne Maribor d.o.o.
- Savske elektrarne Ljubljana d.o.o. z eno odvisno družbo
- Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o. z eno odvisno družbo
- Termoelektrarna Brestanica d.o.o.
- Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.
- Premogovnik Velenje d.d. z osmimi odvisnimi družbami
- HSE Invest d.o.o.
- HSE - IIP d.o.o.
- HSE Italia, S.r.l.
- TDR - Metalurgija d.d. z eno odvisno družbo.

Družbi TEŠ in PV imata vsaka še 30 - odstotni delež v zavodu ERICo, ki je prikazan v shemi skupine HSE, podatki njegovega poslovanja pa v letnem poročilu skupine niso vsebovani.

Skupina HSE

Dravske elektrarne Maribor d.o.o.

Dravske elektrarne Maribor d.o.o. so prvi proizvodno aktivni člen v skupini. Skupna razpoložljiva moč na pragu osmih HE v pretočni akumulaciji bo po zaključeni II. fazi prenove v začetku leta 2005 575 MW. Center vodenja zagotavlja nemoteno proizvodnjo električne energije in nadzoruje pretok reke Drave v Sloveniji. DEM lahko skupaj pokrijejo 25 odstotkov vseh potreb po električni energiji v državi. Tu je tudi center za operativno vodenje proizvodnje električne energije skupine HSE.

Savske elektrarne Ljubljana d.o.o.

Savske elektrarne Ljubljana d.o.o. s štirimi HE poleg osnovne dejavnosti proizvodnje električne energije opravljajo tudi funkcije obratovanja in vzdrževanja za nemoteno proizvodnjo energije v HE, investitorski inženiring za elektroenergetske objekte in postroje, montažo, preizkušanje, meritve, stavljanje v obratovanje ter eksperimentalni razvoj na področju naravoslovja. Njihova skupna razpoložljiva moč na pragu je 117 MW.

Sava d.o.o.

Sava, odvisna družba SEL, je bila ustanovljena za potrebe izgradnje verige HE na spodnji Savi.

**Soške elektrarne
Nova Gorica d.o.o.**

Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o. s skupno razpoložljivo močjo na pragu 160 MW skrbijo za optimalno izkoriščanje vodnega potenciala Soče, njenih pritokov in drugih obnovljivih virov ob upoštevanju pogojev in uporabnikov prostora in okolja. Veliko pozornost namenjajo večnamembnosti objektov v povezavi z vodnim gospodarstvom, vodooskrbo, vzrejo rib in ribolovom ter turistično in rekreativno dejavnostjo. Zagotavljanje optimalne in kakovostne proizvodnje vseh elektrarn je v rokah centra vodenja v Novi Gorici. Na pritokih reke Soče je devetnajst malih elektrarn, med katerimi je še posebej zanimiva elektrarna na Tolminki, ob kateri je urejen objekt za vzrejo soških postrvi. Posebnost je tudi HE Zadlaščica, ki opravlja dvojno vlogo. Zajetje z bazenom, dovodni tlačni cevovod in objekt strojnice služijo hkrati za proizvodnjo električne energije in zagotavljanje pitne vode za celotno območje Tolmina in Mosta na Soči.

Elprom d.o.o.

Elprom, odvisna družba SENG, je bila ustanovljena z namenom trgovanja z električno energijo.

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

Razpoložljiva moč Termoelektrarne Brestanica d.o.o. na pragu je 312 MW. Elektrarna, ki obstaja že več kot 60 let, se poleg sistemskih storitev in proizvodnje električne energije ukvarja tudi s proizvodnjo pare in tople vode, skladiščenjem, projektiranjem in tehničnim svetovanjem, tehničnim preizkušanjem in analiziranjem ter drugimi storitvenimi dejavnostmi. TEB je v slovenskem elektrogospodarskem sistemu predvsem zanesljiv rezervni vir napajanja v najbolj kritičnih trenutkih. Zaradi izjemno hitrih odzivnih časov (do polne moči 291 MW potrebuje le 15 minut) je sposobna hitro posredovati pri preobremenitvah sistema ali izpadih hidroelektrarn oziroma daljnovodov. Njena zasnova omogoča veliko tehnično prožnost in prilagodljivost glede pogonskih goriv: uporablja predvsem zemeljski plin in posebno lahko kurilno olje, mogoča pa je tudi kombinacija obeh virov.

Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.

Termoelektrarna Šoštanj d.o.o. je z močjo 755 MW na generatorju in 683 MW na pragu elektrarne največji proizvodni objekt med družbami skupine HSE. Proizvaja približno tretjino energije v državi, v kriznih obdobjih pa lahko pokriva tudi več kot polovico njene porabe. Poleg električne energije proizvaja tudi toplotno energijo, s katero oskrbuje večji del Šaleške doline. Elektrarno sestavlja pet proizvodnih blokov in dve toplotni postaji. Delovanje TEŠ je po proizvodnih rezultatih primerljivo z enakimi evropskimi termoelektrarnami, po obratovalni pripravljenosti blokov pa jih celo prekaša. Osnovno gorivo je lignit, ki ga pridobivajo v PV. TEŠ opravlja pomembne sistemske storitve za slovenski elektroenergetski sistem.

Premogovnik Velenje d.d.

Premogovnik Velenje d.d. je tehnološko sodobno opremljen premogovnik, ki po opremljenosti in varnosti sodi v sam evropski vrh. Njegova posebnost je svetovno znana "velenjska odkopna metoda" s prilagojenim vrhunskim hidravličnim podporjem. Ta metoda je zaradi svoje produktivnosti dokazano najprimernejša za odkopavanje debelejših slojev premoga, hkrati pa omogoča tudi zapolnjevanje in utrjevanje prostora za odkopom.

Količina izkopanega premoga v PV v povprečju letno znaša okoli 4 milijone ton, namenjen pa je potrebam proizvodnje električne energije v TEŠ. Poleg izkopa premoga pa PV opravlja še številne dejavnosti s področja geotehnologije, kot so projektiranje podzemnih objektov in površinskih kopov in geomehanske raziskave. Sodobna tehnična oprema in visoka strokovna usposobljenost kadrov zagotavlja varnost zaposlenih in njihovo visoko produktivnost. Ta je osnova za konkurenčno ceno premoga in s tem posledično tudi za konkurenčnosti električne energije TEŠ in celotne skupine HSE.

V okviru skupine PV delujejo:

HTZ I.P. d.o.o.	HTZ I.P. je družba za usposabljanje in zaposlovanje invalidov.
Gost d.o.o.	Družba Gost se ukvarja z gostinsko dejavnostjo.
PLP d.o.o.	PLP je družba za proizvodnjo lesnih izdelkov, žaganje, skobljenje in impregniranje lesa.
RGP d.o.o.	Dejavnost družbe RGP je pridobivanje in prodaja kamenih agregatov, proizvodnja mokrih in suhih betonskih mešanic in rudarske gradbene storitve, ki zajemajo izvedbo zahtevnih del na različnih področjih.
Habit d.o.o.	Družba Habit se ukvarja predvsem s poslovanjem z nepremičninami, kjer je glavna dejavnost upravljanje z nepremičninami, poleg tega pa se ukvarja tudi z organizacijo in poslovanjem pri gradbeno obrtnih delih in instalacijskih delih na stanovanjskih in drugih zgradbah.
Karbon d.o.o.	Družba Karbon je bila ustanovljena leta 2002 za raziskovanje in eksperimentalni razvoj na področju tehnologije.
TRC Jezero d.o.o.	Družba TRC Jezero naj bi s svojimi projekti pospešila razvoj turizma in rekreacije na območju velenjskih jezer.
Telkom sistemi d.o.o.	V Telkom sistemih se ukvarjajo s telekomunikacijami.
ERICo	Inštitut ERICo se ukvarja z raziskovanjem in eksperimentalnim razvojem na področju naravoslovja, tehnologije, družboslovja in humanistike.

HSE Invest d.o.o.

Osnovna dejavnost družbe HSE Invest d.o.o. je izvajanje naložb v energetske sektorju. Posebej pomembna je vloga družbe pri gradnji verige HE na spodnji Savi, ki je trenutno najpomembnejši naložbeni projekt tako HSE kot celotne slovenske elektroenergetike. Družba ima sedež v Mariboru.

HSE - IIP d.o.o.

HSE - IIP d.o.o. je hčerinska družba v 100-odstotni lasti HSE. Ustanovljena je bila za vodenje izgradnje državnih, vodnih in lokalnih infrastrukturnih objektov na območju novih HE na spodnji Savi. Družba ima sedež v Sevnici.

HSE Italia S.r.l.

Hčerinska družba HSE s sedežem v Italiji je bila ustanovljena aprila 2003 za potrebe trgovanja z električno energijo v EU. HSE Italia S.r.l. povezuje HSE tudi s partnerji za morebitne naložbe na področju Italije in je hkrati osnova za ustanavljanje bilančnih skupin na območju EU.

TDR - Metalurgija d.d.

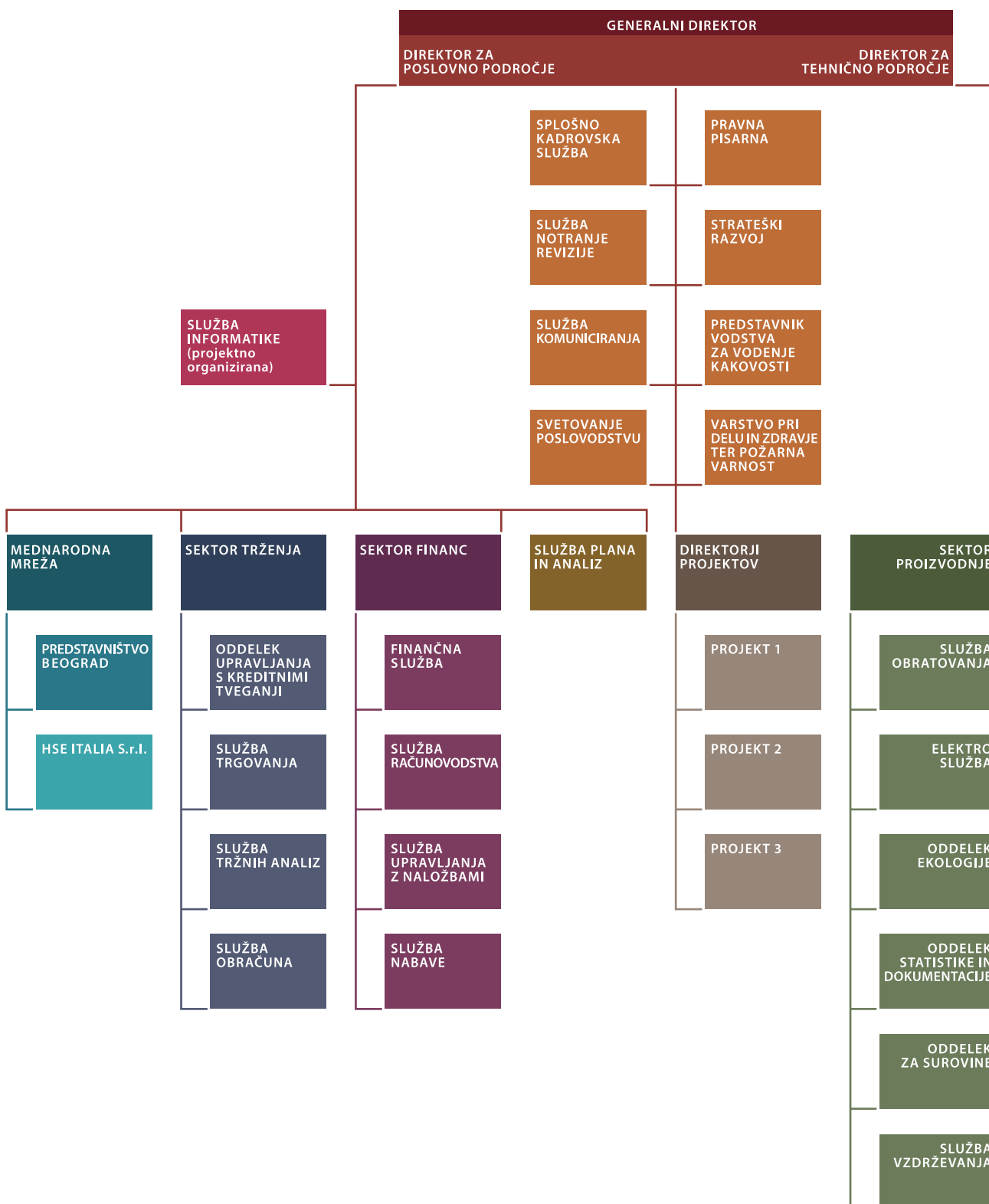
Družba TDR - Metalurgija d.d. predstavlja največji elektro-metalurški del nekdanje Tovarne dušika Ruše. Tovarna je bila ena izmed prvih proizvajalk elektro - kemičnih proizvodov v tem delu Evrope, danes pa je njena osnovna dejavnost proizvodnja kalcijevega karbida in ferolegur.

TDR Invap d.o.o.

Družba TDR - Metalurgija je v letu 2003 ustanovila invalidsko družbo TDR Invap d.o.o. Dejavnost družbe je opravljanje nekaterih storitev in opravil za potrebe obvladujoče družbe in ostale uporabnike, kot so storitve požarnega varstva, varovanja premoženja in notranjega transporta.

Organiziranost skupine HSE

Organigram krovne družbe HSE

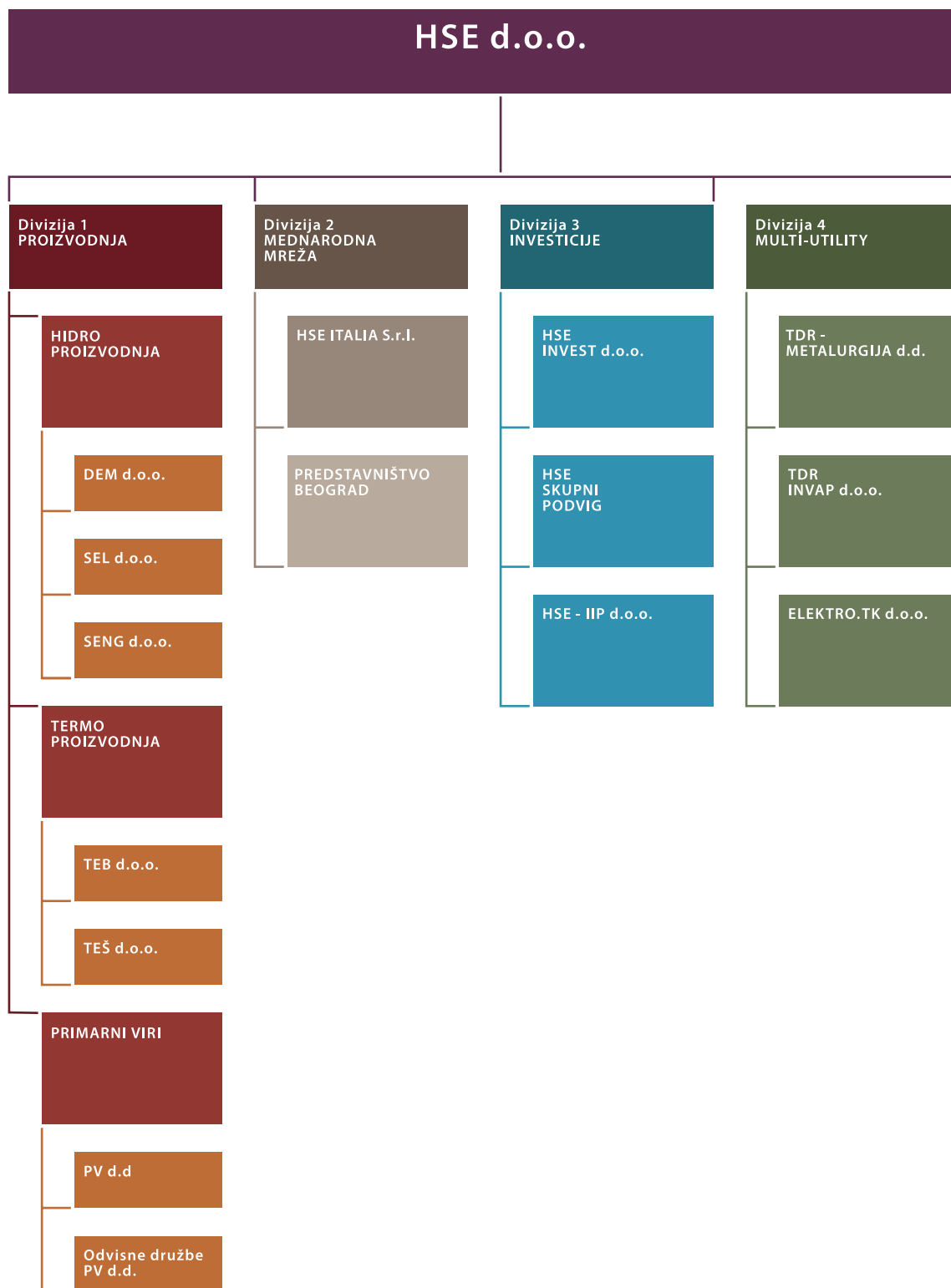

HSE je krovna družba skupine HSE, ki deluje na šestih lokacijah.

Ljubljana	V Ljubljani je sedež HSE z upravo, trženjem in financami.
PE Maribor	V Mariboru je center za vodenje proizvodnje in strateški razvoj.
PE Velenje	Velenjska poslovna enota deluje predvsem na področju domačega trga, kupoprodajnih odnosov med družbami skupine HSE, spremljanja in izračunavanja odstopanj ter dolgoročnega planiranja.
PE Nova Gorica	Poslovna enota v Novi Gorici je odgovorna za tuje trge.
PE Sevnica	Poslovna enota v Sevnici je odgovorna predvsem za usklajevanje aktivnosti na področju izgradnje verige HE na spodnji Savi.
Predstavništvo Beograd	Lastno predstavništvo v Beogradu je za HSE eden od temeljev širjenja dejavnosti na trge nekdanje Jugoslavije in na širše območje jugovzhodne Evrope. Predstavništvo je namenjeno tako trgovanju z električno energijo na tem območju kot tudi vzpostavljanju stikov in možnosti za zakup ali nakup proizvodnih zmogljivosti, za izvajanje svetovalnih in drugih storitev ter za razvoj dejavnosti, ki so skladne s strateškimi načrti HSE.

Organigram skupine HSE

Upravljanje skupine HSE

Organi krovne družbe

RS kot edini lastnik krovno družbo upravlja neposredno in preko organov družbe:

- nadzornega sveta in
- posloводства.

SKUPŠČINA

DRUŽBENIKI

Republika Slovenija

100% lastniški delež

NADZORNI SVET

PREDSTAVNIKI
KAPITALA

mag. Djordje Žebeljan
predsednik

državni sekretar na Ministrstvu za okolje,
prostor in energijo,
imenovan s sklepom Vlade R Slovenije dne 05. 09. 2002

Lucijan Rejec
namestnik predsednika

direktor Posoškega razvojnega centra,
imenovan s sklepom Vlade R Slovenije dne 26. 07. 2001

Damjan Lah

direktor Urada predsednika vlade,
imenovan s sklepom Vlade R Slovenije dne 20. 06. 2002

Jasna Kalšek

državna podsekretarka na Ministrstvu za okolje,
prostor in energijo, imenovana s sklepom
Vlade R Slovenije dne 26. 07. 2001

prof. dr. Jože Voršič

profesor na Fakulteti za elektrotehniko,
računalništvo in informatiko v Mariboru,
imenovan s sklepom Vlade R Slovenije dne 26. 07. 2001

Darinka Mravljak

direktorica družbe SGP Kograd Inženiring d.o.o.,
imenovana s sklepom Vlade R Slovenije dne 26. 07. 2001

PREDSTAVNIKI
ZAPOSLENIH

Ervin Kos

Dravske elektrarne Maribor d.o.o.
imenovan na seji sveta delavcev HSE dne 16. 09. 2002

Pavel Župevc

Premogovnik Velenje d.d.,
imenovan na seji sveta delavcev HSE dne 16. 09. 2002

Janez Keržan

Holding Slovenske elektrarne d.o.o.,
imenovan na seji sveta delavcev HSE dne 16. 09. 2002

POSLOVODSTVO

PREDSEDNIK
POSLOVODSTVA

mag. Drago Fabijan
generalni direktor

ČLANA
POSLOVODSTVA

dr. Milan Medved
direktor za poslovno področje

Ladislav Tomšič
direktor za tehnično področje

Upravljanje krovne družbe

V družbi HSE se zavedamo pomena korektnega odnosa med poslovodstvom, nadzornim svetom in lastnikom. Pozitivni učinki dobrega sodelovanja so:

- večja varnost in transparentnost poslovanja
- izboljšanje ugleda družbe
- znižanje cene pridobivanja virov financiranja
- dolgoročna rast in razvoj družbe.

Vodstvo družbe redno in pravočasno poroča nadzornemu svetu, se z njim posvetuje in pridobiva njegova soglasja, ga seznani s pomembnejšimi odločitvami v družbi, kratka deluje v skladu s pristojnostmi v duhu dobrega sodelovanja in gospodarnega poslovanja.

Nadzorni svet nadzoruje vodenje poslov družbe, daje mnenja k pomembnim segmentom poslovanja, soglasja, predloge in nenazadnje vpliva na sestavo vodstva družbe s svojo pristojnostjo imenovanja in odpoklica poslovodstva ter opravlja vse ostale naloge, ki mu jih nalaga akt o ustanovitvi družbe. Odločitve nadzornega sveta temeljijo na večini oddanih glasov.

Ustanovitelj samostojno odloča o vseh zadevah, ki so po aktu o ustanovitvi v njegovi pristojnosti, v obliki sprejemanja sklepov in na ta način daje usmeritve poslovanja družbe.

**Organi upravljanja
v hčerinskih družbah**

Vse hčerinske družbe, razen družbe HSE Italia, vodi enočlansko poslovodstvo oz. uprava. Pri družbah DEM, SEL, SENG, TEB, TEŠ, PV in TDR-Metalurgija so konsituirani nadzorni sveti, pri ostalih pa njihovo funkcijo opravljajo skupščine.

**Poslovodstvo / uprave družb
skupine HSE**

Družba	Predsednik poslovodstva / uprave	Člani poslovodstva / uprave
HSE	mag. Drago Fabijan	dr. Milan Medved, Ladislav Tomšič
DEM	Danilo Šef	
SEL	Drago Polak	
SENG	Vladimir Gabrijelčič	
TEB	Bogdan Barbič	
TEŠ	mag. Uroš Rotnik	
PV	dr. Evgen Dervarič	
HSE-IIP	mag. Vojko Sotošek	
HSE Invest	Vili Vindiš	
HSE Italia	Igor Orel	dr. Milan Medved, Aleš Feri
TDR-Metalurgija	Miran Kunst	

Sodelovanje delavcev pri upravljanju

Načelo partnerstva z zaposlenimi uresničujemo tudi z rednim in tesnim sodelovanjem s sindikati in sveti delavcev, ki poteka že od samega začetka obstoja in delovanja HSE. S tem želimo zagotoviti upoštevanje različnih interesov in doseganje širokega soglasja tako glede razvojnih načrtov skupine kot tudi zagotavljanja socialne varnosti.

Poslanstvo, vizija in strateški cilji

Poslanstvo skupine HSE

Poslanstvo skupine HSE, vodilne slovenske organizacije s področja energetike, je rast in razvoj z ohranjanjem vodilne vloge na domačem trgu, povečevanje deležev na tujih trgih ter razvoj slovenskega energetskega gospodarstva in znanosti ter njuna uveljavitev v mednarodnem okolju.

Vizija skupine HSE

Vizija skupine HSE je zagotoviti optimalno izrabo slovenskih energetskih virov in kadrov ter vzpostaviti konkurenčno družbo na globalnem energetske trgu, hkrati pa razširiti svojo dejavnost in na ta način zmanjšati poslovna tveganja, ki so posledica nihanj na posameznem produktne trgu.

Vrednote skupine HSE

Vrednote skupine HSE se odražajo v odnosih do uporabnikov, družbenega okolja, zaposlenih, poslovnih partnerjev in lastnikov.

V središču so:

- skrb za zadovoljstvo uporabnikov storitev HSE
- razvoj odgovornega dolgoročnega razmerja s poslovnimi partnerji
- varovanje okolja in uporaba obnovljivih virov energije
- prizadevanje za strokovno usposobljenost
- nenehno izobraževanje in motivacijsko delovno okolje za zaposlene
- zagotavljanje varnih in stabilnih delovnih mest ter ustvarjalnega delovnega okolja
- učinkovito poslovanje in ustvarjanje donosa lastnikom
- stalno izboljševanje sistema vodenja.

Strateški cilji skupine HSE

zagotovitev varne in zanesljive proizvodnje
povečanje tržnega deleža na domačem trgu električne energije
povečanje tržnega deleža na tujih trgih električne energije
izgradnja verige HE na spodnji Savi in drugih novih proizvodnih zmogljivosti
zmanjšanje stroškov poslovanja družb v skupini
povečanje konkurenčnosti družb v skupini
vključitev v trgovanje z drugimi surovinami ("multi-commodity trading")
razširitev dejavnosti na komunalno energetiko
obvladovanje vodenja in nadziranja energetskih projektov
obvladovanje strateškega razvoja in investicij
dvig kakovosti in ekološke osveščenosti na vseh področjih delovanja
povečevanje zadovoljstva kupcev, zaposlenih in lastnikov

Politika sistema vodenja kakovosti

Razmere odprtega trga električne energije, predvsem pa zunanji trg, zahtevajo certificirano kakovost v smislu urejenosti in primerne ravnanja z okoljem ter ustreznega pristopa k proizvodnji električne energije ali drugih energentov. Proizvodi z ustreznimi certifikati dosegajo boljše prodajne učinke, vsega tega pa se zavedamo tudi v skupini HSE. Z letom 2003 imajo vse družbe skupine HSE pridobljene ustrezne certifikate, certifikat ISO 9001 in ISO 14001 pa smo v novembru pridobili tudi v krovni družbi HSE.

V začetku leta je bila sprejeta politika sistema vodenja kakovosti HSE, ki združuje kakovost, ravnanje z okoljem in varnost.

Celotni sistem temelji na naslednjih načelih:

- odgovornost za realizacijo konkretnih nalog ter s tem povezanih nedvoumno določenih pooblastil
- odgovornost za doseganje ciljev kakovosti, ravnanja z okoljem in varnosti je sestavni del osnovnih zahtev za realizacijo posameznih nalog
- vsak posameznik, naj si bo na vodilnem, vodstvenem ali izvajalskem delovnem mestu, je odgovoren za doseganje ciljev kakovosti, ravnanja z okoljem in varnosti, seveda v skladu s svojimi odgovornostmi in pooblastili.

Kakovost

Cilji na področju kakovosti

Med glavne cilje krovne družbe smo postavili cilj, da bomo uskladili procese po zahtevah standarda vodenja kakovosti ISO 9001. Cilj je bil v letu 2003 dosežen.

Certifikat kakovosti ISO 9001

Skladno s certifikatom ISO 9001 smo in bomo tudi v prihodnje kar najboljše zadostili zahtevam, potrebam in pričakovanjem naših ciljnih javnosti; dosegli zastavljene strateške in taktične cilje poslovanja ter optimalno organiziranost in preglednost; poslovali v skladu z veljavnimi predpisi ter nenehno bdeli nad ekonomiko poslovanja, ki omogoča uspešno delovanje skupine.

Okoljski certifikat ISO 14001

S pridobitvijo certifikata ISO 14001 smo v družbi HSE dokazali, da se, skupaj z ostalimi družbami skupine HSE, zavedamo, da ekološko ozaveščeno podjetje zagotavlja prijetno delovno okolje ter sožitje z ožjo in širšo skupnostjo. Prizadevanja v smeri trajnostnega razvoja so bila v skupini HSE v letu 2003 izjemno intenzivna, tako na lokalni kot na nacionalni ravni. Nenehno smo in bomo stremeli za izboljševanjem delovnih in življenjskih razmer zaposlenih in prebivalcev v okolici družb ter s preventivnimi ukrepi, preprečevanjem škod v okolju, z delitvijo odgovornosti in vključevanjem varstva okolja v posamezne delovne procese dosegali vsestransko uravnoteženost - ob hkratnem zavedanju, da današnji razvoj ne sme ogroziti razvoja sedanje in prihodnjih generacij.

**Seznam pridobljenih certifikatov
v skupini HSE**

Družba	ISO 9001	ISO 14001	EE-08/02 ⁽²⁾
HSE	•	•	•
DEM	•	•	•
SEL	•	•	•
SENG	•	•	•
TEB	•	•	
TEŠ	•	•	
PV	•		
TDR - Metalurgija	•		

⁽²⁾ EE - 08/02 - certifikat za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, pridobljen pri TÜV.

Konec leta 2003 je potekala ponovna presoja v letu 2002 pridobljenega certifikata po TÜV TMS kriterijih za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov. Družba HSE za področje 100 % proizvodnje električne energije iz HE v okviru družb DEM, SEL ter SENG izpolnjuje pogoje za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov.

Varnost

Skrb za izboljševanje zdravega in varnega delovnega okolja z upoštevanjem specifičnosti procesov je sestavni del kulture skupine HSE in odraža našo skrb za zaposlene ter odnos do družbenega okolja, v katerem živimo in delujemo. Izpolnjevanje zahtev veljavne zakonodaje nam pri tem pomeni le minimum, ki ga upoštevamo in nadgrajujemo z zahtevami standarda OHSAS 18001. Pri vodstvenem pregledu sistema vodenja je bilo sklenjeno, da se v letu 2004 začno izvajati aktivnosti za pridobitev certifikata OHSAS 18001. S tem bi bil zgrajen tretji steber poslovne odličnosti, ker bi bilo s pomočjo tega certifikata podrobno urejeno tudi področje varnosti pri delu, torej notranje okolje. Že pri postavitvi odgovornosti znotraj sistema kakovosti sta bili urejeni tudi organizacija in sodelovanje z vsemi družbami skupine HSE, ustanovljeni ustrezni kolegiji za posamezna področja, dodeljene naloge posameznega organa, vse s pogledom na nadaljnji razvoj skupine HSE.

Komuniciranje z javnostmi

Energija - časopis skupine HSE

Tudi v letu 2003 smo v HSE komuniciranju in širše, odnosom s ključnimi javnostmi, med katere uvrščamo lastnike, medije, zaposlene, kupce ter poslovno, strokovno in lokalno javnost, namenjali veliko pozornost. O aktivnostih in prelomnicah v družbi in skupini HSE smo jih obveščali preko sporočil za javnost in novinarskih konferenc, preko spletne strani www.hse.si, ki smo jo v letu 2003 prenovili in nadgradili, ter preko časopisa Energija, katerega namen je širiti poznavanje in razumevanje slovenskega elektrogospodarstva in umestitve skupine HSE vanj. Časopis Energija ima danes poleg interne javnosti, preko 5.000 zaposlenih v skupini HSE, že tudi skoraj sto zunanjih prejemnikov, zato je postal eden izmed osnovnih komunikacijskih virov skupine HSE kot celote. In ker je cilj na področju komuniciranja spodbujati zavedanje o enotnosti skupine HSE, smo v letu 2003 naredili pomemben korak na poti k enotni vizualni podobi; vse družbe skupine HSE so svojim osnovnim logotipom dodale pripis , ki dosedanje navidezno neenotnost nadomešča z občutkom enovitosti in pripadnosti zaokroženi celoti.

Izgradnja verige HE na spodnji Savi

Za potrebe projekta izgradnje verige HE na spodnji Savi smo izdelali predstavitveno brošuro in spletno stran, slovenski in angleški predstavitveni film ter zasnovali slovenski in angleški CD Rom.

Graditev blagovne znamke HSE in skupine HSE v splošnem ocenjujemo kot proaktivno, celovito in uspešno tako v vsebinskem kot oblikovnem in izvedbenem smislu.

Upravljanje s človeškimi viri

Pomen znanja

Globalizacija poslovanja, strukturne spremembe gospodarstva, trga delovne sile in pomen informacijske tehnologije vodijo v oblikovanje družb in organizacij, ki temeljijo na informacijah in znanju. Od kadrov v družbah se zahteva vse več znanja, inovativnosti, drugačen način dela in pravočasno odzivanje na zahteve in priložnosti okolja. Glavni tvorci uspeha družbe so tako zaposleni, ki jim management namenja vse več pozornosti.

Upravljanje s človeškimi viri je tudi v skupini HSE pomemben del poslovne strategije. Zaposlenih ne obravnavamo zgolj kot nosilce določenih vlog v naši skupini, temveč kot člane, ki s svojim delovanjem in sproščanjem energije uresničujejo poslanstvo skupine HSE in hkrati dajejo smoter tudi svojemu delovanju. Temelj naše strategije upravljanja s človeškimi viri je partnerstvo z našimi člani, torej zaposlenimi, ki so pomembni nosilci vrednot, ponudniki znanja in kompetenc ter "arhitekti" socialnega kapitala. Gre za ključne elemente strategije, ki nam omogočajo izkoriščanje priložnosti, ki jih nudi okolje, in s tem ustvarjanje prednosti pred tekmeci.

Zaposleni v krovni družbi

Iskanje kadrov znotraj skupine HSE

V družbi HSE se je število zaposlenih v letu 2003 glede na leto poprej povečalo za 13, tako da je bilo 31.12.2003 v HSE 73 zaposlenih. Zavedamo se, da je izbira kadrov ključnega pomena, zato smo poskušali kadre pridobiti najprej iz notranjih virov, torej iz skupine HSE, šele nato smo pričeli s pridobivanjem kadrov iz zunanjih virov oziroma širšega trga delovne sile. Prednost pri izbiri kadrov imajo torej kadri iz družb skupine HSE, saj nam interni trg ponuja širok nabor znanj oziroma združuje kakovostne strokovnjake različnih profilov, med katerimi je kar nekaj doktorjev znanosti, magistrstov in zaposlenih z univerzitetno izobrazbo.

V družbi HSE večji del kadrov, in sicer 65 odstotkov, predstavljajo kadri, ki so se preizposlili iz družb skupine HSE, medtem ko jih je 12 odstotkov prišlo iz drugih družb elektrogospodarstva in 23 odstotkov iz ostalih dejavnosti.

Izobrazbena struktura zaposlenih se je v letu 2003 glede na leto 2002 še izboljšala, saj je med novimi sodelavci kar 85 odstotkov takšnih, ki imajo dokončano najmanj visoko stopnjo izobrazbe. Na 31.12.2003 je v HSE tako kar 78 odstotkov zaposlenih, ki imajo dokončano najmanj visoko strokovno šolo oziroma fakulteto.

**Zaposleni v skupini
HSE**
Stanje zaposlenih v skupini HSE

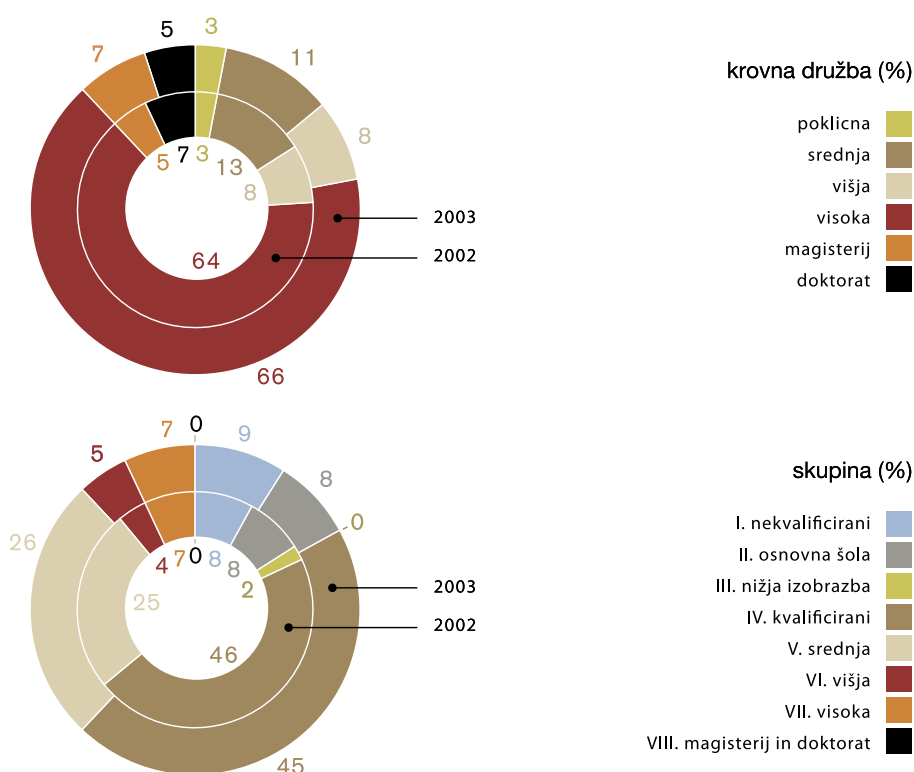
Družba	31.12.2003	Delež	31.12.2002	Delež	Index 03/02
HSE	73	1,4	60	1,1	122
DEM	309	6,1	309	5,9	100
SEL	129	2,5	130	2,5	99
SENG	130	2,5	141	2,7	92
TEB	126	2,5	127	2,4	99
TEŠ	580	11,4	585	11,1	99
skupina PV	3.329	65,2	3.524	66,7	94
HSE-IIP	1	0,0	0	0,0	0
HSE Invest	17	0,3	9	0,2	189
HSE Italia	0	0,0	0	0,0	0
skupina TDR	410	8,0	397	7,5	103
Skupaj	5.104	100	5.282	100	97

Na dan 31.12.2003 so bili v skupini HSE 5.104 zaposleni. Ob tem lahko ugotovimo, da je bilo v skladu s ciljem racionalizacije poslovanja število zaposlenih za 3 odstotke nižje v primerjavi s stanjem na 31.12.2002.

**Število zaposlenih po izobrazbenih
razredih na dan 31.12.2003**

Izobrazbeni razred	Krovna družba	Skupina
I.	0	457
II.	0	412
III.	0	24
IV.	2	2.269
V.	8	1.291
VI.	6	260
VII.	48	367
VIII.	9	24

Izobrazbena struktura na dan 31. 12. 2003 in 31. 12. 2002

Izobrazbena struktura

Izobrazbena struktura v skupini HSE je iz leta v leto boljša. Znižalo se je število zaposlenih v tretjem izobrazbenem razredu, v šestem razredu pa se je delež v primerjavi z letom poprej dvignil.

Izkušnje

Zaposlene v skupini HSE odlikujejo tudi bogate izkušnje s področja poznavanja delovanja elektroenergetskega sistema, same proizvodnje električne energije in premoga, metalurgije, telekomunikacij, računovodstva, financ, tržnih analiz ipd.

Zagotavljanje socialne varnosti

V skupini HSE posebno pozornost posvečamo socialni varnosti zaposlenih, ki jo zagotavljamo z:

- vključevanjem zaposlenih v dodatne oblike izobraževanja in usposabljanja, ki jim zagotavljajo dolgoročno kompetentnost in konkurenčnost ter hkrati spodbujajo razvijanje kulture vseživljenjskega učenja
- sistemom prostovoljnega dodatnega pokojninskega zavarovanja
- aktivnim sodelovanjem pri uvajanju zdravega delovnega okolja in pogojev na delovnem mestu
- programi varovanja in krepitve zdravja v delovnih in življenjskih okoljih.

Izobraževanje

Pridobivanje znanja

Pomemben del investicij v družbah v razvitem svetu so investicije v nadgradnjo znanja, saj je znanje v današnji družbi osnovni vir gospodarske uspešnosti. Tega se zavedamo tudi v skupini HSE, zato s sistematičnim izobraževanjem in usposabljanjem skrbimo za ohranjanje kompetentnosti naših zaposlenih, za pridobivanje novih znanj, veščin in sposobnosti uporabe teh znanj ter razvijanje odnosov, motivov, prepričanj in hotenj. Zavedamo se, da sta poleg pridobivanja znanja ključnega pomena njegova uporaba v praksi in prenos oziroma širjenje tega znanja na ostale člane skupine. Predvsem slednje je eden od ključnih ciljev skupine HSE na področju upravljanja s človeškimi viri - uvajanje "coachinga" oziroma mentorstva v prakso vodenja naše skupine.

Mentorstvo

Mentorstvo je eno izmed orodij pri vzpostavljanju oziroma izgradnji kulture vseživljenjskega učenja, katere temelj je načelo odgovornosti in vzajemnosti za lastno izobraževanje in razvoj, kakor tudi za izobraževanje in razvoj sodelavcev in celotne skupine HSE.

Izobraževanje v krovni družbi

V družbi HSE je bilo v letu 2003 organiziranih 100 različnih oblik izobraževanj in usposabljanj, ki se jih je udeležilo 85 odstotkov zaposlenih. V povprečju se je v letu 2003 zaposleni v družbi HSE izobraževal in usposabljal 52 ur. To dokazuje, da smo na dobri poti k naši viziji, ki je skrbeti za izobraževanje slehernega zaposlenega ter ohraniti usklajenost izobraževalne in poslovne strategije.

**Tematsko prilagojene delavnice
za skupino HSE**

V letu 2003 smo pričeli tudi z organiziranjem tematsko prilagojenih delavnic in seminarjev za celotno skupino HSE. Za vodstva družb v skupini smo izvedli delavnico na temo strateškega planiranja, ki je bila osnova za izvedbo prve strateške konference skupine HSE.

Za družbe skupine HSE so bile organizirane tudi delavnice s področij izdelave poslovnih načrtov, letnih poročil in proizvodnje električne energije. V letu 2004 nameravamo povečati število tematsko prilagojenih delavnic za celotno skupino HSE in organizirati izobraževalni center HSE, katerega glavno poslanstvo bo zagotavljanje dolgoročne kompetentnosti članov naše skupine. Sočasno bomo pričeli tudi z vzpostavljanjem analize kompetenc v skupini, s čimer bomo vzpostavili tudi bazo ključnega znanja.

Tržni položaj

Odpiranje trga z električno energijo

Priključitev Slovenije EU

V procesu priključevanja Slovenije EU so v letih od 2001 do 2003 potekale aktivnosti, povezane z odpiranjem trga z električno energijo. Energetski zakon je določil postopek in termiski plan odpiranja domačega trga električne energije v smislu približevanja ureditvi evropskih trgov. Glavni rezultat reforme je, da lahko večina slovenskih porabnikov električne energije (67 odstotkov celotne slovenske porabe) sama izbira dobavitelja. Le manjši odjemalci s priključno močjo do 41 kW (večinoma gospodinjstva) imajo še vedno status tarifnih odjemalcev, njihova cena pa je določena s tarifnim sistemom, ki ga potrdi Vlada RS. Od 1. januarja 2005 pa bo ta pristojnost prešla na Agencijo za energijo RS. Cena oskrbe z električno energijo je za vse odjemalce sestavljena iz cene energije in iz nadomestila za uporabo prenosnega omrežja, ki pokriva predvsem stroške za uporabo omrežja. Njihovo višino za vse odjemalce določa Agencija za energijo RS. Cena energije za upravičene odjemalce se oblikuje na trgu glede na ponudbo in povpraševanje, cena energije za tarifne odjemalce pa je enaka razliki med ceno oskrbe, ki jo potrdi Vlada RS, in višino omrežnine.

Razmere na trgih električne energije v letu 2003

Meddržavni sporazum o NEK

V letu 2003 so se tako na slovenskem trgu električne energije kot tudi na trgih kontinentalne in JV Evrope z vidika ponudbe in cen električne energije zgodile precejšnje spremembe.

Za slovenski trg električne energije je v letu 2003 daleč najpomembnejši dogodek sprejetje meddržavnega sporazuma o NEK, s katerim je cenovno ugodna ponudba na slovenskem trgu zmanjšana za približno 2.550 GWh letno.

Visoke cene električne energije

V letu 2003 je bila energija obeh prednostno dispečiranih elektrarn (TET, TE-TOL) v veliki meri prodana na letnem nivoju. Od 19. aprila 2003 je zaradi uveljavitve meddržavnega sporazuma o NEK s Hrvaško Slovenija postala neto uvoznica električne energije, poleg tega pa je bila v letu 2003 zaradi velike suše proizvodnja v HE, zaradi hlajenja pa tudi v jedrskih elektrarnah, tako v Sloveniji, kakor tudi drugje po Evropi, močno pod planom. Vse to je v veliki meri vplivalo na visoke cene električne energije na slovenskem organiziranem dnevnem trgu.

Kontinentalna Evropa

Zaradi več vplivnih dejavnikov (rast cen premoga, majhne količine padavin, rast porabe, itd.) so cene na evropskih trgih električne energije v letu 2003 izjemno porasle (30-35%). Stanje na trgih kaže na nadaljnjo rast cen tudi v prihodnjih letih. Pri tem je potrebno poudariti, da so kljub rasti te še vedno nižje od lastnih cen novih plinsko-parnih elektrarn. Zaradi tega so investicije brez državnih subvencij v evropske proizvodne vire minimalne. Ob rasti porabe lahko pričakujemo rast cen električne energije do nivoja, ko bodo nove investicije upravičene.

JV Evropa

Tudi na trgih JV Evrope je bila rast cen električne energije v letu 2003 skokovita. Glavni vzroki za to so izpadi posameznih proizvodnih enot (NE Paks na Madžarskem), rast porabe, rast cen na zahodnih trgih ter zgojitve prenosnih poti med Vzhodno in Srednjo Evropo.

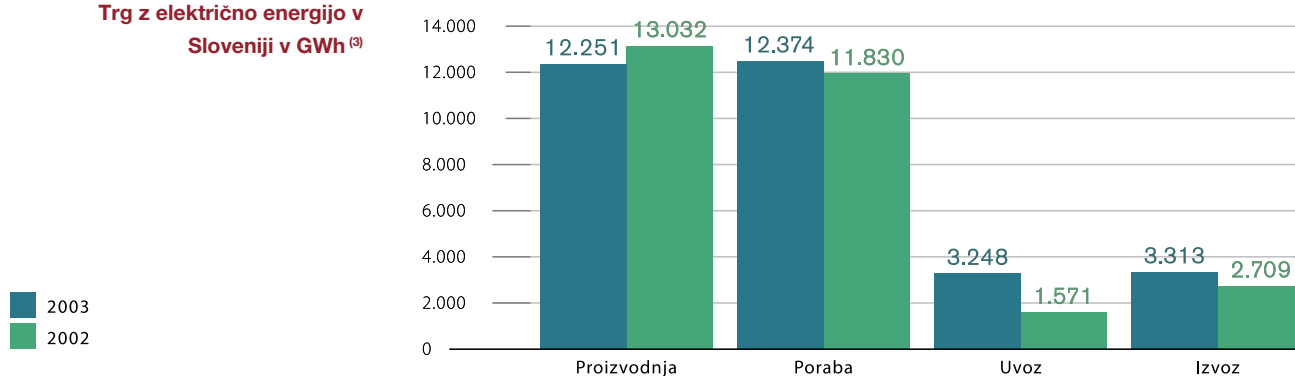
Rast porabe nad pričakovanji

Ob zmanjšanju ponudbe je slovenska poraba električne energije v letu 2003 v primerjavi s prejšnjim letom narasla za slabih 5 odstotkov.

Porabniki so v letu 2003 iz prenosnega omrežja prevzeli 12.374 GWh, kar je 544 GWh več kot leto poprej. Proizvodnja v Sloveniji v letu 2003 se je v primerjavi z letom poprej zmanjšala za 781 GWh. Za zagotovitev nemotenega delovanja elektroenergetskega sistema smo morali v Sloveniji uvoziti 3.248 GWh, kar je za 1.677 GWh več kot leto poprej, izvoz pa je dosegel 3.313 GWh.

V prihodnjem letu pričakujemo nadaljevanje trenda rasti porabe električne energije.

Trg z električno energijo v Sloveniji v GWh ⁽³⁾

³ Uvoz in izvoz sta upoštevana brez tranzitov.

Skupina HSE

Skupina HSE je največji slovenski proizvajalec in dobavitelj električne energije, saj proizvedemo več kot polovico vse v Sloveniji proizvedene električne energije. Družbe v skupini predstavljajo takšno kombinacijo proizvodnih virov (hidroelektrarne, premogovna in plinska elektrarna), ki omogoča fleksibilno proizvodnjo električne energije in pokrivanje potreb vseh tipov odjemalcev.

Enote za proizvodnjo električne energije v skupini HSE

DEM		Dravograd	Vuzenica	Vuhred	Ožbalt	Fala	MB otok	Zlatoličje	Formin	Skupaj
	Št. agregatov	3	3	3	3	1+2	3	2+1	2	
Moč na pragu	MW	25	56	52,4	52,8	58	60	115	116	535
Nazivna moč generatorja	MVA	36	78	60	60	74	78	149	148	683
Bruto padec Hbr.	m	8,9	13,7	17,4	17,4	14,6	14,2	33	29	148
Inštaliran pretok Qi	m ³ /s	405	550	366,7	366,7	525	550	463	500	

SEL		Moste I.	Moste II.	Mavčiče	Medvode	Vrhovo	Skupaj
	Št. agregatov	3		2	2	3	
Moč na pragu	MW	13	8	38	21	37	117
Nazivna moč generatorja	MVA	22,5	11	50	27	42,9	153
Bruto padec Hbr.	m	70,45	177,2	17,5	21,2	8,12	294
Inštaliran pretok Qi	m ³ /s	3x9,5	6	2x130	2x71	3x166,7	

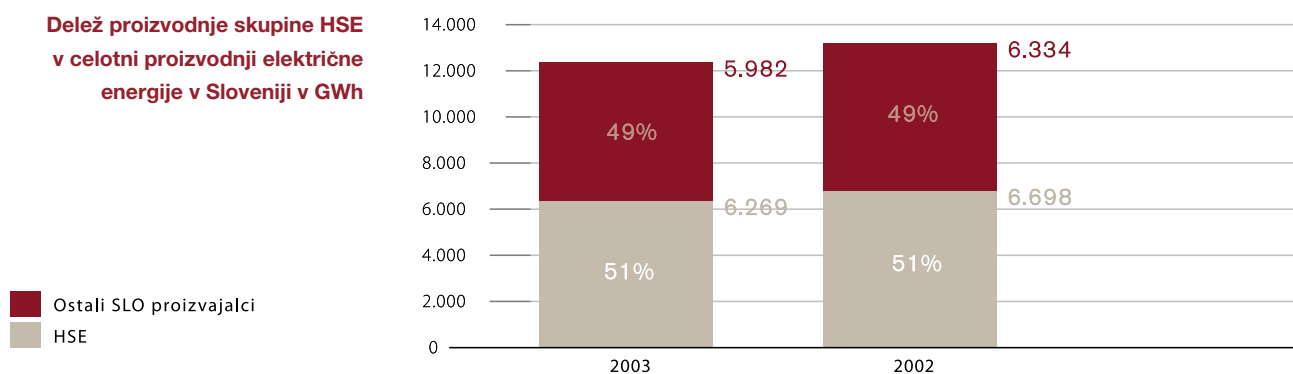
SENG		Doblar I.	Doblar II.	Plave I.	Plave II.	Solkan	Zadlaščica	Male HE	Skupaj
	Št.agregatov	3	1	2	1	3	2		
Moč na pragu	MW	30	40	15	19	32	8	15,8	160
Nazivna moč generatorja	MVA	48	50	22	23	39	10	19,4	211
Bruto padec Hbr.	m	47,2	48,5	27,5	27,5	23			174
Inštaliran pretok Qi	m ³ /s	90	105	75	105	180	2,2		

TEB		Parna 1	Parna 2	PB I.	PB II.	PB III.	PB IV.	PB V.	Skupaj
Moč na pragu	MW	10	11	21	21	21	114	114	312
Nazivna moč generatorja	MVA	16	15	32	32	32	155	155	437

TEŠ		Blok 1	Blok 2	Blok 3	Blok 4	Blok 5	Skupaj
Moč na pragu	MW	27	27	68	246	315	683
Nazivna moč generatorja	MVA	37,5	37,5	94	324	406	899

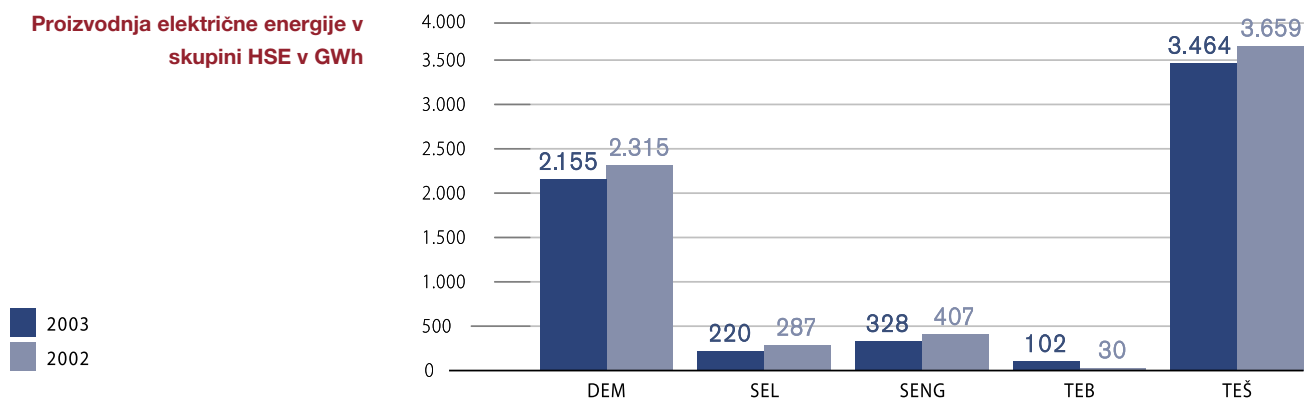
V letu 2003 je imela skupina HSE poleg pomembnega tržnega deleža na slovenskem trgu pri oskrbi z električno energijo tudi pomembno vlogo pri izvajanju sistemskih storitev za slovenskega upravljalca prenosnega omrežja. Pri oskrbi odjemalcev z električno energijo so namreč sistemske storitve za delovanje EES neizogibno potrebne.

Delež proizvodnje skupine HSE v celotni proizvodnji električne energije v Sloveniji v GWh

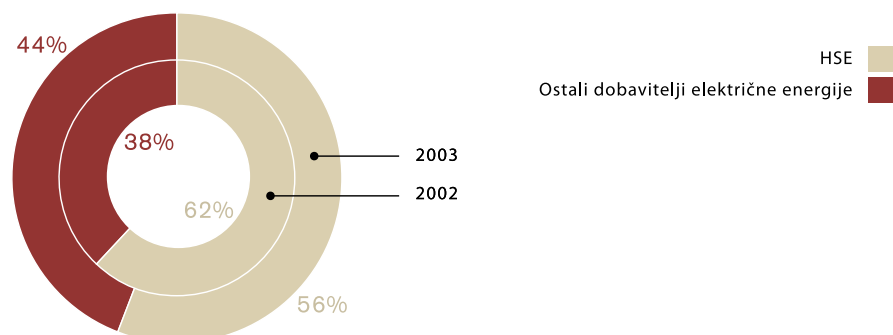
Proizvodnja električne energije v skupini HSE v GWh

Tržni delež

HSE je v letu 2003 dobavil 56 odstotkov na slovenskem trgu porabljene električne energije.

Tržni delež HSE v celotni porabi električne energije v Sloveniji

Prodaja in kupci

Električna energija

Usklajene aktivnosti

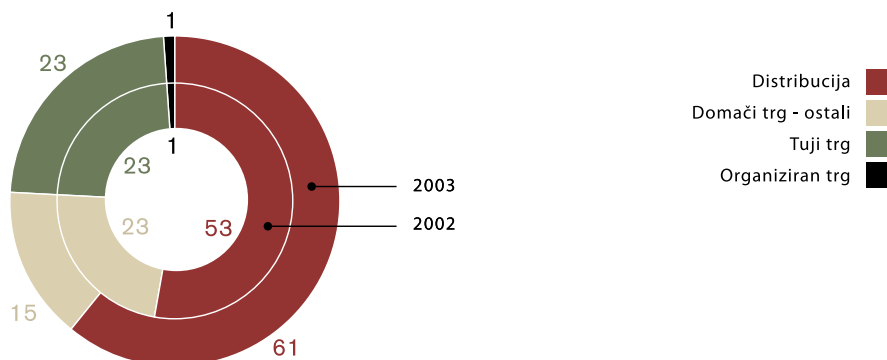
Z namenom maksimizacije poslovnega rezultata družbe, ob sprejemljivi izpostavljenosti tveganju, vodimo usklajene aktivnosti:

- prodaje električne energije, proizvedene v družbah skupine HSE
- trgovanja z električno energijo iz drugih virov in
- vodenja proizvodnih enot družb skupine HSE.

Obseg prodaje

Skupina HSE je v letu 2003 na domačem in na tujih trgih prodala 8.773 GWh električne energije. Najpomembnejši trg predstavlja domači trg, kjer smo prodali 77 odstotkov prodanih količin, od tega 61 odstotkov petim distribucijskim podjetjem, 15 odstotkov ostalim neposrednim odjemalcem in 1 odstotek na organiziranem trgu električne energije (Borzen), 23 odstotkov prodanih količin smo izvozili, največ v Italijo. Uspešno smo sodelovali na avkcijah za čezmejne prekinljive prenosne zmogljivosti za izvoz električne energije v Italijo in s tem povečali svojo prisotnost na italijanskem trgu, ki zaradi visokih cen električne energije za HSE predstavlja najbolj dobičkonosno tržišče.

Struktura prodaje električne energije (v %)

Dolgoročne pogodbe in dnevni trg

Skupina HSE je večino prodaje ustvarila preko dolgoročnih pogodb. Na dnevnih trgih smo trgovali z namenom usklajevanja pogodbenih obveznosti z možnostmi proizvodnje družb skupine HSE ter s ciljem optimizacije portfelja in izkoriščanja tržnih priložnosti. Na dnevnih trgih smo prodajali viške električne energije, ki so nastali ob porastu vodotokov, in dodatne količine električne energije, ko je bila tržna cena višja od stroškov dodatne proizvodnje.

Sistemske storitve

V letu 2003 smo zagotavljali tudi pogodbeno zahtevane sistemske storitve:

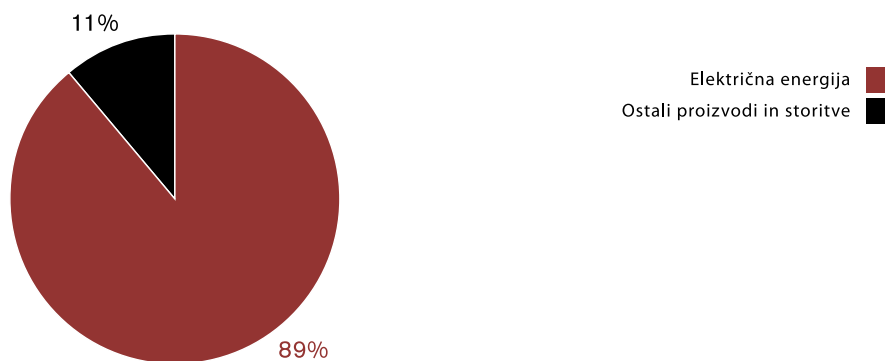
- regulacijo napetosti z vsemi agregati
- primarno regulacijo frekvence z vsemi agregati
- sekundarno regulacijo frekvence v regulacijskem obsegu ± 70 MW (julij in avgust ± 80 MW)
- terciarno regulacijo frekvence z manj kot 15-minutno vključitvijo hladne in rotirajoče rezerve v obdobju od 1.1. do 30.4.2003 v višini 300 MW in v obdobju od 1.5. do 31.12.2003 v višini 145 MW
- zagon agregatov brez zunanjega vira napajanja
- jalovo moč za regulacijo napetosti
- regulacijsko energijo.

Ostale dejavnosti

Struktura celotnih prihodkov od prodaje

Skupina HSE je imela v letu 2003 več kot 97 milijard tolarjev prihodkov od prodaje, od tega 29 odstotkov od prodaje v tujini. V strukturi prihodkov je bila z 89 odstotki najpomembnejša prodaja električne energije, prihodki od prodaje ostalih izdelkov in storitev pa so skupaj predstavljali 11 odstotkov čistih prihodkov od prodaje skupine. Struktura prihodkov se v primerjavi z letom 2002 ni spremenila.

Struktura prihodkov od prodaje

Ostali proizvodi in storitve

Med ostalimi dejavnostmi predstavlja največji delež proizvodnja kalcijevega karbida, ferosilicija, kalcijevega silicija in kompleksnih zlitin. 16 odstotkov od prodaje teh proizvodov je realiziranih na domačem trgu, ostalo pa predstavlja izvoz v Avstrijo, Nemčijo in Italijo. Nekoliko je porasla prodaja na nekatere druge trge, kar pomeni večjo razpršenost prodaje in nove kupce.

Ostale dejavnosti vključujejo še proizvodnjo in prodajo toplotne energije, premoga ter ostalih storitev in proizvodov, ki jih v okviru svoje dejavnosti proizvajajo oziroma opravljajo družbe v skupini.

Nabava in dobavitelji

Električna energija

Sinergije

V skupini HSE si s ciljem čim večje učinkovitosti poslovanja prizadevamo izkoristiti sinergije širokega spektra svojih proizvodnih zmogljivosti. Obratovalne in stroškovne lastnosti posameznih proizvodnih enot se namreč med seboj razlikujejo, zato je mogoče z ustrezno kombinacijo proizvodnih vozniš redov doseči stroškovno ugodno proizvodnjo električne energije. Obenem se s časom spreminja tudi cena električne energije na trgu, zato je ekonomsko dispečiranje proizvodnih enot ob upoštevanju tehničnih kriterijev toliko bolj pomembno.

Struktura virov

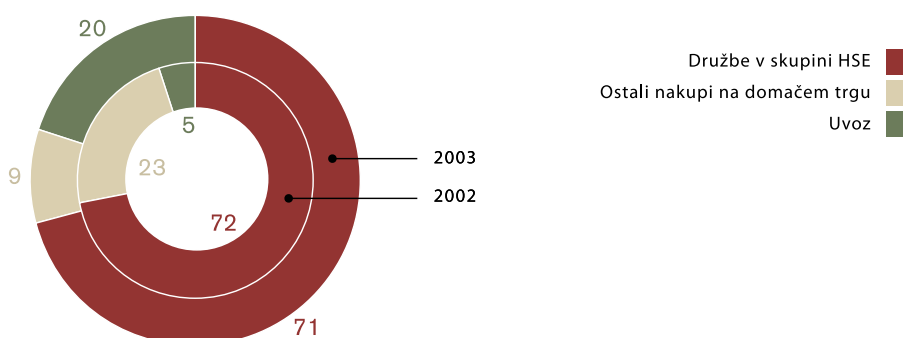
Električno energijo, ki jo je skupina HSE v letu 2003 dobavljala svojim odjemalcem, smo v največji meri (71 odstotkov) proizvedli v proizvodnih družbah skupine HSE, preostalo energijo (9 odstotkov) smo kupovali na organiziranem trgu in od NEK (do 18.4.2003), 20 odstotkov energije pa smo uvozili.

Viri prodane električne energije v letih 2003 in 2002

Vir	2003		2002	
	GWh	Delež	GWh	Delež
Družbe v skupini HSE ⁴	6.269	71%	6.283	72%
Ostali nakupi na domačem trgu	779	9%	2.043	23%
Uvoz	1.725	20%	388	5%
Skupaj	8.773	100%	8.714	100%

⁴Viri prodane električne energije z izločitvijo medsebojnih prodaj znotraj skupine HSE 487 GWh v letu 2003 ter 636 GWh v letu 2002 in z upoštevanjem proizvodnje v mHE SENG.

Struktura virov prodane električne energije (v %)

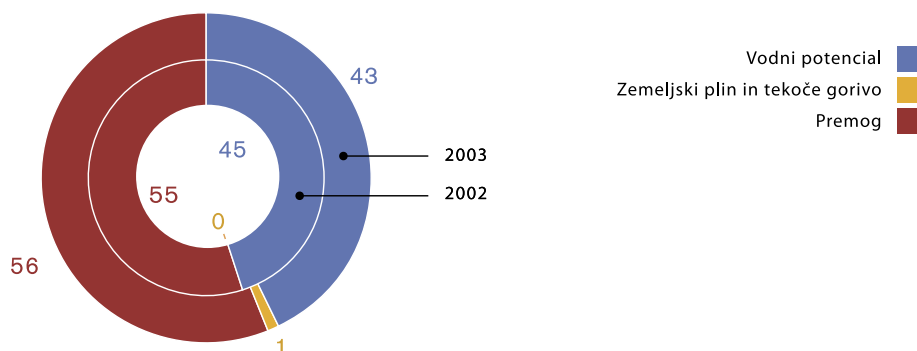

Na dnevnem trgu z električno energijo smo kupovali električno energijo za pokrivanje primanjkljajev v primeru izpadov in slabih hidrologij.

Primarne surovine

Med primarnimi surovinami za proizvodnjo električne energije je v letu 2003 najpomembnejši premog (56 odstotkov), sledi vodni potencial (43 odstotkov), 1 odstotek pa predstavljata zemeljski plin in tekoče gorivo. Premog nam zagotavlja PV.

**Primarne surovine za
proizvodnjo električne energije
v skupini HSE (v %)**

Optimiranje nabav

Dosežena povprečna cena nabavljene električne energije je bila višja od načrtovane predvsem zaradi neugodne hidrološke situacije, zaradi česar je bila proizvodnja cenejše hidroenergije iz družb v skupini HSE nižja za 20,3 odstotka ter posledično proizvodnja dražje energije iz TEŠ višja za 12,6 odstotka od načrtovane. Precej višja od načrtovane je bila tudi proizvodnja TEB. Zvišanje povprečnih nabavnih cen električne energije smo delno nevtralizirali z naslednjima ukrepoma:

- nakupom dodatnih količin premoga
- manjšo specifično porabo premoga za 2,5 odstotka glede na načrtovano.

Iz odkupljene proizvodnje električne energije smo s pomočjo sistema vodenja bilančne skupine in proizvodnje električne energije oblikovali ustrezne tržne produkte pasovne, trapezne, nočne in urne energije, ki smo jih vključili v celotno ponudbo skupine HSE.

Premog

Od PV smo v krovni družbi za potrebe proizvodnje električne in toplotne energije v TEŠ skupno odkupili 42.436 TJ premoga. Od tega smo porabili 40.683 TJ, zaloga premoga krovne družbe se je povečala za 1.754 TJ in je konec leta 2003 znašala 2.381 TJ. Povečanje zaloge je bilo nujno z vidika zagotavljanja zanesljivosti dobav.

Proizvodnja PV je v letu 2003 znašala 42.632 TJ, njihova zaloga premoga konec leta pa 1.211 TJ.

Toplotna energija

HSE je v letu 2003 trgoval tudi s toplotno energijo. V letu 2003 je bila proizvodnja toplotne energije v TEŠ 404 GWh.

Pomembnejše naložbe krovne družbe

HE na spodnji Savi

Največji energetski projekt

HSE je nosilec trenutno največjega energetskega projekta v Sloveniji: izgradnje verige petih novih HE na spodnji Savi. Hidroelektrarne Boštanj, Blanca, Krško, Brežice in Mokrice bodo več kot podvojile proizvodnjo električne energije na Savi. Električna energija novih elektrarn, ki bodo zgrajene postopno do leta 2018, bo predstavljala 21 odstotkov proizvodnje slovenskih HE in bo predvidoma pokrivala šest odstotkov skupne porabe električne energije v državi.

Pomembnost izgradnje HE

Izgradnja HE na spodnji Savi je v oskrbi Slovenije z električno energijo in za ostale gospodarske dejavnosti pomembna zaradi naslednjih učinkov:

- dodatna proizvodnja električne energije, ki v povprečju znaša okoli 721 GWh na leto
- pridobitev dodatne moči 186 MW, ki je v slovenskem elektroenergetskem sistemu zelo primanjkuje
- s povečanjem stopnje izgrajenosti sistema HE na spodnji Savi bo možno obratovanje po principu pretočne akumulacije, kar pomeni za elektroenergetski sistem dodatne zmogljivosti za proizvodnjo vršne energije in regulacije moči
- doseženo bo stabilno prenosno omrežje v posavskem koridorju
- povečana bo varnost za jedrsko elektrarno Krško ob njenih zaustavitvah zaradi bližine rezervne moči
- zavarovanje pred poplavami naselij, infrastrukturnih objektov in kmetijskih zemljišč v celotnem območju savske doline od Zidanega mosta do meje s Hrvaško
- sprostitve rezerviranega prostora po državnem planu in sočasna trajna ureditev prostora ob savskem koridorju, ki je na območju vpliva HE
- zaposlitev in oživitve domače industrije med gradnjo, predvsem v dejavnostih strojegradnje in gradbene operative, malega gospodarstva ter visoko strokovnih dejavnostih.

Obnovljivi vir energije

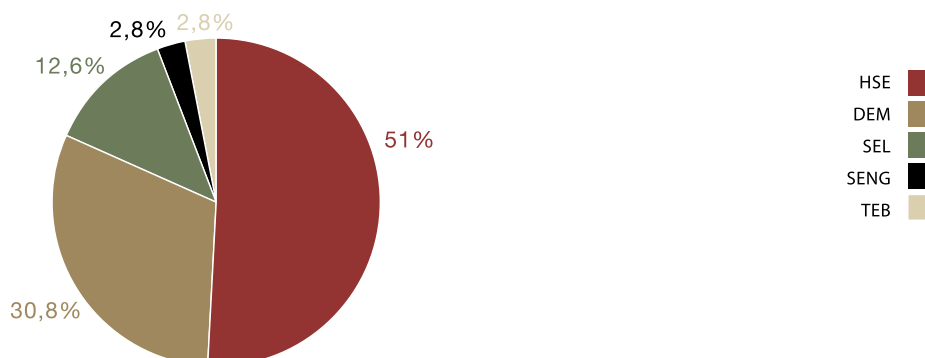
Večja uporaba obnovljivih virov bo pripomogla k varovanju okolja ter sonaravnemu razvoju in je tudi sestavni del ukrepov, s katerimi naj bi dosegli zahteve Kjotskega sporazuma glede zmanjševanja emisij toplogrednih plinov.

Skupni podvig

Na osnovi analize možnosti izgradnje tako obsežnega in finančno zahtevnega energetskega projekta se je pokazalo, da je za njegovo izvedbo najbolj smotrno združiti vse strokovne in finančne potenciale družb v skupini HSE. Tako je prišlo do realizacije ideje o skupnem podvigu v smislu poslovnega sodelovanja pri izgradnji spodnjiesavske verige HE.

Dne 14. maja 2003 so družbe HSE, DEM, SEL, SENG in TEB podpisale Pogodbo o skupnem podvigu, na osnovi katere bodo družbe združile v projekt 71.500 mio SIT sredstev, kolikor znaša predračunska vrednost celotnega projekta. Gre za skupaj obvladovana sredstva.

Deleži družb v skupnem podvigu izgradnje HE na spodnji Savi

Stanje projekta

Osnovni cilj je dosežen, saj je projekt v celoti zaživel. Prve faze na področju gradnje energetskih objektov in priprave dokumentacije so dosegle in presegle zastavljene cilje.

HE Boštanj

Energetski objekt

V mesecu novembru 2003 smo v HSE z delovnim posegom vgraditve treh konusov sesalnih cevi za agregate HE Boštanj proslavili prvo obletnico gradnje te elektrarne. V tem času smo uspešno končali pripravljala dela, zgradili vse potrebne infrastrukturne objekte gradbišča in objekte, ki jih je bilo zaradi narave dela potrebno prestaviti. Pripravljala dela so bila v celoti zaključena 23. avgusta 2003, ko je bila podana izjava o zaključku vseh del iz obsega pogodbe.

Dela na gradbišču energetskega objekta ter dela pri dobaviteljih danes potekajo skladno s terminskim planom. HE Boštanj bo začela delovati aprila 2006.

Infrastrukturni objekti

Državni zbor RS je na seji 26. novembra 2003 sprejel Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Save. Omenjeni zakon je osnova za ustanovitev javnega podjetja, ki bo s pomočjo državnega poročstva lahko najelo posojilo za izgradnjo vodne, državne in lokalne infrastrukture.

Gradbišče HE Boštanj

HE Blanca

HSE je v začetku leta 2003 MOPE posredoval "Pobudo za pričetek izvajanja DLN HE Blanca". Aprila je bila izvedena Prostorska konferenca, program priprave pa je bil sprejet junija 2003. Pridobivanje smernic je potekalo julija 2003, oktobra pa je bil izdan predlog za usmeritev načrtovanih prostorskih ureditev.

HE Krško

V letu 2003 so se glavne aktivnosti odvijale na področju izdelave DLN. Predmet DLN so vse načrtovane prostorske ureditve v ureditvenem območju HE, ki se nanašajo na objekte energetske ureditve, ureditve vodne, državne in lokalne infrastrukture. Pričetek gradnje HE Krško je predviden v letu 2008.

Števnici sistem odjemalcev

Naložba je namenjena izboljšanju sistema obratovanja bilančne skupine HSE s poenotenjem obračunskega sistema in nudenjem strokovne pomoči potencialno zainteresiranim kupcem električne energije in članom bilančne skupine.

V letu 2003 smo se z družbami za distribucijo električne energije Elektro Celje, Elektro Ljubljana in Elektro Primorska dogovorili, da nam bodo preko svetovnega spleta nudili števnice podatke za družbe, ki so priključene na njihova omrežja, energijo pa kupujejo pri HSE.

Podatke, zajete v okviru števničnega sistema odjemalcev, uporabljamo za obračun porabljene energije in obračun odstopanj. Dodatno jih v uporabniško prijazni obliki preko svetovnega spleta nudimo upravičenim uporabnikom.

Števnici sistem odjemalcev nameravamo širiti naprej, vzporedno s pridobivanjem novih odjemalcev.

Center vodenja bilančne skupine

Leto 2003 je bilo predvsem v znamenju priprave projektne dokumentacije za novi center vodenja bilančne skupine HSE.

CV HSE je prevzel nadzor nad izvajanjem sekundarne regulacije v članicah bilančne skupine HSE. V sekundarno regulacijo so bile vključene naslednje regulacijske enote: DEM (s štirimi HE), bloka TEŠ 4 in TEŠ 5 ter bloka TEB 4 in TEB 5.

Usklajena je bila povezava s CV SENG in lokalnim vodenjem TEB.

Krovno TK omrežje

V letu 2003 je bil izdelan in revidiran idejni projekt. Narejena je bila primerjava najetih vodov in gradnje lastnega omrežja z vidika tehničnih in ekonomskih primerjalnih kazalcev. Rezultat nakazuje primernost izgradnje lastnega omrežja z več vidikov, poleg ekonomskega predvsem zanesljiv in varen transport informacij sistemov za potrebe delovanja HSE.

V drugi polovici leta je bil objavljen razpis za najugodnejšega ponudnika. Razpis je bil razveljavljen in bo v skrčeni obliki ponovljen v letu 2004.

Števmni sistem HSE

Za učinkovit nadzor in obračun količine proizvedene in prodane električne in toplotne energije ter sistemskih storitev se je HSE odločil namestiti enotni sistem obračuna električne energije v vseh družbah skupine HSE. Načrtovani sistem je bil tehnično usklajen z družbami skupine HSE in upravljavcem prenosnega omrežja ELES-UPO. Sistem je zasnovan tako, da omogoča enostavno vključevanje ali izključevanje proizvajalcev in odjemalcev električne energije ter tako vzpostavlja učinkovit nadzor nad delovanjem poljubne bilančne skupine. Cilja projekta sta bila izbrati tehnološko sodoben, zanesljiv in varen sistem ter upoštevati načelo racionalnosti, tako da se čim bolj izkoristi že nameščene naprave in izvore.

Sistem je v mesecu marcu prestal vsa testiranja in preizkuse in je dan v normalno obratovanje. V števmni sistem HSE so pred iztekom leta 2003 že vključeni podatki vseh družb skupine HSE. Vsi obračunski podatki nudijo podporo tržnemu in proizvodnemu sektorju in so na razpolago tudi ostalim uporabnikom preko drugih sistemov informiranja.

Pomembnejše naložbe hčerinskih družb

DEM V letu 2003 so v DEM izvedli večino načrtovanih vlaganj v zanesljivost proizvodnje in informacijsko opremo. Največja vlaganja družbe so bila v 2. fazo projekta prenove HE na Dravi in v skupni podvig izgradnje HE na spodnji Savi. Druga faza prenove HE na Dravi je v svoji zaključni fazi, saj poteka delo že na zadnjem agregatu na HE Vuhred, čez nekaj mesecev pa se bo enako zgodilo na HE Ožbalt. Velik del naročene in prejete opreme je že v funkciji proizvodnje električne energije. Projekt poteka v skladu cilji, ki so določeni v investicijskem programu.

SEL V SEL so se ponovno pričeli razgovori z lokalnimi skupnostmi in drugimi interesnimi skupinami o sprejemljivosti projekta doinstalacije HE Moste. Izdelana je bila tudi novelacija investicijskega programa.

V začetku julija 2003 je bila zaključena obnova generatorja št. 3 HE Moste.

V RTP 110 kV Moste se je v letošnjem letu izvedla zamenjava vzdolžnih ločilk zbiralnic z novimi.

Zaključena je bila izgradnja novega RTP Medvode 110/20/6 kV, ki je skupni projekt SEL in Elektro Gorenjske.

V okviru projekta obnove HE Medvode so bile v letu 2003 izvedene priprave za rekonstrukcijo samega objekta. Izvedena je bila zamenjava lastne rabe (usmerjene in razsmerjene napetosti) z vgraditvijo dizel elektro agregata.

V letu 2003 so v SEL avtomatski monitoring pregrad HE Moste in HE Vrhov, ki ga izvajajo v skladu zakonskimi in koncesijskimi obvezami, dopolnili še z monitoringom HE Završnica in HE Mavčiče.

SENG V letu 2003 je družba SENG na pregradi HE Plave izvedla rekonstrukcijo jezovne zapornice in vtočnih rešetk. Rekonstrukcija je bila potrebna zaradi zanesljivosti obratovanja in ohranitve obstoječe proizvodnje, saj je oprema zastarela in iztrošena.

Z vzpostavitvijo trga električne energije so se spremenili pogoji obratovanja elektrarn in pojavila se je potreba po novih funkcionalnostih, zato je družba sprejela odločitev, da formira svoj CV za vodenje verige HE na Soči in nadzor mHE.

Aktivnosti za pripravo projekta ČHE Avče so potekale na področju izdelave investicijske in projektne dokumentacije (idejni projekt) ter na področju vključevanja objekta v prostor.

V zvezi z gradnjo male HE Klavžarica so potekale aktivnosti na pripravi projektne tehnične dokumentacije, pridobivanju upravnih dovoljenj in začetku izvedbe pripravljalnih del. Ta projekt se izvaja skupaj z Ministrstvom za kulturo, ki skrbi za sanacijo klavž in za to zagotavlja tudi finančna sredstva, SENG pa investirajo v gradnjo elektrarne.

TEB Zaradi dotrajanosti in premajhne zmogljivosti obstoječega sistema neprekinjenega napajanja so v TEB v letu 2003 pristopili k izgradnji novega in zanesljivega sistema za neprekinjeno napajanje vitalnih komponent z električno energijo.

TEŠ Del naprav v TEŠ je na izteku življenjske dobe, saj nekatere obratujejo že od leta 1956 dalje, ko sta bila dograjena bloka 1 in 2, najmlajše pa obratujejo od leta 1977, ko je bil

dograjen blok 5. Glede na stanje posameznih naprav in strateške cilje družbe je odločeno, da se naprave posodobijo v takšni meri, da bodo varno in zanesljivo obratovalne do izteka ciljne življenjske dobe. Projekt posodobitve se izvaja na osnovi analize spremljanja delovanja naprav, obratovalnih dogodkov, ocene preostale življenjske dobe in varnega obratovanja.

Večina sredstev za investicije je bila namenjenih bloku 5. Preostali del vlaganj je bil namenjen ostalim blokom, pripravi vode ter obnovi in nabavi drugih osnovnih sredstev.

PV V PV je bilo največ sredstev porabljenih za opremo za obnovo odkopnega podporja. Nabavljena sta bila smerni transporter in transporter s trakom, posodobljeni pa so bili tudi verižni transporterji.

V okviru opreme za transport in klasiranje predstavljata največji vložek strojna in električna oprema za preusmeritev premoga.

V sklopu električne opreme so bile večje realizirane investicije telekomunikacijski sistem, nabava telekomunikacijskih in mobilnih naprav.

TDR - Metalurgija

Naložbena dejavnost TDR - Metalurgije je v letu 2003 sledila strateškim usmeritvam in finančnim zmožnostim družbe in je potekala v smislu povečanja deleža prodaje izdelkov z višjo dodano vrednostjo, zmanjšanja proizvodnje energetsko zahtevnih produktov in izboljšanja ekonomike poslovanja na osnovi ekonomije obsega.

Raziskave in razvoj

Iskanje optimalnih naložbenih priložnosti

Glavna naloga na področju strateškega razvoja je bila tudi v letu 2003 iskanje optimalnih naložbenih priložnosti, saj se ob jasno postavljeni viziji zavedamo, da brez rasti ne bo mogoče doseči zastavljenih dolgoročnih ciljev.

Strateška konferenca

V novembru 2003 sta bila na prvi strateški konferenci skupine HSE predstavljena nabor možnih projektov izgradnje novih proizvodnih zmogljivosti in potrebnost vlaganj v obnove in povečanje moči obstoječih objektov.

Analizirani sta bili vloga skupine HSE v Sloveniji z vidika uresničevanja ciljev NEP kot tudi možnosti skupine, da z realizacijo načrtovanih vlaganj zadrži in še okrepi svojo prisotnost v Sloveniji in širše. Sedanje ugodno strukturo virov v HSE in v Sloveniji je z novimi zmogljivostmi potrebno zadržati, saj le ustrezna struktura virov zagotavlja varno in zanesljivo oskrbo porabnikov in omogoča učinkovito prilagajanje potrebam odprtega trga z električno energijo.

Sklenjeno je bilo, da je potrebno pristopiti k izdelavi razvojnega načrta skupine HSE, v katerem bodo upoštevane usmeritve iz NEP in s strani lastnikov potrjen nabor projektov.

Razvojni načrt skupine HSE je v pripravi in bo predvidoma sprejet v prvi polovici leta 2004.

Študije in raziskave

V letu 2003 se je oblikoval Programski svet HSE, ki usmerja in nadzira izvajanje študij in raziskav. Programski svet HSE je potrdil izdelavo študij s področij:

- optimiranja obstoječega stanja proizvodnje
- novih proizvodnih objektov
- ekologije
- obnovljivih virov energije
- uvajanja novih tehnologij
- vključevanja proizvodnih objektov v energetske sistem
- trženja in organizacije poslovnega sistema.

Informatika

Trendi

Razvoj informatike v svetu vse bolj sledi dvema trendoma, ki si v osnovi nasprotujeta in zato zahtevata specifičen pristop. To sta trenda zniževanja stroškov, ki jih posamezna družba nameni informatiki, na eni, in rasti informacijskih potreb na drugi strani.

Tehnologija in nova orodja sama zase še ne zagotavljajo pričakovanih rezultatov. Le pozorno načrtovanje in upoštevanje izkušenj vodita do učinkovitih in optimalnih programskih arhitektur za podporo sodobnemu poslovanju. Programski procesi morajo prispevati k uresničevanju osnovnega poslanstva - zagotavljanju nemotenega in uspešnega poslovanja.

Skupni projekti v letu 2003

Področje informatike družb v skupini HSE se vse bolj prepleta in integrira, zato je bilo v letu 2003 realiziranih kar nekaj skupnih projektov:

- varnostno shranjevanje podatkov
- NSPOF (No Single Point Of Failure) rešitev internetnega dostopa in varnostne politike
- spremljanje odziva sekundarne regulacije.

Varnostno shranjevanje podatkov

V produkcijo je bila dana rešitev centralnega varnostnega shranjevanja podatkov. Ker je bila potreba po posodobitvi sistema za varnostno shranjevanje tudi v TEŠ, smo izbrali rešitev, ki rešuje oba problema hkrati, obenem pa sta si drug drugemu rezerva.

NSPOF rešitev

V sklopu posodobitve sistema informacijske tehnologije je bil realiziran projekt za zagotavljanje neprekinjenega delovanja sistema internetnega poslovanja. Potrebno je bilo zagotoviti platformo in povezave, ki zmorejo zagotavljati razpoložljivost sistema tudi v primeru izpada katerega od podsistemov. V ta namen se je implementirala NSPOF rešitev, ki zagotavlja nemoten dostop do interneta tudi v primeru okvare strojne opreme oziroma težav internetnega ponudnika.

Spremljanje odziva sekundarne regulacije

S pomočjo infoAgent in iHistoriana je bila narejena aplikacija za zajem in prikaz on-line podatkov o trenutni proizvodnji blokov in odzivu sekundarne regulacije za potrebe planiranja in spremljanja proizvodnje in delovanja sekundarne regulacije. Za zajem podatkov iz TEB pa je bil postavljen podatkovni strežnik v TEB.

Projekti krovne družbe

Najpomembnejši projekti, ki smo jih izvedli v krovni družbi, pa so bili naslednji:

- nove podatkovne povezave
- postavitve opreme in priključitev predstavništva v Beogradu
- postavitev spletnih strani na nov strežnik
- poslovni GPRS
- UPIS (upravljavski informacijski sistem)
- Endur (program za podporo trženju).

Finančno poslovanje

Temeljni cilji

Finančno poslovanje skupine HSE je bilo v letu 2003 usmerjeno predvsem v:

- zagotavljanje plačilne sposobnosti skupine HSE
- investiranje
- obvladovanje tveganj
- optimiranje likvidnosti na nivoju skupine.

Skupina pri svojih poslovnih odločitvah upošteva temeljna načela dolgoročne in kratkoročne plačilne sposobnosti.

Dosledna izterjava terjatev do kupcev, podrobno načrtovanje denarnih tokov in optimiranje likvidnosti so vsakdanja praksa skupine.

Pri analizi finančnega poslovanja družb v skupini v letu 2003 lahko ugotovimo, da so bili vsi zastavljeni cilji realizirani, saj družbe niso imele težav s plačilno sposobnostjo, sredstva za izvedbo naložb so bila zagotovljena, prosta finančna sredstva pa so ob upoštevanju razpršenosti in zagotavljanju varnosti naložb ustvarjala ustrezen donos.

v 000 SIT

Podatki iz izkaza finančnega izida za leti 2003 in 2002

Postavka	2003		2002	
	skupina	obvladujoča družba	skupina	obvladujoča družba
Prebitek pritokov (odtokov) pri poslovanju	22.384.236	4.951.651	36.447.041	10.621.973
Prebitek pritokov (odtokov) pri naložbenju	(7.714.732)	(20.030.952)	(35.227.946)	(10.582.791)
Prebitek pritokov (odtokov) pri financiranju	(13.071.012)	15.106.779	(1.820.970)	(32.841)
Celotni prebitek pritokov (odtokov)	1.598.492	27.478	(601.875)	6.341

Računovodska analiza poslovanja in kazalniki

Spremembe v strukturi skupinske bilance stanja

POSTAVKA	Struktura BS 2003	Struktura BS 2002	Sprememba v %
SREDSTVA	100,00%	100,00%	0,0
A. STALNA SREDSTVA	86,50%	87,15%	(0,8)
I. Neopredmetena dolgoročna sredstva	1,15%	0,94%	22,4
II. Opredmetena osnovna sredstva	83,64%	83,88%	(0,3)
III. Dolgoročne finančne naložbe	1,71%	2,33%	(26,6)
B. GIBLJIVA SREDSTVA	13,46%	12,82%	5,0
I. Zaloge	2,12%	1,86%	13,7
II. Poslovne terjatve	5,14%	4,26%	20,8
III. Kratkoročne finančne naložbe	5,05%	6,02%	(16,2)
IV. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	1,15%	0,68%	70,5
C. AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0,04%	0,03%	40,9
Č. IZVENBILANČNA EVIDENCA	5,49%	6,96%	(21,2)
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	100,00%	100,00%	0,0
A. KAPITAL	65,93%	69,33%	(4,9)
I. Vpoklicani kapital	0,34%	0,34%	0,5
II. Kapitalske rezerve	49,14%	48,90%	0,5
III. Rezerve iz dobička	4,22%	1,81%	133,5
IV. Preneseni čisti poslovni izid	0,72%	0,00%	
V. Čisti poslovni izid poslovnega leta	1,49%	1,81%	(17,9)
VI. Prevrednotovalni popravki kapitala	0,00%	0,71%	(100,0)
VIII. Kapital manjšinskih lastnikov	10,02%	15,76%	(36,5)
B. REZERVACIJE	11,04%	11,68%	(5,5)
C. FINANČNE IN POSLOVNE OBVEZNOSTI	22,87%	18,81%	21,6
Č. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0,16%	0,18%	(7,8)
D. IZVENBILANČNA EVIDENCA	5,49%	6,96%	(21,2)

Spremembe v strukturi skupinske bilance stanja

Na strani sredstev je najbolj opazno povečanje deleža gibljivih sredstev, kar je predvsem posledica povečanja poslovnih terjatev, zalog in denarja.

Na strani obveznosti do virov sredstev pa se je povečal delež finančnih in poslovnih obveznosti in zmanjšal delež kapitala zaradi odkupa deleža manjšinskih družbenikov.

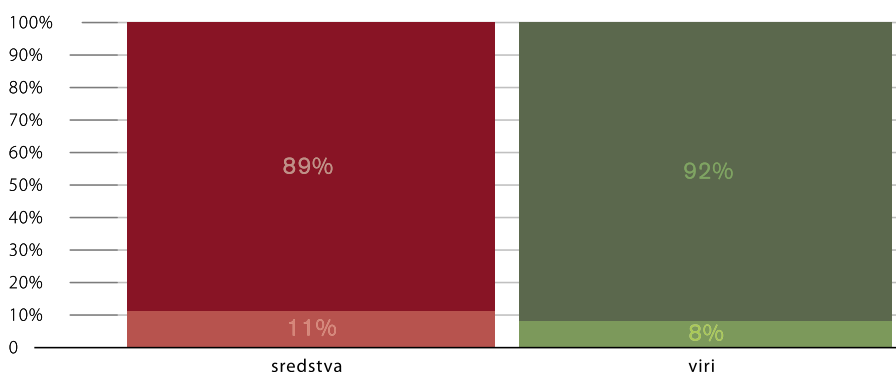
Iz strukture sredstev je razvidno, da največji delež sredstev predstavljajo dolgoročna sredstva, kar je odraz kapitalske intenzivnosti dejavnosti skupine HSE.

Enako stanje je tudi na strani obveznosti do virov sredstev, iz česar izhaja, da so dolgoročna sredstva financirana z dolgoročnimi viri.

Struktura bilance stanja skupine in obvladujoče družbe na dan 31.12.2003

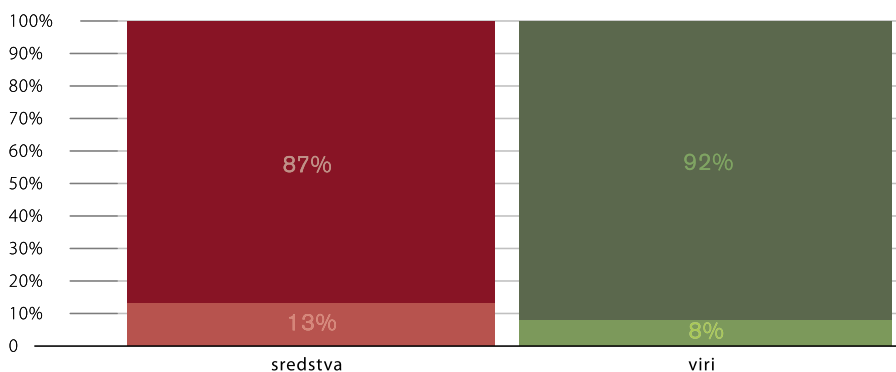
Obvladajoča družba

- Kratkoročna sredstva
- Dolgoročna sredstva
- Kratkoročni viri
- Dolgoročni viri

Skupina

- Kratkoročna sredstva
- Dolgoročna sredstva
- Kratkoročni viri
- Dolgoročni viri

V nadaljevanju so predstavljeni kazalniki skupine HSE za leti 2003 in 2002.

v 000 SIT

Kazalniki skupine HSE

	2003	2002
Stopnja lastniškosti financiranja		
1. Obveznosti do virov sredstev	337.940.995	339.629.666
2. Kapital	222.794.507	235.475.484
Stopnja lastniškosti financiranja = 2 / 1	65,93%	69,33%
Stopnja dolgoročnosti financiranja		
1. Kapital	222.794.507	235.475.484
2. Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti	52.216.475	40.631.573
3. Dolgoročne rezervacije	37.299.564	39.685.033
4. Skupaj (1+2+3)	312.310.546	315.792.090
5. Obveznosti do virov sredstev	337.940.995	339.629.666
Stopnja dolgoročnosti investiranja = 4 / 5	92,42%	92,98%
Stopnja osnovnosti investiranja		
1. Opredmetena osnovna sredstva	282.644.116	284.882.725
2. Neopredmetena osnovna sredstva	3.877.246	3.182.373
3. Skupaj osnovna sredstva po neodpisani vrednosti (1+2)	286.521.362	288.065.098
4. Sredstva	337.940.995	339.629.666
Stopnja osnovnosti investiranja = 3 / 4	84,78%	84,82%
Stopnja dolgoročnosti investiranja		
1. Opredmetena osnovna sredstva	282.644.116	284.882.725
2. Neopredmetena osnovna sredstva	3.877.246	3.182.373
3. Dolgoročne finančne naložbe	5.788.610	7.926.509
4. Dolgoročne poslovne terjatve	353.854	323.302
5. Skupaj (1+2+3+4)	292.663.826	296.314.909
6. Sredstva	337.940.995	339.629.666
Stopnja dolgoročnosti investiranja = 5 / 6	86,60%	87,25%

v 000 SIT

Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev

1. Kapital	222.794.507	235.475.484
2. Opredmetena osnovna sredstva	282.644.116	284.882.725
3. Neopredmetena osnovna sredstva	3.877.246	3.182.373
4. Skupaj osnovna sredstva po neodpisani vrednosti (3+4)	286.521.362	288.065.098
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev = 1 / 4	0,78	0,82

Koeficient neposredne pokritosti kratk. obv. (hitri koeficient)

1. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	3.894.380	2.295.888
2. Kratkoročne finančne naložbe	17.067.474	20.458.027
3. Skupaj likvidna sredstva (1+2)	20.961.854	22.753.915
4. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	25.082.474	23.240.122
Koef. neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti (hitri koef.) = 3 / 4	0,84	0,98

Koeficient pospešene pokritosti kratk. obv. (pospešeni koeficient)

1. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	3.894.380	2.295.888
2. Kratkoročne finančne naložbe	17.067.474	20.458.027
3. Kratkoročne terjatve	17.020.722	14.136.864
4. Skupaj (1+2+3)	37.982.576	36.890.779
5. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	25.082.474	23.240.122
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti = 4 / 5	1,51	1,59

Koeficient kratkoročne pokritosti kratk. obv. (kratkoročni koeficient)

1. Gibljiva sredstva	45.499.967	43.544.562
2. Dolgoročne poslovne terjatve	353.854	323.302
3. AČR	131.056	93.497
4. Skupaj kratkoročna sredstva (1-2+3)	45.277.169	43.314.757
5. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	25.082.474	23.240.122
Koeficient kratk. pokritosti kratk. obv. (kratkoročni koeficient) = 4 / 5	1,81	1,86

v 000 SIT

Koefficient gospodarnosti poslovanja		
1. Poslovni prihodki (čisti prih. od prodaje + drugi poslovni prihodki)	103.532.858	100.891.279
2. Stroški blaga, materiala in storitev	44.847.949	35.623.513
3. Stroški dela	27.741.573	26.294.305
4. Odpisi vrednosti	17.838.911	20.174.905
5. Drugi poslovni odhodki	5.883.782	5.197.149
6. Skupaj poslovni odhodki (2+3+4+5)	96.312.215	87.289.872
Koefficient gospodarnosti poslovanja = 1 / 6	1,07	1,16
Koefficient čiste dobičkonosti kapitala		
1. Čisti dobiček v poslovnem letu	6.702.268	14.389.006
2. Povprečni kapital	229.134.996	213.816.437
Koefficient čiste dobičkonosti kapitala = 1 / 2	0,03	0,07

Stopnja lastniškosti financiranja	Skupina se financira predvsem z lastnimi viri, tako da znaša delež kapitala v financiranju za leto 2003 skoraj 66 odstotkov. Znižanje stopnje v primerjavi z letom poprej je predvsem posledica zmanjšanja deleža kapitala manjšinskih lastnikov. Visoka stopnja priča tudi o tem, da skupina ni finančno tvegana za upnike.
Stopnja dolgoročnosti financiranja	Skupina financira 92,4 odstotka svojih sredstev z dolgoročnimi viri in samo 7,6 odstotka s kratkoročnimi viri. V primerjavi z letom 2002 se je stopnja dolgoročnosti financiranja zmanjšala za 0,6 odstotne točke zaradi zmanjšanja kapitala manjšinskih družbenikov in povečanja dolgoročnih finančnih obveznosti do bank.
Stopnja osnovnosti investiranja	Delež osnovnih sredstev med sredstvi skupine je 84,8 odstotka, kar je glede na dejavnost skupine razumljivo. Stopnja osnovnosti investiranja se v primerjavi z letom poprej ni spremenila.
Stopnja dolgoročnosti investiranja	Kazalec stopnje dolgoročnosti investiranja opisuje delež dolgoročnih sredstev v vseh sredstvih. Izračunani kazalec za leto 2003 znaša 86,6 odstotka, kar je za 0,7 odstotne točke manj kot leto poprej.
Koefficient kapitalne pokritosti osnovnih sredstev	Koefficient kapitalne pokritosti osnovnih sredstev je razmerje med kapitalom in osnovnimi sredstvi. Vrednost kazalnika za leto 2003 znaša 0,8, kar pomeni, da je s kapitalom financirana večina najbolj nelikvidnih sredstev. V primerjavi s predhodnim letom se je vrednost kazalnika znižala za 0,04.

Hitri koeficient	Hitri koeficient prikazuje razmerje med likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi dolgovi. Kazalnik se je znižal na 0,8 v primerjavi z letom 2002, ko je znašal skoraj 1, znižanje je predvsem posledica nižjih kratkoročnih finančnih naložb. Skupina nima problemov z zagotavljanjem plačilne sposobnosti.
Pospešeni koeficient	Pospešeni koeficient kaže, ali skupina financira zaloge in druga kratkoročna sredstva s kratkoročnimi obveznostmi ali tudi dolgoročno. Kazalnik se je znižal na 1,5 v primerjavi z letom 2002, ko je znašal 1,6. Vrednost kazalnika je tako za leto 2003 kot za leto 2002 večja od 1, kar pomeni, da skupina poleg zalog dolgoročno financira tudi druga kratkoročna sredstva.
Kratkoročni koeficient	Kratkoročni koeficient prikazuje financiranje kratkoročnih sredstev iz kratkoročnih obveznosti do virov sredstev. Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti se je v letu 2003 znižal na 1,8, vendar še vedno kaže na dobro plačilno sposobnost skupine.
Koeficient gospodarnosti poslovanja	Koeficient gospodarnosti poslovanja je večji od 1, kar pomeni, da so poslovni prihodki večji od poslovnih odhodkov. Iz tega izhaja, da skupina izkazuje dobiček iz poslovanja. Vrednost kazalnika se je v letu 2003 v primerjavi z letom 2002 znižala z 1,2 na 1,1.
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala	Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala nam pove, da je skupina na 100 SIT vloženega kapitala ustvarila 3 SIT čistega dobička. Glede na to, da gre za kapitalsko intenzivno skupino družb, je vrednost razumljiva.

Kazalniki krovne družbe

V nadaljevanju so predstavljeni še kazalniki družbe HSE za leti 2003 in 2002.

v 000 SIT

	2003	2002
Stopnja lastniškosti financiranja		
1. Obveznosti do virov sredstev	222.675.069	191.964.427
2. Kapital	188.082.513	181.934.929
Stopnja lastniškosti financiranja = 2 / 1	84,47%	94,78%
Stopnja dolgoročnosti financiranja		
1. Kapital	188.082.513	181.934.929
2. Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti	15.246.414	0
3. Dolgoročne rezervacije	2.201.353	0
4. Skupaj (1+2+3)	205.530.280	181.934.929
5. Obveznosti do virov sredstev	222.675.069	191.964.427
Stopnja dolgoročnosti investiranja = 4 / 5	92,30%	94,78%

v 000 SIT

Stopnja osnovnosti investiranja		
1. Opredmetena osnovna sredstva	3.776.380	313.343
2. Neopredmetena osnovna sredstva	1.821.557	325.079
3. Skupaj osnovna sredstva po neodpisani vrednosti (1+2)	5.597.937	638.422
4. Sredstva	222.675.069	191.964.427
Stopnja osnovnosti investiranja = 3 / 4	2,51%	0,33%
Stopnja dolgoročnosti investiranja		
1. Opredmetena osnovna sredstva	3.776.380	313.343
2. Neopredmetena osnovna sredstva	1.821.557	325.079
3. Dolgoročne finančne naložbe	191.735.507	170.170.237
4. Dolgoročne poslovne terjatve	111.658	0
5. Skupaj (1+2+3+4)	197.445.102	170.808.659
6. Sredstva	222.675.069	191.964.427
Stopnja dolgoročnosti investiranja = 5 / 6	88,67%	88,98%
Koefficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev		
1. Kapital	188.082.513	181.934.929
2. Opredmetena osnovna sredstva	3.776.380	313.343
3. Neopredmetena osnovna sredstva	1.821.557	325.079
4. Skupaj osnovna sredstva po neodpisani vrednosti (2+3)	5.597.937	638.422
Koefficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev = 1 / 4	33,60	284,98
Koefficient neposredne pokritosti kratk. obv. (hitri koefficient)		
1. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	94.306	66.828
2. Kratkoročne finančne naložbe	6.406.426	9.183.423
3. Skupaj likvidna sredstva (1+2)	6.500.732	9.250.251
4. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	16.780.705	9.685.165
Koef. neposredne pokritosti kratk. obv. (hitri koef.) = 3 / 4	0,39	0,96

v 000 SIT

Koeficient pospešene pokritosti kratk. obv. (pospešeni koeficient)		
1. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	94.306	66.828
2. Kratkoročne finančne naložbe	6.406.426	9.183.423
3. Kratkoročne terjatve	17.347.825	11.577.213
4. Skupaj (1+2+3)	23.848.557	20.827.464
5. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	16.780.705	9.685.165
Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti = 4 / 5	1,42	2,15
Koeficient kratkoročne pokritosti kratk. obv. (kratkoročni koeficient)		
1. Gibljiva sredstva	25.322.852	21.154.966
2. Dolgoročne poslovne terjatve	111.658	0
3. AČR	18.773	802
4. Skupaj kratkoročna sredstva (1-2+3)	25.229.967	21.155.768
5. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	16.780.705	9.685.165
Koeficient kratk. pokritosti kratk. obv. (kratkoročni koeficient) = 4 / 5	1,50	2,18
Koeficient gospodarnosti poslovanja		
1. Poslovni prihodki (čisti prih. od prodaje + drugi poslovni prihodki)	90.232.123	91.457.765
2. Stroški blaga, materiala in storitev	85.840.047	78.103.834
3. Stroški dela	800.020	600.077
4. Odpisi vrednosti	117.856	24.538
5. Drugi poslovni odhodki	49.502	190
6. Skupaj poslovni odhodki (2+3+4+5)	86.807.425	78.728.639
Koeficient gospodarnosti poslovanja = 1 / 6	1,04	1,16
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala		
1. Čisti dobiček v poslovnem letu	3.974.153	12.285.004
2. Povprečni kapital	185.008.721	174.004.215
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala = 1 / 2	0,02	0,07

Stopnja lastniškosti financiranja	Družba se financira predvsem s svojimi lastnimi viri, tako da znaša delež kapitala v financiranju za leto 2003 malo več kot 84 odstotkov. Znižanje stopnje v primerjavi z letom poprej je predvsem posledica najetja dolgoročnega kredita za odkup poslovnega deleža DEM. Visoka stopnja priča tudi o tem, da družba ni finančno tvegana za upnike.
Stopnja dolgoročnosti financiranja	Družba financira 92,3 odstotka svojih sredstev z dolgoročnimi viri in samo 7,7 odstotka s kratkoročnimi viri. V primerjavi z letom 2002 se je stopnja dolgoročnosti financiranja zmanjšala za 2,5 odstotne točke, kar je glede na povečanje kratkoročnih finančnih in poslovnih obveznosti razumljivo.
Stopnja osnovnosti investiranja	Delež osnovnih sredstev med sredstvi družbe je 2,5 odstotka, kar je glede na dejstvo, da večino sredstev predstavljajo dolgoročne finančne naložbe, razumljivo. Stopnja osnovnosti investiranja je zaradi novih naložb v osnovna sredstva v letu 2003 v primerjavi z letom poprej višja za 2,2 odstotne točke.
Stopnja dolgoročnosti investiranja	Kazalec stopnje dolgoročnosti investiranja opisuje delež dolgoročnih sredstev v vseh sredstvih. Izračunani kazalec za leto 2003 znaša 88,7 odstotka, kar je za 0,3 odstotne točke manj kot leto poprej. Znižanje je posledica višjih kratkoročnih poslovnih terjatev in povečanih zalog v letu 2003.
Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev	Koeficient kapitalske pokritosti osnovnih sredstev je razmerje med kapitalom in osnovnimi sredstvi (neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva). Vrednost kazalnika za leto 2003 znaša 33,6, kar pomeni, da so z lastniškim kapitalom v celoti financirana najbolj nelikvidna sredstva in še del gibljivih sredstev.
Hitri koeficient	Hitri koeficient prikazuje razmerje med likvidnimi sredstvi in kratkoročnimi dolgi. Kazalnik se je sicer znižal na 0,4, vendar družba nima problemov pri plačilni sposobnosti.
Pospešeni koeficient	Pospešeni koeficient kaže, ali družba financira kratkoročna sredstva s kratkoročnimi obveznostmi ali tudi dolgoročno. Kazalnik se je znižal na 1,4 v primerjavi z letom 2002, ko je znašal 2,2. Vrednost kazalnika je tako za leto 2003 kot za leto 2002 večja od 1, kar pomeni, da družba z dolgoročnimi viri financira del kratkoročnih sredstev.
Kratkoročni koeficient	Kratkoročni koeficient prikazuje financiranje kratkoročnih sredstev s kratkoročnimi viri sredstev. Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti se je v letu 2003 znižal na 1,5, vendar še vedno izkazuje dobro plačilno sposobnost družbe.
Koeficient gospodarnosti poslovanja	Koeficient gospodarnosti poslovanja je večji od 1, kar pomeni, da so poslovni prihodki večji od poslovnih odhodkov. Iz tega izhaja, da družba izkazuje dobiček iz poslovanja. Vrednost kazalnika se je v letu 2003 v primerjavi z letom 2002 znižala z 1,2 na 1.
Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala	Koeficient čiste dobičkonosnosti kapitala nam pove, da je družba na 100 SIT vloženega kapitala ustvarila 2 SIT čistega dobička. Glede na pogoje poslovanja v letu 2003 in glede na kapitalsko intenzivnost družbe je vrednost koeficienta razumljiva.

Upravljanje s tveganji

Skupine tveganj

Skupina se s tveganji srečuje na vseh področjih delovanja, še posebej pa se pojavljajo na področjih proizvodnje električne energije in njenega trženja. V grobem jih lahko razvrstimo v naslednje skupine:

- cenovno ali tržno tveganje
- količinsko tveganje
- finančna tveganja
- regulatorno tveganje
- tveganje modeliranja
- človeška napaka.

Tržno tveganje

Cenovno ali tržno tveganje zajema tveganja, katerim jim je družba izpostavljena zaradi negotovosti cene električne energije na trgu. Cena se spreminja s časom, zato so vrednotenje finančnih instrumentov za varovanje tveganja in s tem dobiček ali izguba pri trgovanju odvisni od pravilnosti napovedi gibanja cen.

Tudi v letu 2003 smo sledili konzervativnim smernicam omejevanja tveganja, zato smo za večino električne energije sklenili dolgoročne pogodbe o dobavi po zagotovljeni ceni.

V letu 2003 smo uspešno izvedli projekt uvajanja programske opreme za podporo trgovanju Endur podjetja OpenLink. Program omogoča centraliziran vnos, shranjevanje in obdelavo vseh sklenjenih poslov z električno energijo, obenem pa vsebuje zmogljiva orodja za merjenje in varovanje tveganj in za portfeljske analize. Endur je zasnovan in nastavljen tako, da so pri vnosu poslov, analizah in poročanju upoštevana pravila iz Smernic za upravljanje s tveganji.

Količinsko tveganje

Količinsko tveganje obsega tveganja, ki izvirajo iz negotovosti proizvodnje, negotovosti porabe in negotovosti možnosti dobave energije.

- **Negotovost proizvodnje** zajema predvsem vprašanje, ali bo energija na voljo na trgu. Pri tem se povezuje z obratovalnim tveganjem, ki poskuša ovrednotiti verjetnost in vpliv izpada posameznega agregata ali drugega proizvodnega elementa. Pomemben je vpliv negotove hidrologije, saj družba skoraj polovico energije zagotavlja iz HE.
- **Negotovost porabe** je posledica vpliva vremena in temperature, elastičnosti obremenitve, sezonskih ciklov in stohastične rasti porabe.
- **Negotovost dobave energije** pa je posledica naključnih izpadov vodov in druge opreme ali pa nastopi zaradi posegov upravljalca prenosnega omrežja zaradi preobremenitev prenosnih poti.

Tveganja dobave električne energije iz skupine HSE

Pri proizvodnji električne energije se pojavljajo naslednja tveganja odstopanj od načrtovanih dobav:

- tveganja dobave električne energije iz HE v odvisnosti od hidrološko meteoroloških razmer
- tveganja dobave električne energije iz TE zaradi izpadov ali tehnoloških in ekoloških omejitev proizvodnje
- tveganja dobave premoga iz PV zaradi možnih zastojev proizvodnje ob izpadih ali okvarah tehnoloških sistemov, nesreč ali drugih montan - geoloških motenj.

Hidrologija

V obdobju enega leta lahko proizvodnja HE odstopa od načrtovanih srednje mokrih let tudi za ± 800 GWh. Pri načrtovani proizvodnji TEŠ 3.100 GWh lahko s povečano proizvodnjo nadomestimo do 400 GWh. Zaradi spremembe strukture proizvodnje se seveda povečajo stroški nabavljene električne energije. V letu 2003 so HE proizvedle 680 GWh manj od načrtovanega. Izpad je v večini nadomestila TEŠ, ki je preseгла načrt za 426 GWh, ostalo sta pokrila TEB in uvoz.

Prav tako so problematična odstopanja dejanskih dnevnih dotokov vode od dnevnih napovedi. Ta odstopanja se odražajo v odstopanjih proizvodnje HE od napovedanih vozniških redov. Odstopanja v okviru možnosti izravnavamo s prilagajanjem proizvodnje TE.

Tveganja zaradi izpadov elektrarn ali tehnoloških in ekoloških omejitev proizvodnje

Pri TE moramo razen načrtovanih zaustavitev v času neg in remontov računati tudi z 2 - 4-odstotno nenačrtovano izgubo možne proizvodnje - deset do dvajset enodnevnih izpadov proizvodnje, ki jih lahko le kratkotrajno nadomestimo z zagoni plinskih elektrarn, sicer pa v okviru možnosti s prerazporejanji izrabe akumulacij HE in z nakupi električne energije na trgu. TEŠ je imela tako v letu 2003 1,5 odstotno nenačrtovano izgubo možne proizvodnje. Rezultat je v okviru dosežkov primerljivih elektrarn, pa tudi sicer zadovoljiv, saj se remontni blokov v TEŠ opravljajo le na 3 - 5 let.

HE so zaradi enostavnosti proizvodnega procesa bolj zanesljive. Nenačrtovana izguba možne proizvodnje se pri posameznih agregatih giblje med 0 in 0,5 odstotka.

Tveganja prekinitev dobav premoga iz PV

Prekinitev dobav premoga lahko nastane zaradi okvar na tehnoloških sistemih, nesreč ali drugih montan - geoloških motenj pri odkopu premoga. Po oceni tehničnega vodstva premogovnika lahko večino možnih okvar odpravijo brez motenj v proizvodnji, le izjemoma bi zahtevale okvare 14 - 20 dnevno prekinitev dobav. Zelo majhna pa je možnost, da bi prišlo do večje okvare, ki bi zahtevala šestmesečno zaustavitev. Na osnovi takšne ocene so določene minimalne skupne zaloge premoga, ki jih moramo zagotavljati. Te morajo biti med 2.000 in 3.000 TJ. Takšne zaloge premoga zadoščajo za 20-dnevno proizvodnjo električne energije v TEŠ.

Vodenje proizvodnje

Vodenje proizvodnje električne energije skupine HSE izvajamo iz centra vodenja v Mariboru. Osnovni cilji vodenja proizvodnje so:

- zagotoviti čim manjša odstopanja proizvodnje in bilančne skupine od vozniških redov
- zagotoviti optimalno razporejanje moči na razpoložljive agregate
- ob izrednih dogodkih pravočasno vključiti rezervne zmogljivosti

Vodenje hidroproizvodnje

Pri vodenju hidroproizvodnje se teži k temu, da se izkoristi ves vodni potencial, ki je na voljo, ob čim boljših ekonomskih učinkih. To pomeni, da HE v nočnem času vodo akumulirajo glede na razpoložljive volumne bazenov in proizvajajo električno energijo v tistem času, ko se dosežajo višje cene (predvsem trapezna in urna energija). Značilnost vseh HE v skupini HSE je, da so pretočnega tipa in ni velikih možnosti akumulacije vodnega potenciala. Tako smo pri obratovanju DEM dosegli največji urni skok pri zviševanju proizvodnje 312 MW, največji skok v negativno smer pa je bil 221 MW. Največja urna proizvodnja DEM je bila 545 MWh. Največja dnevna proizvodnja DEM je znašala 11.983 MWh. SEL so dosegle največji urni skok pri zviševanju proizvodnje 34 MW in največji urni skok proizvodnje v negativno smer 26 MW. Največja urna proizvodnja je bila 109 MWh. Največja dnevna proizvodnja je znašala 2.299 MWh. SENG so dosegle največji urni skok pri zviševanju proizvodnje 65 MW ter največji urni skok proizvodnje v negativno smer 49 MW, največjo urno proizvodnjo 132 MWh ter največjo dnevno proizvodnjo 3.067 MWh.

Vodenje termoproizvodnje

TEŠ se je s proizvodnjo prilagajala vozniškemu redom. Blok 4 in 5 sta bila pretežno vključena v avtomatsko sekundarno regulacijo frekvence. TEŠ je dosegla najvišjo dnevno proizvodnjo 16.902 MWh na generatorju oz. 14.945 MWh na pragu. Največji urni skok pri zviševanju proizvodnje je znašal 284 MW, pri zniževanju proizvodnje pa je znašal 312 MW.

Vloga TEB je zagotavljati minutno rezervo in izvajati terciarno regulacijo frekvence v okviru sistemskih storitev. Povprečna odzivnost blokov v TEB pri nenapovedanih normalnih zagonih od naloga za zagon in sinhronizacije je okoli 13 minut, časi zagonov so se gibal od naloga za zagon do sinhronizacije od 6 do 21 minut. Takšna odzivnost je zadovoljiva.

Vodenje bilančne skupine

Kakovost vodenja bilančne skupine HSE se odraža v minimiziranju stroškov odstopanj, saj s prilagajanjem svoje proizvodnje zmanjšujemo odstopanja članov bilančne skupine. V letu 2003 so bili člani bilančne skupine HSE proizvodne enote skupine HSE, NEK, neposredni odjemalci, PV, bilančne podskupine petih distribucijskih podjetij in Elektroprodaje. V odstopanjih bilančne skupine so zajeta vsa odstopanja med realizirano proizvodnjo in odjemom od napovedanih vozni redov.

Skupna odstopanja od vozni redov v letu 2003 so znašala 1,35 GWh, kar potrjuje, da je bilo vodenje bilančne skupine HSE uspešno. Vključena so vsa odstopanja, ki so nastala zaradi različnih težav proizvodnje skupine HSE in NEK ter porabe znotraj bilančne skupine (izpadi, zmanjšanje proizvodnje zaradi ekologije, odstopanja napovedi dotokov vode, viški, ki niso bili prodani). Proizvodni sistem HSE je v letu 2003 upravljavcu prenosnega omrežja ELES-u zagotavljal tudi sistemske storitve ter izravnava proizvodnjo in porabo električne energije znotraj svoje bilančne skupine.

Finančno tveganje

Pri trgovanju je med **finančnimi tveganji** posebej pomembno **kreditno ali likvidnostno tveganje**, ki ga lahko razdelimo na dva segmenta:

- **Specifično kreditno tveganje** zadeva boniteto partnerja in njegovo sposobnost plačila, po drugi strani pa družba vrednoti tudi lastno boniteto, saj ta določa, kako preprosto lahko družba najde partnerja za posle, ali bodo pri poslu potrebni ukrepi za varovanje kreditnega tveganja (bančne garancije) in koliko jo bodo ti ukrepi stali. Glede na boniteto se določi tudi višina izpostavljenosti družbe posameznemu partnerju oz. skupini partnerjev, s čimer se omejuje tveganje kreditne izpostavljenosti.
- **Sistemska kreditno tveganje** prizadene vse udeležence na trgu, saj zaradi težav z likvidnostjo trga posameznih pozicij ni mogoče v pravem trenutku zapreti.

Poleg tega spadajo med finančna tveganja še tveganje obrestnih mer in valutno tveganje.

Družbe redno spremljajo finančna tveganja, ki so jim izpostavljena pri svojem poslovanju, in sprejemajo ukrepe, s katerimi jih obvladujejo.

Regulatorno tveganje

K **regulatornemu tveganju** prištevamo zunajtržne faktorje, kot so pravni zapleti, spremembe in nedorečenost predpisov in politične odločitve. To tveganje je še posebej prisotno v začetni fazi restrukturiranja elektrogospodarstva in uvajanja trga z električno energijo ter vstopa v EU.

Tveganje modeliranja

Tveganje modeliranja se lahko pojavi, kadar portfelj družbe ni pravilno vrednoten zaradi napačnih predpostavk modeliranja, napačne metodologije modeliranja ali napačne izbire modela.

Človeška napaka

Med **človeške napake** pa lahko prištejemo napačne ali nelegalne trgovalne ukrepe, napake pri oceni in analizah in napake pri uporabi modelov.

**Politika upravljanja
s posameznimi vrstami tveganj**

V letu 2003 smo nadaljevali projekt oblikovanja Smernic in procedur za upravljanje s tveganji (SPUT) za krovno družbo. Nameni SPUT so določitev strategije glede tveganj, razmejitev in delegiranje odgovornosti ter način prepletanja postopkov določanja tveganj in upravljanja z njimi.

V krovni družbi smo oblikovali Odbor za upravljanje s tveganji, ki nadzoruje ter usmerja aktivnosti upravljanja s tveganji, redno poroča poslovodstvu ter predlaga potrebne ukrepe.

Načrti za prihodnost

V letu 2004 družba načrtuje obdržati mesto vodilnega slovenskega dobavitelja električne energije z negovanjem partnerskih odnosov. Uveljavili se bomo kot glavni posrednik pri uvozu električne energije v Slovenijo. Na tujih trgih bomo nadaljevali z ustanavljanjem bilančnih skupin in izpolnjevanjem drugih administrativnih pogojev, ki bodo omogočili razširitev neposrednih trgovalnih aktivnosti v Evropi. Naše poznavanje trgov v JV Evropi, strateški položaj in sloves zanesljivega poslovnega partnerja bomo uporabili za povečanje trgovanja v državah JV Evrope. Skupno prodajo električne energije bomo povečali za 15 odstotkov.

Poleg trgovanja z električno energijo bomo pričeli trgovati tudi z drugimi produkti. Na podlagi vključitve v evropsko bazo certifikatov obnovljive energije RECS bomo pričeli s trženjem zelene energije. Ob pričakovanem odpiranju trga z zemeljskim plinom bomo naše trgovalne aktivnosti razširili tudi na ta segment energetskega trga. Realni cilj za leto 2004 predstavlja sklenitev posameznih poslov preko posrednika z namenom optimizacije dobav goriva za TEB in pridobivanja izkušenj.

Načrt razdelitve emisij toplogrednih plinov bodo morale pripraviti države na podlagi obveznosti podpisanega Kjotskega protokola. Tudi Slovenija. Uporaba okolju prijazne energije in skrb za trajnostni razvoj bosta postala temelja delovanja družbe v prihodnosti. Mednje spada tudi skupina HSE.

Tudi z vključitvijo v RECS, katerega glavna namena sta spodbujanje in promocija mednarodnega trgovanja s certifikati energije iz obnovljivih virov, smo pokazali, da smo pripravljeni sprejeti svoj del odgovornosti pri skrbi za okolje.

Z gradnjo verige HE na spodnji Savi dokazujemo, da smo osnovno zamisel, da pri proizvodnji električne energije iz OVE nastajata dva proizvoda, električna energija in "korist za okolje", že osvojili.

Zavedamo se dejstva, da je korist za okolje vrednost, ki nagraduje odgovorne. Iskreno verjamemo, da se tega zavedamo vsi. Tudi kadar nastopamo v vlogah uporabnikov. Glede na obstoječo porabo pa je skrajni čas, da to tudi pokažemo.

Pomembni dogodki po koncu poslovnega leta

Krovna družba

Ustanovljen je RECS Slovenija

Februarja 2004 je bila v prostorih HSE v Ljubljani ustanovna skupščina RECS Slovenija - nacionalnega odbora RECS International, mednarodne organizacije, ki razvija in vzdržuje Sistem za trgovanje s certifikati energije iz obnovljivih virov.

RECS International je največje evropsko združenje energetskih podjetij z več kot 173 družbami iz več kot 20 držav vse Evrope, ZDA, Avstralije in Nove Zelandije. Glavni namen združenja je promocija mednarodnega trgovanja s certifikati za energijo iz obnovljivih virov, za potrebe katerega so razvili sistem RECS.

Na pobudo HSE je bil ustanovljen Nacionalni odbor RECS za Slovenijo in slovenski Območni protokol AIB, v katerem bo izdajatelj certifikatov Agencija za energijo RS. Na njej je bil sprejet sklep, da se RECS Slovenija uradno oblikuje kot nacionalno združenje članov RECS International, za predsednika njegovega upravnega odbora pa je bil imenovan dr. Milan Medved, član posloводства in direktor za poslovno področje HSE. Glavna namena združenja sta spodbujanje in promocija mednarodnega trgovanja s certifikati energije iz obnovljivih virov.

HE v družbah skupine HSE so certificirane po standardu RECS, kar predstavlja pomemben korak k izboljšanju možnosti trženja standardiziranih zelenih certifikatov. Na ta način si bo družba odprla nove prodajne poti za trženje električne energije, proizvedene na okolju prijazen način v naših HE. Prve certifikate RECS pričakujemo v začetku maja 2004.

Nemški trg

Družba HSE je v februarju 2004 postala davčna zavezanka v Nemčiji.

Hčerinske družbe

DEM

30. januarja 2004 je bila podpisana Koncesijska pogodba za rabo reke Drave za proizvodnjo električne energije.

SENG

V družbi SENG je davčni organ od oktobra 2003 do januarja 2004 opravljal inšpekcijski pregled pravilnosti in pravočasnosti obračunavanja davčnih obveznosti v letu 2001 in 2002. Davčni organ je po prvem zapisniku izdal dopolnilni zapisnik, v katerem je le delno upošteval pripombe družbe, zato se bo ta pritožila v nadaljnjem davčnem postopku. Družba bo po prejemu odločbe davčnega organa za znesek obveznosti plačila davka od dobička za leto 2002 korigirala preneseni dobiček iz leta 2002 v letu 2004. Ostale obveznosti, ki bodo z odločbo naložene, bodo bremenile rezultat leta 2004.

PV

Na osnovi soglasja Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve so v družbi PV s 1. januarjem 2004 prerazporedili 188 zaposlenih, ki opravljajo dejavnost oskrbe in urejanja transportnih naprav, v družbo HTZ I.P.

S 1. januarjem 2004 je v okviru skupine PV pričela poslovati hčerinska družba RGP d.o.o., ki je nastala z združitvijo rudarsko gradbenega programa PV, Kamnoloma Pake ter betonarne HTZ.

TDR - Metalurgija

V prvih dveh mesecih leta 2004 je bila v družbi TDR - Metalurgija ustavljena proizvodnja na vseh treh velikih agregatih zaradi uskladitve razpoložljivih količin električne energije in remontov.

S 1. januarjem 2004 so nastopile spremembe in dopolnitve organizacije družbe.

HSE Invest

V februarju 2004 so HSE Invest dokapitalizirale družbe DEM, SEL in SENG. Vsak družbenik ima v družbi četrtnski delež.

*Računovodsko poročilo
družbe HSE d.o.o.*

Uvodna pojasnila

Podlaga za sestavitev računovodskih izkazov

Računovodski izkazi in pojasnila k izkazom so sestavljeni po določilih ZGD in v skladu s SRS.

Računovodski izkazi so sestavljeni v slovenskih tolarjih in zaokroženi na tisoč enot.

Računovodske usmeritve

Pri pripravi računovodskih izkazov so upoštevane temeljne računovodske predpostavke:

- upoštevanje nastanka poslovnega dogodka
- časovna neomejenost delovanja
- upoštevanje resnične in poštene predstavitve v razmerah spreminjanja vrednosti evra in posamičnih domačih cen.

Družba je za vrednotenje postavk v računovodskih izkazih upoštevala splošna pravila vrednotenja:

- predpostavlja se nadaljevanje družbe kot delujoče družbe
- stalnost uporabe metod vrednotenja
- načelo previdnosti
- upoštevanje prihodkov in odhodkov ne glede na njihovo plačilo
- posamično vrednotenje sredstev in obveznosti do virov sredstev.

Tečaj in način preračuna v domačo valuto

Računovodske postavke, ki so izkazane v tuji valuti, so v bilanci stanja in izkazu poslovnega izida preračunane po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan nastanka poslovnega dogodka, razen v primeru posameznega posla, ko je med pogodbenima strankama dogovorjen drug tečaj.

Stanje sredstev in obveznosti, izraženo v tuji valuti, je na dan 31.12.2003 preračunano po srednjem tečaju Banke Slovenije, le v primeru drugega dogovorjenega tečaja med pogodbenima strankama se je za posel uporabila vrednost tega tečaja na koncu leta 2003. Tečajne razlike, ki se pri tem pojavijo, predstavljajo redni finančni prihodek oz. odhodek.

Srednji tečaj EUR na dan 1.1.2003 = 230,3072 SIT

Srednji tečaj EUR na dan 31.12.2003 = 236,6903 SIT

Metode vrednotenja gospodarskih kategorij

Pri izkazovanju in vrednotenju postavk v računovodskih izkazih se neposredno uporabljajo določila SRS, razen pri vrednotenju postavk, pri katerih določila SRS dajejo možnost izbire med različnimi načini vrednotenja. V teh primerih ima družba določene metode vrednotenja v Pravilniku o računovodenju ali sprejete sklepe posloводства družbe.

Davčni vidik

Družba je davčni zavezanec po Zakonu o davku na dodano vrednost in Zakonu o davku od dobička pravnih oseb.

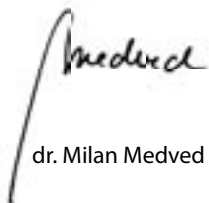
Izjava posloводства

Posloводство družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. potrjuje računovodske izkaze družbe HSE za poslovno leto 2003, pojasnila k računovodskim izkazom ter uporabljene računovodske usmeritve.

Posloводство izjavlja, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da letno poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za leto 2003.

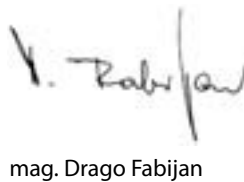
Posloводство potrjuje, da so bili računovodski izkazi sestavljeni v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, Slovenskimi računovodskimi standardi in ostalimi predpisi, ki urejajo področje računovodenja. Računovodski izkazi so izdelani na osnovi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe.

**Direktor za poslovno
področje**

dr. Milan Medved

**Generalni
direktor**

mag. Drago Fabijan

**Direktor za tehnično
področje**

Ladislav Tomšič

Ljubljana, 31. marca 2004

Revizorjevo poročilo

REVIZORJEVO POROČILO

Družbenikom družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. Ljubljana

Revidirali smo priloženo bilanco stanja gospodarske družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. Ljubljana na dan 31. decembra 2003 ter z njo povezane izkaz poslovnega izida, izkaz finančnega izida, izkaz gibanja kapitala in prilogo k računovodskim izkazom za tedaj končano leto. Pregledali smo tudi poslovno poročilo uprave. Za te računovodske izkaze in prilogo k njim je odgovorna uprava gospodarske družbe. Naša naloga je na podlagi revizije izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih.

Revizijo smo opravili v skladu s mednarodnimi standardi revidiranja, ki jih je izdalo Mednarodno združenje računovodskih strokovnjakov in drugimi pravili revizijske stroke, ki jih sprejema Slovenski inštitut za revizijo. Ti zahtevajo od nas načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev primernega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo bistveno napačnih navedb. Revizija vključuje preizkuševalno preverjanje dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Revizija vključuje tudi presojanje uporabljenih računovodskih načel in pomembnih ocen uprave ter ovrednotenje celovite predstavitve računovodskih izkazov in presojo vsebinske skladnosti poslovnega poročila z računovodskimi izkazi, ki so sestavni del letnega poročila. Prepričani smo, da je naša revizija primerna podlaga za naše mnenje.

Po našem mnenju so računovodski izkazi s prilogo iz prvega odstavka resnična in poštena slika finančnega stanja gospodarske družbe na dan 31. decembra 2003, poslovnega izida in finančnega izida njenega poslovanja ter gibanja kapitala v tedaj končanem letu v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovno poročilo je skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

KPMG SLOVENIJA,

podjetje za revidiranje in poslovno svetovanje, d.o.o.

Brane Podboršek
pooblaščen revizor
direktor

Ljubljana, 11. maj 2004

KPMG Slovenija, d.o.o.

Bilanca stanja

v 000 SIT

POSTAVKA		Leto 2003	Leto 2002
SREDSTVA		222.675.069	191.964.427
A.	STALNA SREDSTVA	197.333.444	170.808.659
I.	Neopredmetena dolgoročna sredstva	1.821.557	325.079
1.	Dolgoročno odloženi stroški poslovanja	1.600.340	182.602
3.	Dolgoročne premoženjske pravice	221.217	142.477
II.	Opredmetena osnovna sredstva	3.776.380	313.343
1.	Zemljišča in zgradbe	460.840	0
	b) Zgradbe	460.840	0
3.	Druge naprave in oprema	350.876	150.849
4.	Osnovna sredstva, ki se pridobivajo	2.964.664	162.494
	a) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	556.979	0
	b) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	2.407.685	162.494
III.	Dolgoročne finančne naložbe	191.735.507	170.170.237
1.	Deleži v podjetjih v skupini	191.729.807	170.170.237
5.	Drugi dolgoročni deleži	5.700	0
B.	GIBLJIVA SREDSTVA	25.322.852	21.154.966
I.	Zaloge	1.362.637	327.502
1.	Material	1.362.637	327.502
II.	Poslovne terjatve	17.459.483	11.577.213
a)	Dolgoročne poslovne terjatve	111.658	0
	4. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	111.658	0
b)	Kratkoročne poslovne terjatve	17.347.825	11.577.213
	1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	10.097.249	9.202.865
	2. Kratkoročne poslovne terjatve do podjetij v skupini razen do pridruženih podjetij	4.577.143	1.008.453
	4. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	2.673.433	1.365.895
III.	Kratkoročne finančne naložbe	6.406.426	9.183.423
1.	Kratkoročni deleži v podjetjih v skupini razen v pridruženih podjetjih	24.260	0
4.	Kratkoročne finančne naložbe do drugih	6.382.166	9.183.423
IV.	Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	94.306	66.828
C.	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	18.773	802
IZVENBILANČNA EVIDENCA		8.177.040	1.475.785

v 000 SIT

POSTAVKA		Leto 2003	Leto 2002
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV		222.675.069	191.964.427
A.	KAPITAL	188.082.513	181.934.929
I.	Vpoklicani kapital	1.156.217	1.156.217
1.	Osnovni kapital	1.156.217	1.156.217
II.	Kapitalske rezerve	166.070.474	166.070.474
III.	Rezerve iz dobička	14.272.080	6.142.502
4.	Druge rezerve iz dobička	14.272.080	6.142.502
V.	Čisti poslovni izid poslovnega leta	1.987.077	6.142.502
VI.	Prevrednotovalni popravki kapitala	4.596.665	2.423.234
1.	Splošni prevrednotovalni popravek kapitala	27	27
2.	Posebni prevrednotovalni popravki kapitala	4.596.638	2.423.207
B.	REZERVACIJE	2.201.353	0
3.	Druge rezervacije	2.201.353	0
C.	FINANČNE IN POSLOVNE OBVEZNOSTI	32.027.119	9.685.165
a)	Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti	15.246.414	0
	2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	15.200.000	0
	4. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	46.414	0
b)	Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	16.780.705	9.685.165
	4. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	4.035.695	1.391.216
	6. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti do podjetij v skupini razen do pridruženih podjetij	11.841.762	8.233.934
	8. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti do drugih	903.248	60.015
Č.	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	364.084	344.333
	IZVENBILANČNA EVIDENCA	8.177.040	1.475.785

Izkaz poslovnega izida

v 000 SIT

POSTAVKA	Leto 2003	Leto 2002
1. Čisti prihodki od prodaje	90.231.706	91.457.765
a) Na domačem trgu	67.779.563	70.763.762
- iz razmerij do podjetij v skupini	5.103.971	3.264.240
- iz razmerij do drugih	62.675.592	67.499.522
b) Na tujem trgu	22.452.143	20.694.003
4. Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	417	0
5. Stroški blaga, materiala in storitev	85.840.047	78.103.834
a) Nabavna vrednost prodanih blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	85.134.908	77.831.306
b) Stroški storitev	705.139	272.528
6. Stroški dela	800.020	600.077
a) Stroški plač	552.712	418.367
b) Stroški socialnih zavarovanj	113.126	86.869
- od tega stroški pokojninskih zavarovanj	70.558	54.786
c) Drugi stroški dela	134.182	94.841
7. Odpisi vrednosti	117.856	24.538
a) Amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhodki neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev	98.028	24.538
b) Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	19.828	0
8. Drugi poslovni odhodki	49.502	190
POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	3.424.698	12.729.126
9. Finančni prihodki iz deležev	19.351	0
a) Finančni prihodki iz deležev v podjetjih v skupini razen v pridruženih podjetjih	60	0
c) Drugi finančni prihodki iz deležev (s prevrednotovalnimi finančnimi prihodki)	19.291	0
10. Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev	1.822	0
c) Drugi finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev (s prevrednotovalnimi finančnimi prihodki)	1.822	0
11. Finančni prihodki iz kratkoročnih terjatev	691.361	413.733
a) Finančni prihodki iz obresti in kratkoročnih terjatev do podjetij v skupini razen do pridruženih podjetij	11.695	14
c) Drugi finančni prihodki iz obresti in kratkoročnih terjatev (s prevrednotovalnimi finančnimi prihodki)	679.666	413.719
12. Finančni odhodki za odpise dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb	8.689	786.289
a) Prevrednotovalni finančni odhodki pri finančnih naložbah v podjetja v skupini razen v pridružena podjetja	8.689	786.289
13. Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	203.346	70.816
c) Drugi finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	203.346	70.816
POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA	3.925.197	12.285.754
15. ČISTI POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA	3.925.197	12.285.754
16. Izredni prihodki	48.956	0
17. Izredni odhodki	0	750
a) Izredni odhodki brez prevrednotovalnega popravka kapitala	0	750
18. POSLOVNI IZID ZUNAJ REDNEGA DELOVANJA	48.956	(750)
CELOTNI POSLOVNI IZID	3.974.153	12.285.004
21. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	3.974.153	12.285.004

Izkaz finančnega izida

v 000 SIT

	POSTAVKA	Leto 2003	Leto 2002
A.	FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
+	a) Pritoki pri poslovanju	86.703.406	80.020.293
	Poslovni prihodki	90.353.086	91.531.604
	Izredni prihodki, ki se nanašajo na poslovanje	48.956	0
	Začetne manj končne poslovne terjatve	(3.680.665)	(11.510.509)
	Začetne manj končne aktivne kratkoročne časovne razmejitev	(17.971)	(802)
-	b) Odtoki pri poslovanju	81.751.755	69.398.320
	Poslovni odhodki brez amortizacije in dolgoročnih rezervacij	86.737.399	78.710.724
	Izredni odhodki, ki se nanašajo na poslovanje	0	750
	Končne manj začetne zaloge	1.035.135	327.502
	Začetni manj končni poslovni dolgovi	(6.001.028)	(9.296.323)
	Začetne manj končne pasivne kratkoročne časovne razmejitev	(19.751)	(344.333)
=	c) Prebitek pritokov (odtokov) pri poslovanju	4.951.651	10.621.973
B.	FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
+	a) Pritoki pri naložbenju	3.367.737	269.765
	Finančni prihodki, ki se nanašajo na naložbenje (razen za prevrednotenje)	590.390	269.765
	Pobotano zmanjšanje kratkoročnih finančnih naložb (razen za prevrednotenje)	2.777.347	0
-	b) Odtoki pri naložbenju	23.398.689	10.852.556
	Finančni odhodki, ki se nanašajo na naložbenje (razen za prevrednotenje)	41	0
	Pobotano povečanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev (razen za prevrednotenje)	1.389.366	120.084
	Pobotano povečanje opredmetenih osnovnih sredstev (razen za prevrednotenje in stvarne vložke kapitala)	2.608.814	178.290
	Pobotano povečanje dolgoročnih finančnih naložb (razen za prevrednotenje)	19.400.468	1.370.759
	Pobotano povečanje kratkoročnih finančnih naložb (razen za prevrednotenje)	0	9.183.423
=	c) Prebitek pritokov (odtokov) pri naložbenju	(20.030.952)	(10.582.791)
=	Prebitek pritokov (odtokov) pri poslovanju in naložbenju	(15.079.301)	39.182
C.	FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
+	a) Pritoki pri financiranju	15.200.000	31.236
	Finančni prihodki, ki se nanašajo na financiranje (razen za prevrednotenje)	0	31.236
	Pobotano povečanje dolgoročnih finančnih dolgov (razen za prevrednotenje)	15.200.000	0
-	b) Odtoki pri financiranju	93.221	64.077
	Finančni odhodki, ki se nanašajo na financiranje (razen za prevrednotenje)	93.221	64.077
=	c) Prebitek pritokov (odtokov) pri financiranju	15.106.779	(32.841)
=	Celotni prebitek pritokov (odtokov) v obračunskem obdobju	27.478	6.341
Č.	KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	94.306	66.828
+	x) Finančni izid v obdobju	27.478	6.341
+	y) Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	66.828	60.487

Izkaz gibanja kapitala

v 000 SIT

POSTAVKE		Osnovni kapital		Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička			
		Vpoklicani kapital	Nevpoklicani kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička
A.	Stanje na začetku leta	1.156.217	0	166.070.474	0	0	0	6.142.502
B.	Premiki v kapital	0	0	0	0	0	0	0
d)	Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta	0	0	0	0	0	0	0
f)	Vnos zneska posebnih prevrednotenj kapitala	0	0	0	0	0	0	0
C.	Premiki v kapitalu	0	0	0	0	0	0	8.129.578
a)	Razporeditev čistega dobička kot sestavine kapitala po sklepu uprave in nadzornega sveta	0	0	0	0	0	0	1.987.076
b)	Razporeditev čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	6.142.502
Č.	Premiki iz kapitala	0	0	0	0	0	0	0
D.	Končno stanje v obdobju	1.156.217	0	166.070.474	0	0	0	14.272.080
	BILANČNI DOBIČEK	0	0	0	0	0	0	0

v 000 SIT

POSTAVKE		Preneseni čisti poslovni izid		Čisti poslovni izid poslovnega leta		Prevrednotovalni popravki kapitala		Skupaj
		Preneseni čisti dobiček	Prenesena čista izguba	Čisti dobiček poslovnega leta	Čista izguba poslovnega leta	Splošni prevrednotovalni popravek kapitala	Posebni prevrednotovalni popravki kapitala	
A.	Stanje na začetku leta	6.142.502	0	0	0	27	2.423.207	181.934.929
B.	Premiki v kapital	0	0	3.974.153	0	0	2.173.431	6.147.584
d)	Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta	0	0	3.974.153	0	0	0	3.974.153
f)	Vnos zneska posebnih prevrednotenj kapitala	0	0	0	0	0	2.173.431	2.173.431
C.	Premiki v kapitalu	(6.142.502)	0	(1.987.076)	0	0	0	0
a)	Razporeditev čistega dobička kot sestavine kapitala po sklepu uprave in nadzornega sveta	0	0	(1.987.076)	0	0	0	0
b)	Razporeditev čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine	(6.142.502)	0	0	0	0	0	0
Č.	Premiki iz kapitala	0	0	0	0	0	0	0
D.	Končno stanje v obdobju	0	0	1.987.077	0	27	4.596.638	188.082.513
	BILANČNI DOBIČEK	0	0	1.987.077	0	0	0	1.987.077

Pojasnila k računovodskim izkazom

Bilanca stanja

Splošno

Informacije o podlagi za sestavitev bilance stanja in posebnih računovodskih usmeritvah, izbranih in uporabljenih pri pomembnih poslih in drugih poslovnih dogodkih za družbo, so predstavljene v razkritjih posameznih sredstev in obveznosti do virov sredstev.

Družba ne razpolaga z dodatnimi informacijami, ki v obrazcu bilance stanja niso predpisane, bi pa bile pomembne za pošteno predstavitev družbe.

Sredstva in obveznosti do virov sredstev so izkazani po pošteni vrednosti.

Sredstva

222.675.069 tisoč SIT

Sredstva imajo obliko stvari, pravic ali denarja in so pridobljena s kapitalom ali dolgovi.

Sredstva so izkazana v bilanci stanja, če:

- je verjetno, da bo imela družba od njih določene gospodarske koristi
- je mogoče njihovo nabavno vrednost zanesljivo izmeriti.

Neopredmetena dolgoročna sredstva

1.821.557 tisoč SIT

0,82% aktive

Neopredmetena dolgoročna sredstva sodijo med stalna sredstva in omogočajo izvajanje dejavnosti družbe, pri tem pa fizično ne obstajajo.

Družba izkazuje med neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi:

- dolgoročno odložene stroške poslovanja
- dolgoročne premoženjske pravice.

Prevrednotenje

Družba neopredmetenih dolgoročnih sredstev v letu 2003 ni prevrednotovala.

Financiranje

Družba je nakup dela neopredmetenih dolgoročnih sredstev financirala z dolgoročnim kreditom.

Amortizacija

Neopredmetena dolgoročna sredstva se začnejo amortizirati prvi dan naslednjega meseca potem, ko so na voljo za uporabo.

Amortizacija se obračunava posamično po metodi enakomernega časovnega amortiziranja na podlagi predvidene dobe koristnosti.

Nabavna vrednost in popravek vrednosti neopredmetenih dolgoročnih sredstev na dan 31.12.2003

v 000 SIT

Postavka	Dolgoročno odloženi stroški poslovanja	Dolgoročne premoženjske pravice	Neopredmetena dolgoročna sredstva v gradnji oz. izdelavi	SKUPAJ
Nabavna vrednost	1.642	244.594	1.600.430	1.846.666
Popravek vrednosti	0	25.109	0	25.109

v 000 SIT

**Gibanje neopredmetenih
dolgoročnih sredstev v letu 2003**

Neopredmetena dolgoročna sredstva	Dolgoročno odloženi stroški poslovanja	Dolgoročne premoženjske pravice	Neopredmetena dolgoročna sredstva v gradnji oz. izdelavi	SKUPAJ
Neodpisana vrednost 1.1.2003	0	39.791	285.288	325.079
Pridobitve	1.642	203.760	1.527.989	1.733.391
Zmanjšanja	0	0	(203.760)	(203.760)
Prenosi	0	0	(9.087)	(9.087)
Amortizacija	0	(24.066)	0	(24.066)
Neodpisana vrednost 31.12.2003	1.642	219.485	1.600.430	1.821.557

Opredmetena osnovna sredstva

3.776.380 tisoč SIT

1,7% aktive

Opredmetena osnovna sredstva so del stalnih sredstev v lasti družbe, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti družbe.

Opredmeteno osnovno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Sestavljajo jo njegova nakupna cena, uvozne in nevračljive nakupne dajatve ter stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno njegovi usposobitvi za nameravano uporabo, zlasti stroški dovoza in namestitve. Nabavna vrednost ne vsebuje obresti od posojil niti tečajnih razlik po datumu dobave.

Stroški, ki kasneje nastajajo v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če povečujejo njegove prihodnje koristi v primerjavi s prvotno ocenjenimi.

Za opredmetena osnovna sredstva sta v knjigovodskih razvidih izkazana posebej nabavna vrednost in posebej popravek vrednosti, v bilanci stanja pa so izkazana po neodpisani vrednosti kot razliki med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti.

Prevrednotenje

Prevrednotenja opredmetenih osnovnih sredstev družba v letu 2003 ni izvedla.

Financiranje

Družba je nakup dela opredmetenih osnovnih sredstev financirala z dolgoročnim kreditom.

Amortizacija

Opredmeteno osnovno sredstvo se začne amortizirati prvi dan naslednjega meseca po tem, ko se je začelo uporabljati za opravljanje dejavnosti, za katero je namenjeno. Amortizacija se obračunava posamično, po metodi enakomernega časovnega amortiziranja. Za amortizacijo se uporabljajo amortizacijske stopnje, ki so za posamezno vrsto sredstev opredeljene na podlagi predvidene dobe koristnosti.

Nabavna vrednost in popravek vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev na dan 31.12.2003

v 000 SIT

Postavka	Zgradbe	Oprema	Drobni inventar	Predujmi za opredmetena osnovna sredstva	Oprema in druga opredmetena OS v izdelavi	SKUPAJ
Nabavna vrednost	461.385	445.984	1.191	556.979	2.407.685	3.873.224
Popravek vrednosti	545	95.888	411	0	0	96.844

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2003

v 000 SIT

Opredmetena osnovna sredstva	Zgradbe	Oprema	Drobni inventar	Predujmi za opredmetena osnovna sredstva	Oprema in druga opredmetena OS v izdelavi	SKUPAJ
Neodpisana vrednost 1.1.2003	0	150.263	586	0	162.494	313.343
Pridobitve	461.385	275.904	478	556.979	2.973.871	4.268.617
Zmanjšanja, odtujitve	0	(2.938)	0	0	(737.767)	(740.705)
Prenosi	0	0	0	0	9.087	9.087
Amortizacija	(545)	(73.133)	(284)	0	0	(73.962)
Neodpisana vrednost 31.12.2003	460.840	350.096	780	556.979	2.407.685	3.776.380

Amortizacijske skupine neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev

Skupina osnovnih sredstev	Amortizacijska stopnja	Življenjska doba
Zgradbe	2% - 3%	33 - 50 let
Pohištvo	10% - 25%	4 - 10 let
Računalniška oprema	33,33%	3 leta
Drobni inventar	33,33%	3 leta
Avtomobili	20%	5 let
Druga oprema	20% - 25%	4 - 5 let
Računalniški programi	20% - 33,33%	3 - 5 let

Dolgoročne finančne naložbe

191.735.507 tisoč SIT

86,1% aktive

Dolgoročna finančna naložba v kapital drugih družb se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti, ki je enaka bodisi plačanemu znesku denarja ali njegovih ustreznikov bodisi pošteni vrednosti drugih nadomestil za nakup, ki jih je dala družba na dan menjave, povečani za stroške, ki jih je mogoče pripisati neposredno naložbi.

Družba izkazuje med dolgoročnimi finančnimi naložbami:

- naložbe v delnice in deleže družb v skupini
- naložbe v deleže drugih družb.

Naložbe v delnice in deleže družb v skupini so prikazane v naslednji tabeli, v vseh pa ima družba večinski delež in za to skupino družb sestavlja skupinske računovodske izkaze.

v 000 SIT

**Dolgoročne finančne naložbe v
družbe v skupini v tekočem in
preteklem letu**

Družba v skupini	Leto 2003	Leto 2002
Dravske elektrarne Maribor d.o.o.	96.174.460	75.150.836
Savske elektrarne Ljubljana d.o.o.	27.864.105	27.842.585
Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.	26.515.927	26.488.978
Termoelektrarna Brestanica d.o.o.	2.880.463	2.407.454
Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.	15.640.427	15.640.427
Premogovnik Velenje d.d.	21.480.247	21.473.937
HSE Invest d.o.o.	12.003	10.318
HSE - IIP d.o.o.	6.300	2.485
TDR - Metalurgija d.d.	1.153.217	1.153.217
HSE Italia S.r.l.	2.658	0

Pomembni podatki o dolgoročnih finančnih naložbah v delnice in deleže družb v skupini

Družba	Naslov	Lastniški delež HSE d.o.o. na dan 31.12.2003	Kapital na dan 31.12.2003 v 000 SIT	Čisti poslovni izid leta 2003 v 000 SIT
Dravske elektrarne Maribor d.o.o.	Obrežna 170, 2000 Maribor	99,9%	96.308.957	1.648.478
Savske elektrarne Ljubljana d.o.o.	Gorenjska cesta 46, 1215 Medvode	79,5%	35.049.189	27.070
Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.	Erjavčeva 20, 5000 Nova Gorica	79,5%	33.353.367	33.898
Termoelektrarna Brestanica d.o.o.	Cesta prvih borcev 18, 8280 Brestanica	79,5%	9.032.067	594.980
Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.	Cesta Lole Ribarja 18, 3325 Šoštanj	79,5%	47.354.796	(1.662.987)
Premogovnik Velenje d.d.	Partizanska cesta 78, 3320 Velenje	77,7%	32.463.830	(280.006)
TDR - Metalurgija d.d.	Tovarniška cesta 51, 2342 Ruše	74,4%	3.541.957	(156.113)
HSE Invest d.o.o.	Obrežna 170a, 2000 Maribor	100,0%	12.003	1.685
HSE - IIP d.o.o.	Trg svobode 9, 8290 Sevnica	100,0%	6.301	3.816
HSE Italia S.r.l.	Via Roma 20, Gorizia, Italia	100,0%	2.658	291

V letu 2003 je družba ustanovila v Italiji družbo HSE Italia S.r.l. Izveden je bil tudi odkup deležev manjšinskih lastnikov v družbi DEM, razen deleža, ki ga ima v lasti RS.

Med naložbami v deleže drugih družb je izkazan ustanovitveni vložek v družbo Elektro.TK, ki je bila ustanovljena aprila 2003.

Kapitalska metoda

Dolgoročne finančne naložbe v kapital odvisnih družb, ki so zajete v skupinske računovodske izkaze, se v računovodskih izkazih obvladujoče družbe vrednotijo po kapitalski metodi, tako da se letno povečujejo za tisti del čistega dobička odvisnih družb, ki pripada obvladujoči družbi. Za učinek prevrednotenja se poveča prevrednotovalni popravek kapitala v zvezi z dolgoročnimi finančnimi naložbami. Kasneje prejeti deleži v dobičku zmanjšujejo prvotno izkazano povečanje finančne naložbe na podlagi udeležbe v dobičku. Istočasno se zmanjša tudi posebni prevrednotovalni popravek in izkaže finančni prihodek.

Naložbena metoda

Dolgoročne finančne naložbe v kapital drugih družb se vrednotijo po naložbeni metodi. Po naložbeni metodi se vrednoti dolgoročna finančna naložba v družbo Elektro.TK.

Prevrednotenje Prevrednotenje dolgoročne finančne naložbe je sprememba njene knjigovodske vrednosti in se lahko pojavi kot prevrednotenje zaradi oslabitve, odprave oslabitve ali okrepitve. Enkrat letno, praviloma ob zaključku poslovnega leta, se preverja ustreznost vrednosti posamezne izkazane dolgoročne finančne naložbe.

Dolgoročne finančne naložbe, izražene v tuji valuti, se ob koncu leta preračunajo po srednjem tečaju Banke Slovenije. Pri odvisni družbi HSE Italia je bilo izvedeno prevrednotenje in izkazan finančni prihodek v višini 45 tisoč SIT.

Slabitev dolgoročnih finančnih naložb V primeru izgubljanja vrednosti, če je dokazana poštena vrednost dolgoročne finančne naložbe manjša od knjigovodske vrednosti, se za ta del vrednosti oblikuje popravek vrednosti dolgoročne finančne naložbe in poveča prevrednotovalni finančni odhodek.

Pri odvisnih družbah, ki so delniške družbe, se knjigovodska vrednost dolgoročne finančne naložbe oslabi na knjigovodsko vrednost delnic v odvisni družbi kot edino znano pošteno vrednost.

Kot zaključek projekta odkupa delnic družbe PV je družba oblikovala popravek vrednosti dolgoročne finančne naložbe v PV in hkrati prevrednotovalni finančni odhodek za 8.689 tisoč SIT.

Odprava slabitve dolgoročnih finančnih naložb Dolgoročne finančne naložbe se zaradi odprave oslabitve prevrednotijo, če dokazana poštena vrednost oziroma odplačna vrednost presega njihovo zaradi oslabitve zmanjšano knjigovodsko vrednost. Za razliko je treba povečati knjigovodsko vrednost take dolgoročne finančne naložbe in odpraviti prevrednotovalni finančni odhodek, ki se je pojavil pri predhodni slabitvi. Če ne gre za isto poslovno obdobje, se oblikuje prevrednotovalni finančni prihodek.

V letu 2002 je družba oslabila dolgoročno finančno naložbo v odvisno družbo HSE - IIP zaradi izkazane izgube. Leta 2003 je HSE - IIP posloval z dobičkom, zato je družba odpravila slabitev te dolgoročne finančne naložbe v višini 15 tisoč SIT in izkazala prevrednotovalni finančni prihodek.

Krepitev dolgoročnih finančnih naložb V primeru povečanja vrednosti dolgoročne finančne naložbe na osnovi vrednotenja dolgoročnih finančnih naložb družb v skupini po kapitalski metodi se za delež v čistem dobičku odvisne družbe povečata naložba in posebni prevrednotovalni popravek kapitala.

Iz tega naslova so se povečale dolgoročne finančne naložbe in posebni prevrednotovalni popravek kapitala v višini 2.173.431 tisoč SIT.

Ocenjujemo, da naložbe niso tvegane.

v 000 SIT

**Gibanje dolgoročnih
finančnih naložb v letu 2003**

Dolgoročne finančne naložbe	Naložbe v delnice in deleže podjetij v skupini razen pridruženih podjetij	Druge naložbe v delnice in deleže	SKUPAJ
Neodpisana vrednost 1.1.2003	170.170.237	0	170.170.237
Pridobitve	19.394.813	5.700	19.400.513
Odprava slabitve	15	0	15
Prevrednotenje	2.164.742	0	2.164.742
Neodpisana vrednost 31.12.2003	191.729.807	5.700	191.735.507

v 000 SIT

**Povečanje dolgoročnih finančnih
naložb v družbe v skupini v
tekočem in preteklem letu**

Povečanje dolgoročne finančne naložbe	Leto 2003	Leto 2002
Naložba v Dravske elektrarne Maribor d.o.o.	19.377.447	0
Naložba v Premogovnik Velenje d.d.	14.999	1.365.758
Naložba v TDR - Metalurgija d.d.	0	1.153.217
Naložba v HSE Invest d.o.o.	0	2.500
Naložba v HSE - IIP d.o.o.	0	2.500
Naložba v HSE Italia S.r.l.	2.367	0

v 000 SIT

**Krepitev dolgoročnih finančnih
naložb v tekočem in preteklem
letu**

Krepitev dolgoročne finančne naložbe	Leto 2003	Leto 2002
Naložba v Dravske elektrarne Maribor d.o.o.	1.646.176	1.905.665
Naložba v Savske elektrarne Ljubljana d.o.o.	21.520	195.787
Naložba v Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.	26.949	218.262
Naložba v Termoelektrarno Brestanica d.o.o.	473.009	95.675
Naložba v HSE Invest d.o.o.	1.685	7.818
Naložba v HSE - IIP d.o.o.	3.801	0
Naložba v HSE Italia S.r.l.	291	0

Zaloge

1.362.637 tisoč SIT
0,61% aktive

Zaloge predstavljajo del gibljivih sredstev družbe, ki bodo porabljene pri ustvarjanju proizvodov.

Količinska enota zaloge materiala se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave. Nakupna cena se zmanjša za dobljene popuste.

Če se cene v obračunskem obdobju na novo nabavljenih količinskih enot razlikujejo od cen količinskih enot iste vrste v zalogi, se med letom za zmanjševanje teh količin uporablja metoda zaporednih cen (ffifo).

Vrste zalog

Družba izkazuje med zalogami:

- premog
- drobni inventar.

Prevrednotenje

Ker se zaloge tekoče porabljajo, se ne ugotavlja čista iztržljiva vrednost zalog.

Poslovne terjatve

17.459.483 tisoč SIT
7,84% aktive

Med gibljiva sredstva uvrščamo tudi poslovne terjatve kot pravice iz premoženjskopравnih in drugih razmerij zahtevati od določene osebe plačilo dolga, dobavo stvari ali storitve.

Terjatev se pripozna kot sredstvo, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njo, in če je mogoče njeno izvirno vrednost zanesljivo izmeriti. Terjatve vseh vrst se ob začetnem pripoznanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane.

Dani predujmi za opredmetena osnovna sredstva se v bilanci stanja ne izkazujejo med terjatvami, temveč med opredmetenimi osnovnimi sredstvi.

Zapadlost in zavarovanje terjatev

Glede na zapadlost v plačilo ločimo dolgoročne in kratkoročne terjatve.

Terjatve do kupcev so večinoma poravnane v roku. V primeru zamude plačila se kupcem v Sloveniji in tujini zaračunajo zamudne obresti, dogovorjene s pogodbo. Konec leta je bil delež nezapadlih terjatev 98,34%, do konca meseca marca 2004 so bile poravnane tudi vse zapadle terjatve. Zapadlost terjatev po rokih zapadlosti je prikazana v posebni tabeli.

Terjatve do kupcev so zavarovane z bianco menicami ali bančnimi garancijami, ostale terjatve pa so zaradi njihove netveganosti nezavarovane.

Konec leta 2003 družba ni imela razloga za izkazovanje dvomljivih ali spornih terjatev.

Kratkoročne poslovne terjatve v tekočem in preteklem letu

v 000 SIT

Vrsta terjatve	Leto 2003	Leto 2002
Kratkoročne terjatve do kupcev v Sloveniji	12.835.743	7.799.920
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	1.812.436	2.411.384
Kratkoročni predujmi za neopravljene storitve v Sloveniji	773	2.555
Kratkoročni predujmi za neopravljene storitve v tujini	812	78
Kratkoročne terjatve iz poslovanja za tuj račun	105.634	0
Kratkoročne terjatve povezane s finančnimi prihodki	21.966	38.160
Kratkoročne terjatve do države	2.552.231	1.324.092
Kratkoročne terjatve do zaposlencev in drugih	18.230	1.024

Razčlenitev terjatev po rokih zapadlosti v tekočem in preteklem letu

v 000 SIT

Obdobje zapadlosti	Leto 2003	Leto 2002
Nezapadle terjatve	17.169.627	10.803.988
Zapadle terjatve - do 3 mesece	157.688	773.225
Zapadle terjatve - od 3 do 6 mesecev	72.378	0
Zapadle terjatve - do 6 do 9 mesecev	59.790	0

Opomba: Vse zapadle terjatve so bile do konca meseca marca 2004 poravnane.

Kratkoročne finančne naložbe

6.406.426 tisoč SIT

2,88% aktive

Družba naj bi posedovala kratkoročno finančno naložbo manj kot leto dni in jo izkazovala med sredstvi zaradi trgovanja, katerega rezultat so finančni prihodki.

Kratkoročna finančna naložba se ob začetnem merjenju ovrednoti po nabavni vrednosti, ki ji ustrezajo naložena denarna sredstva.

Nezapadle obresti od kratkoročnih finančnih naložb so izkazane med poslovnimi terjatvami.

Vrste kratkoročnih finančnih naložb

Družba ima naslednje kratkoročne finančne naložbe:

- kratkoročna posojila družbam v skupini
- kratkoročne tolarke depozite pri bankah v Sloveniji
- kratkoročne devizne depozite pri bankah v Sloveniji
- kratkoročne finančne naložbe v delnice bank v Sloveniji.

Prevrednotenje

Družba v letu 2003 ni imela razloga za prevrednotenje kratkoročnih finančnih naložb, hkrati pa ocenjuje, da te naložbe niso tvegane.

Denarna sredstva

94.306 tisoč SIT

0,04% aktive

Med denarnimi sredstvi družba izkazuje:

- denarna sredstva na tolarškem transakcijskem računu
- denarna sredstva na deviznih transakcijskih računih doma in v tujini
- tolarke in devizne depozite na odpoklic.

Aktivne časovne razmejitve

18.773 tisoč SIT

0,01% aktive

Aktivne časovne razmejitve sestavljajo kratkoročno odloženi stroški oziroma odhodki in prehodno nezaračunani prihodki.

Izvenbilančna evidenca

8.177.040 tisoč SIT

V izvenbilančni evidenci družba vodi prejete ter dane finančne instrumente za zavarovanje terjatev, obveznosti in izvedbe pogodbenih del.

Obveznosti do virov sredstev

222.675.069 tisoč SIT

Obveznosti do virov sredstev sestavljajo kapital in dolgovi.

Kapital izraža lastniško financiranje družbe in je obveznost družbe do lastnikov.

Dolgovi so sedanje obveznosti družbe, njihova poravnava pa bo zmanjšala sredstva družbe.

Kapital

188.082.513 tisoč SIT

84,47% pasive

Celotni kapital je opredeljen z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom.

Osnovni kapital se vodi v domači valuti.

Sestavine kapitala

Celotni kapital družbe sestavljajo:

- osnovni kapital
- kapitalske rezerve
- druge rezerve iz dobička
- ostanek čistega dobička poslovnega leta
- splošni prevrednotovalni popravek kapitala
- posebni prevrednotovalni popravki kapitala.

Osnovni kapital družbe se med letom ni spremenil.

Prav tako so ostale nespremenjene kapitalske rezerve.

Druge rezerve iz dobička so se v letu 2003 povečale za 8.129.578 tisoč SIT.

Splošni prevrednotovalni popravek kapitala je ostal nespremenjen, ker se v letu 2002 tečaj evra do tolarja ni povečal za več kot 5,5%.

Posebni prevrednotovalni popravek kapitala se je povečal na račun krepitve dolgoročnih finančnih naložb v odvisne družbe kot ene izmed dveh možnosti vrednotenja dolgoročnih finančnih naložb po kapitalski metodi v višini 2.173.431 tisoč SIT. Razdelitev po družbah je prikazana pri razkritjih dolgoročnih finančnih naložb.

**Preračun kapitala
z rastjo tečaja EUR-a**

V letu 2003 je bila rast tečaja EUR 2,77%. Celotni kapital družbe bi se ob upoštevanju rasti tečaja EUR povečal za 5.042.434 tisoč SIT. V preračun kapitala nista vključena čisti poslovni izid tekočega leta in povečanje posebnega prevrednotovalnega popravka kapitala iz naslova vrednotenja dolgoročnih finančnih naložb v odvisne družbe po kapitalski metodi.

Družba bi ob upoštevanju tega preračuna zaradi svoje kapitalske intenzivnosti izkazala čisto izgubo v tekočem letu v višini 1.068.281 tisoč SIT.

Preračun kapitala z rastjo cen
življenjskih potrebščin

Rast cen življenjskih potrebščin za leto 2003 je 4,6%. Celotni kapital družbe bi se ob upoštevanju rasti cen življenjskih potrebščin povečal za 8.369.007 tisoč SIT. V preračun kapitala nista vključena čisti poslovni izid tekočega leta in povečanje posebnega prevrednotovalnega popravka kapitala iz naslova vrednotenja dolgoročnih finančnih naložb v odvisne družbe po kapitalski metodi.

Družba bi ob upoštevanju tega preračuna zaradi svoje kapitalske intenzivnosti izkazala čisto izgubo v tekočem letu v višini 4.394.854 tisoč SIT.

**Celotni kapital družbe v tekočem
in preteklem letu**

v 000 SIT

Celotni kapital po posameznih postavkah	Leto 2003	Leto 2002
Osnovni kapital	1.156.217	1.156.217
Kapitalske rezerve	166.070.474	166.070.474
Druge rezerve iz dobička	14.272.080	6.142.502
Čisti poslovni izid poslovnega leta	1.987.077	6.142.502
Splošni prevrednotovalni popravek kapitala	27	27
Posebni prevrednotovalni popravek kapitala	4.596.638	2.423.207

**Poslovni izid družbe v tekočem in
preteklem letu**

v 000 SIT

Poslovni izid družbe	Leto 2003	Leto 2002
Čisti poslovni izid	3.974.153	12.285.004
Poslovni izid po preračunu s pomočjo EUR	(1.068.281)	5.637.746
Poslovni izid po preračunu s pomočjo cen življenjskih potrebščin	(4.394.854)	320.793

Dolgoročne rezervacije

2.201.353 tisoč SIT
0,98% pasive

Družba je v letu 2003 oblikovala dolgoročne rezervacije za dolgoročno odložene prihodke. Oblikovala jih je na podlagi Pogodbe o skupnem podvigu, sklenjene med petimi podvizniki, s katero so se zavezali vlagati sredstva v izgradnjo HE na spodnji Savi.

Dolgoročni dolgovi

15.246.414 tisoč SIT
6,85% pasive

Dolgoročni dolgovi so pripoznane obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, ki jih je potrebno v obdobju, daljšem od leta dni, vrniti oziroma poravnati, zlasti v denarju. Dolgoročni finančni dolgovi so dobljena dolgoročna posojila na podlagi posojilnih pogodb, katerih rok zapadlosti je daljši od leta dni. Ob začetnem pripoznanju so izkazani z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin, ki dokazujejo prejem denarnih sredstev.

Dolgoročni poslovni dolgovi izhajajo iz razmerij med družbo in poslovnimi partnerji na osnovi sklenjenih poslov.

Vrste dolgoročnih dolgov

Med dolgoročnimi dolgovi družba izkazuje:

- dolgoročno finančno posojilo od bank
- zadržana plačila do dobaviteljev.

Družba je v oktobru 2003 najela dolgoročno finančno posojilo pri konzorciju slovenskih bank, ki je bilo porabljeno za nakup dodatnega deleža v odvisni družbi DEM ter za financiranje investicije v izgradnjo HE na spodnji Savi.

Obrestna mera je vezana na realizirano povprečno donosnost 10 - letnih obveznic RS, izdanih po datumu najema tega kredita. Posojilo je zavarovano z bianco menicami.

Kratkoročni dolgovi

16.780.705 tisoč SIT

7,54% pasive

Kratkoročni poslovni dolgovi se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripoznajo kot obveznost, ko ob upoštevanju datuma prejemkov oziroma prejemov in z njimi povezanih obračunov nastane obveznost, določena s pogodbo ali drugim pravnim aktom. Kratkoročne obveznosti vseh vrst se v začetku izkazujejo z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da upniki zahtevajo njihovo poplačilo.

Knjigovodska vrednost kratkoročnih dolgov je enaka njihovi izvirni vrednosti, popravljeni za njihova povečanja ali zmanjšanja, skladno s sporazumi z upniki, dokler se ne pojavi potreba po njihovem prevrednotenju.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v Sloveniji večinoma predstavljajo kratkoročne obveznosti do dobaviteljev električne in toplotne energije, premoga in njegove predelave v električno in toplotno energijo.

Zapadlost

Vse obveznosti družba poravnava v dogovorjenih rokih.

**Kratkoročni poslovni dolgovi
v tekočem in preteklem letu**

v 000 SIT

Vrsta kratkoročne poslovne obveznosti	Leto 2003	Leto 2002
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v Sloveniji	14.219.273	9.432.679
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v tujini	1.658.184	192.328
Kratkoročne obveznosti do zaposlencev	57.661	47.199
Kratkoročne obveznosti do države	762.685	12.265
Kratkoročne obveznosti za obresti	81.976	0
Ostale kratkoročne obveznosti	926	694

v 000 SIT

**Kratkoročni poslovni dolgovi do
družb v skupini v tekočem
in preteklem letu**

Odvisna družba	Leto 2003	Leto 2002
Dravske elektrarne Maribor d.o.o.	1.483.812	2.311.926
Savske elektrarne Ljubljana d.o.o.	361.046	264.507
Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.	25.731	316.157
Termoelektrarna Brestanica d.o.o.	433.199	191.743
Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.	5.418.356	2.670.934
Premogovnik Velenje d.d.	4.104.200	2.478.067
HSE Invest d.o.o.	12.925	600
HSE Italia S.r.l.	1.846	0
Gost d.o.o.	44	584
HTZ I.P. d.o.o.	603	112

Pasivne časovne razmejitve

364.084 tisoč SIT
0,16% pasive

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve so obveznosti, ki se bodo po predvidevanjih pojavile v letu dni in katerih nastanek je verjeten, velikost pa zanesljivo ocenjena. Obveznosti se nanašajo na znane osebe, do katerih bodo tedaj nastali pravi dolgovi.

Med kratkoročne pasivne časovne razmejitve družba uvršča kratkoročno vnaprej vračunane stroške oz. odhodke, ki kasneje pokrivajo dejansko nastale stroške iste vrste oz. odhodke iste vrste.

Izkaz poslovnega izida

Splošno

Informacije o podlagi za sestavitev izkaza poslovnega izida in posebnih računovodskih usmeritvah, izbranih in uporabljenih pri pomembnih poslih in drugih poslovnih dogodkih za družbo, so predstavljene v razkritjih posameznih pomembnih prihodkov in odhodkov.

Izkaz poslovnega izida družbe je sestavljen po različici I. iz SRS 25.5.

Na višino odhodkov vplivajo tudi metode oz. računovodske usmeritve, pojasnjene v razkritjih bilance stanja (amortizacija, vrednotenje zalog) in jih družba v primerjavi s preteklim letom ni spreminjala.

V skladu s pojasnilom 2 k SRS 25, ki ga je izdal Slovenski inštitut za revizijo, se v izkazu poslovnega izida ne prikazuje ločeno davka od dobička iz rednega poslovanja in zunaj rednega poslovanja, temveč se prikaže združen v postavki 19 izkaza poslovnega izida.

Prihodki

90.993.613 tisoč SIT

Prihodki so pripoznani, če je povečanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano s povečanjem sredstva ali z zmanjšanjem dolga in je to povečanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Prihodki so pripoznani, ko se upravičeno pričakuje, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku.

Ločimo poslovne, finančne in izredne prihodke.

Poslovni prihodki
90.232.123 tisoč SIT
99,16% prihodkov

Družba ustvari 99,99% poslovnih prihodkov s prodajo električne in toplotne energije.

Finančni prihodki
712.534 tisoč SIT
0,78% prihodkov

Finančni prihodki so prihodki iz naložbenja. Pojavljajo se v zvezi z dolgoročnimi in kratkoročnimi finančnimi naložbami ter v zvezi z dolgoročnimi in kratkoročnimi terjatvami.

Obresti se obračunavajo v sorazmerju s pretečenim obdobjem ter glede na neodplačani del glavnice in veljavno obrestno mero.

Družba med finančnimi prihodki izkazuje prihodke od obresti, pozitivne tečajne razlike in dividende.

Izredni prihodki
48.956 tisoč SIT
0,06% prihodkov

Izredne prihodke sestavljajo neobičajne postavke. Pojavljajo se v dejansko nastalih zneskih.

Med izrednimi prihodki družba izkazuje prejete pogodbene kazni in odškodnine.

**Prihodki družbe v tekočem
in preteklem letu**

v 000 SIT

Vrsta prihodkov	Leto 2003	Leto 2002
Poslovni prihodki	90.232.123	91.457.765
Finančni prihodki	712.534	413.733
Izredni prihodki	48.956	0

Odseki

Družba razčlenjuje poslovanje na dva območna odseka, in sicer čiste prihodke od prodaje deli na domači in tuji trg.

Ker so pogoji poslovanja in vplivi tveganj za posamezne skupine produktov enaki, družba ne razčlenjuje poslovanja po področnih odsekih.

**Čisti prihodki od prodaje po
območnih odsekih v tekočem
in preteklem letu**

v 000 SIT

Območni odsek	Leto 2003	Leto 2002
Domači trg	67.779.563	70.763.762
Tuji trg	22.452.143	20.694.003

Odhodki
87.019.460 tisoč SIT

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Ločimo poslovne, finančne in izredne odhodke.

Poslovni odhodki
86.807.425 tisoč SIT
99,76% odhodkov

Poslovni odhodki se pripoznajo, ko je trgovsko blago prodano. V poslovne odhodke se vštevata nabavna vrednost prodanega trgovskega blaga in materiala.

V letu 2003 je 98% poslovnih odhodkov vezanih na nakup električne energije, toplotne energije, premoga ter z njimi povezanih odvisnih stroškov.

Finančni odhodki
212.035 tisoč SIT
0,24% odhodkov

Finančni odhodki so odhodki za financiranje in odhodki za naložbenje. Pripoznajo se po obračunu ne glede na plačila, ki so povezana z njimi.

Večino finančnih odhodkov predstavljajo odhodki za obresti in negativne tečajne razlike.

Odhodki družbe v tekočem in preteklem letu

v 000 SIT

Vrsta odhodkov	Leto 2003	Leto 2002
Poslovni odhodki	86.807.425	78.728.639
Finančni odhodki	212.035	857.105
Izredni odhodki	0	750

Stroški po funkcionalnih skupinah

Izkaz poslovnega izida družbe prikazuje stroške družbe po naravnih vrstah (nabavna vrednost prodanega blaga in materiala, stroški storitev, stroški plač, stroški amortizacije), v spodnji tabeli pa so prikazani stroški po funkcionalnih skupinah.

Stroški po funkcionalnih skupinah v tekočem in preteklem letu

v 000 SIT

Vrsta stroška	Leto 2003	Leto 2002
Nabavna vrednost prodanega blaga	85.296.852	77.978.429
Stroški prodajanja	250.898	173.762
Stroški splošnih dejavnosti	1.259.675	576.448

Dobiček
3.974.153 tisoč SIT

Družba je leto 2003 zaključila s čistim dobičkom v višini 3.974.153 tisoč SIT.

Obveznosti za plačilo davka iz dobička družba ni ugotovila.

Poslovni izid družbe v tekočem in preteklem letu

v 000 SIT

Vrsta poslovnega izida	Leto 2003	Leto 2002
Kosmati donos iz poslovanja	90.232.123	91.457.765
Poslovni izid iz poslovanja	3.424.698	12.729.126
Poslovni izid iz rednega delovanja	3.925.197	12.285.754
Poslovni izid iz zunaj rednega delovanja	48.956	(750)
Celotni poslovni izid	3.974.153	12.285.004
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	3.974.153	12.285.004

Izkaz finančnega izida

Splošno

V izkazu finančnega izida so prikazane spremembe stanja denarnih sredstev in njihovih ustreznikov za poslovno leto.

Denarna sredstva družbe so knjižni denar na transakcijskih računih in depoziti na odpoklic.

Denarnih ustreznikov družba v tekočem letu ni posedovala.

Metoda

Družba sestavlja izkaz finančnega izida po posredni metodi v zaporedni stopenjski obliki.

Podatki v izkazu finančnega izida so dobljeni iz bilance stanja v tekočem in preteklem letu in izkaza poslovnega izida v tekočem letu. Da pa bi bili pritoki čim bližji prejemkom, odtoki pa izdatkom, so bila izvedena še dodatna izločanja v izkazu finančnega izida.

V letu 2003 je družba ustvarila za 27.478 tisoč SIT denarnih presežkov, in sicer:

- iz poslovanja je ustvarila presežek v višini 4.951.651 tisoč SIT
- iz naložbenja je ustvarila primanjkljaj v višini 20.030.952 tisoč SIT
- iz financiranja je ustvarila presežek v višini 15.106.779 tisoč SIT.

Izkaz gibanja kapitala

Splošno

V izkazu gibanja kapitala so predstavljene spremembe sestavin kapitala za poslovno leto.

Družba sestavlja izkaz gibanja kapitala tako, da so prikazane vse sestavine kapitala v obliki sestavljene razpredelnice.

Premiki v kapital

Kapital družbe se je v tekočem letu povečal za 6.147.584 tisoč SIT, in sicer za:

- čisti dobiček tekočega leta v višini 3.974.153 tisoč SIT
- posebni prevrednotovalni popravek kapitala v višini 2.173.431 tisoč SIT, ki predstavlja delež družbe v dobičkih odvisnih družb tekočega leta.

Premiki v kapitalu

Celotni bilančni dobiček leta 2002 v višini 6.142.502 tisoč SIT je skupščina razporedila v letu 2003 med druge rezerve iz dobička.

Poslovodstvo družbe je s soglasjem nadzornega sveta družbe polovico čistega dobička leta 2003 v višini 1.987.076 tisoč SIT že pri sestavi računovodskih izkazov razporedilo med druge rezerve iz dobička.

Bilančni dobiček

Bilančni dobiček leta 2003 predstavlja polovico čistega dobička tekočega leta in znaša 1.987.077 tisoč SIT.

v 000 SIT

Bilančni dobiček tekočega in preteklega leta

Sestavine bilančnega dobička	Leto 2003	Leto 2002
Čisti poslovni izid tekočega leta	3.974.153	12.285.004
Preneseni čisti dobiček oz. prenesena čista izguba	0	0
Zmanjšanje rezerv iz dobička	0	0
Povečanje rezerv iz dobička po sklepu poslovodstva (zakonskih rezerv, rezerv za lastne deleže in statutarnih rezerv)	0	0
Povečanje rezerv iz dobička po sklepu poslovodstva in nadzornega sveta (drugih rezerv iz dobička)	(1.987.076)	(6.142.502)
Bilančni dobiček tekočega leta	1.987.077	6.142.502

Druga pojasnila

Prejemki članov posloводства
in zaposlenih po
individualnih pogodbah

Prejemki članov posloводства družbe in ostalih zaposlenih po individualnih pogodbah vključujejo:

- bruto prejemke, ki so vsebovani v obvestilu za napoved dohodnine
- jubilejne nagrade, ki niso vsebovane v obvestilu za napoved za odmero dohodnine
- premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje, ki jih plača družba.

Prejemki članov nadzornega sveta

Prejemki članov nadzornega sveta predstavljajo bruto sejnine s potnimi stroški.

**Prejemki posameznih skupin oseb
v tekočem in preteklem letu**

v 000 SIT

Prejemki posameznih skupin oseb	Leto 2003	Leto 2002
Posloводство družbe	83.661	67.771
Ostali zaposleni po individualnih pogodbah	224.378	162.999
Člani nadzornega sveta	5.003	7.644

Družba v letu 2003 ni odobrila predujmov, posojil ter poroštev tem skupinam oseb in do njih ne izkazuje terjatev iz teh naslovov.

*Računovodsko poročilo
skupine HSE*

Uvodna pojasnila

Podlaga

Skupinski računovodski izkazi v tem poročilu so sestavljeni po določilih ZGD in v skladu z veljavnimi SRS.

Skupinske računovodske izkaze sestavljajo:

- skupinska bilanca stanja
- skupinski izkaz poslovnega izida
- skupinski izkaz finančnega izida
- skupinski izkaz gibanja kapitala.

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni v slovenskih tolarjih, zaokroženi na tisoč enot.

Skupina družb je gospodarska, ne pa tudi pravna enota in ni samostojna nosilka pravic in obveznosti. Za skupino družb so računovodski izkazi predstavljeni, kot da bi šlo za eno samo družbo, sestavljeni pa so iz izvirnih računovodskih izkazov družb v skupini z upoštevanjem uskupinjevalnih popravkov.

Družbe, vključene v skupinske računovodske izkaze

Pred uskupinjevanjem skupine HSE je bilo izvedeno uskupinjevanje skupine PV in skupine TDR - Metalurgija. Po metodi verižnega uskupinjevanja se že na ravni odvisnih družb izdelajo skupinski računovodski izkazi, ki se potem vključijo v skupinske računovodske izkaze skupine HSE.

Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

Dravske elektrarne Maribor d.o.o.

Savske elektrarne Ljubljana d.o.o.

Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.

Skupina Premogovnik Velenje

Skupina TDR - Metalurgija

HSE Invest d.o.o.

HSE - IIP d.o.o.

HSE Italia S.r.l.

Družba HSE Italia je pričela poslovati 14. 4. 2003.

V nadaljevanju se izraz "skupina" uporablja za družbe skupine HSE, ki so vključene v skupinske računovodske izkaze.

Družbi Sava in Elprom nista vključeni v skupinske računovodske izkaze, čeprav sta v večinski lasti odvisnih družb SEL in SENG, ker zaradi mirovanja nista pomembni za resničen in pošten prikaz delovanja skupine.

Popolno uskupinjevanje

Računovodski izkazi družb skupine so združeni v skupinske računovodske izkaze na podlagi popolnega uskupinjevanja. Računovodski izkazi so združeni od postavke do postavke, tako da se seštevajo sorodne postavke sredstev, dolgov, kapitala, prihodkov in odhodkov. Ker pa je potrebno skupino predstaviti kot da gre za eno družbo, smo izločili:

- finančne naložbe obvladujoče družbe v kapital odvisnih družb in pripadajoče deleže obvladujoče družbe v kapitalu odvisnih družb ter dolgove odvisnih družb
- neopredmetena dolgoročna sredstva odvisnih družb in dolgoročne rezervacije obvladujoče družbe
- medsebojne terjatve in obveznosti
- medsebojne prihodke in odhodke.

V skupinskem izkazu poslovnega izida je izkazan delež manjšinskih lastnikov v poslovnem izidu skupine, prav tako je v skupinskem izkazu bilance stanja in skupinskem izkazu gibanja kapitala izkazan manjšinski delež v kapitalu skupine.

Revizija

Vse družbe, ki so vključene v skupinske računovodske izkaze, so bile revidirane, mnenja revizorjev so brez pridržkov.

**Metode vrednotenja
gospodarskih kategorij**

Pri pripravljanju skupinskih računovodskih izkazov so bile vse računovodske usmeritve in pravila vrednotenja pomembnejših postavk odvisnih družb usklajene z usmeritvami obvladujoče družbe.

**Tečaj in način preračuna
v domačo valuto**

Računovodske postavke posameznih družb v skupini, ki so izkazane v tuji valuti, so v posameznih bilancah stanja in izkazih poslovnega izida preračunane po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan nastanka poslovnega dogodka, razen v primeru posameznega posla, ko je med pogodbenima strankama dogovorjen drug tečaj.

Stanje sredstev in obveznosti v posameznih bilancah družb v skupini, izraženo v tuji valuti, je na dan 31.12.2003 preračunano po srednjem tečaju Banke Slovenije, le v primeru drugega dogovorjenega tečaja med pogodbenima strankama se za ta posel uporabi vrednost tega tečaja na koncu leta 2003. Tečajne razlike, ki se pri tem pojavijo, predstavljajo redni finančni prihodek oz. odhodek.

Pri prevajanju računovodskih izkazov družbe v tujini za vključitev v skupinske računovodske izkaze se:

- sredstva in obveznosti prevedejo po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan bilance stanja
- prihodki in odhodki prevedejo po povprečnem tečaju Banke Slovenije od začetka poslovanja družbe do konca leta
- tečajne razlike razvrstijo kot sestavina kapitala.

Revizorjevo poročilo

REVIZORJEVO POROČILO

Družbenikom družbe Holding Slovenske elektrarne d.o.o. Ljubljana

Revidirali smo priloženo konsolidirano bilanco stanja skupine Holding Slovenske elektrarne Ljubljana na dan 31. decembra 2003 ter z njo povezane konsolidirane izkaz poslovnega izida, izkaz finančnega izida, izkaz gibanja kapitala in prilogo k računovodskim izkazom za tedaj končano leto. Pregledali smo tudi poslovno poročilo uprave. Za te računovodske izkaze in prilogo k njim je odgovorna uprava gospodarske družbe. Naša naloga je na podlagi revizije izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih.

Revizijo smo opravili v skladu s mednarodnimi standardi revidiranja, ki jih je izdalo Mednarodno združenje računovodskih strokovnjakov in drugimi pravili revizijske stroke, ki jih sprejema Slovenski inštitut za revizijo. Ti zahtevajo od nas načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev primernega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo bistveno napačnih navedb. Revizija vključuje preizkuševalno preverjanje dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Revizija vključuje tudi presojanje uporabljenih računovodskih načel in pomembnih ocen uprave ter ovrednotenje celovite predstavitve računovodskih izkazov in presojo vsebinske skladnosti poslovnega poročila z računovodskimi izkazi, ki so sestavni del letnega poročila. Prepričani smo, da je naša revizija primerna podlaga za naše mnenje.

Po našem mnenju so konsolidirani računovodski izkazi s prilogo iz prvega odstavka resnična in poštena slika finančnega stanja skupine na dan 31. decembra 2003, poslovnega izida in finančnega izida njenega poslovanja ter gibanja kapitala v tedaj končanem letu v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Poslovno poročilo je skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

KPMG SLOVENIJA,

podjetje za revidiranje in poslovno svetovanje, d.o.o.

Brane Podboršek
pooblaščen revizor
direktor

Ljubljana, 11. maj 2004

KPMG Slovenija, d.o.o.

Skupinska bilanca stanja

v 000 SIT

POSTAVKA	Leto 2003	Leto 2002
SREDSTVA	337.940.995	339.629.666
A. STALNA SREDSTVA	292.309.972	295.991.607
I. Neopredmetena dolgoročna sredstva	3.877.246	3.182.373
1. Dolgoročno odloženi stroški poslovanja	2.046	971
2. Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	321.067	387.793
3. Dolgoročne premoženjske pravice	333.554	134.191
6. Druga neopredmetena dolgoročna sredstva	61.464	179.872
7. Neopredmetena dolgoročna sredstva v gradnji in izdelavi	3.159.115	2.479.546
II. Opredmetena osnovna sredstva	282.644.116	284.882.725
1. Zemljišča in zgradbe	146.398.842	148.541.750
a) Zemljišča	11.539.129	11.536.140
b) Zgradbe	134.859.713	137.005.610
2. Proizvajalne naprave in stroji	124.525.724	124.262.532
3. Druge naprave in oprema	1.581.138	1.269.849
4. Osnovna sredstva, ki se pridobivajo	10.138.412	10.808.594
a) Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	905.625	1.060.285
b) Opredmetena osnovna sredstva v gradnji in izdelavi	9.232.787	9.748.309
III. Dolgoročne finančne naložbe	5.788.610	7.926.509
1. Deleži v podjetjih v skupini	6.038	8.523
3. Deleži v pridruženih podjetjih	9.518	0
5. Drugi dolgoročni deleži	928.552	917.530
6. Druge dolgoročne finančne terjatve	4.844.502	7.000.456
B. GIBLJIVA SREDSTVA	45.499.967	43.544.562
I. Zaloge	7.163.537	6.330.481
1. Material	5.967.009	4.772.108
2. Nedokončana proizvodnja	344.035	235.188
3. Proizvodi in trgovsko blago	814.536	1.036.867
4. Predujmi za zaloge	37.957	286.318
II. Poslovne terjatve	17.374.576	14.460.166
a) Dolgoročne poslovne terjatve	353.854	323.302
4. Dolgoročne poslovne terjatve do drugih	353.854	323.302
b) Kratkoročne poslovne terjatve	17.020.722	14.136.864
1. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	12.535.509	11.397.423
3. Kratkoročne poslovne terjatve do pridruženih podjetij	6.326	0
4. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	4.478.887	2.739.441
III. Kratkoročne finančne naložbe	17.067.474	20.458.027
2. Kratkoročni deleži v pridruženih podjetjih	59.850	0
4. Kratkoročne finančne naložbe do drugih	17.007.624	20.458.027
IV. Dobroimetje pri bankah, čeki in gotovina	3.894.380	2.295.888
C. AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	131.056	93.497
IZVENBILANČNA EVIDENCA	18.552.651	23.653.726

v 000 SIT

POSTAVKA	Leto 2003	Leto 2002
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	337.940.995	339.629.666
A. KAPITAL	222.794.507	235.475.484
I. Vpoklicani kapital	1.156.217	1.156.217
1. Osnovni kapital	1.156.217	1.156.217
II. Kapitalske rezerve	166.070.474	166.070.474
III. Rezerve iz dobička	14.272.080	6.142.502
4. Druge rezerve iz dobička	14.272.080	6.142.502
IV. Preneseni čisti poslovni izid	2.423.207	0
V. Čisti poslovni izid poslovnega leta	5.020.514	6.142.502
VI. Prevrednotovalni popravki kapitala	27	2.423.234
1. Splošni prevrednotovalni popravek kapitala	27	27
2. Posebni prevrednotovalni popravki kapitala	0	2.423.207
VIII. Kapital manjšinskih lastnikov	33.851.988	53.540.555
B. REZERVACIJE	37.299.564	39.685.033
3. Druge rezervacije	37.299.564	39.685.033
C. FINANČNE IN POSLOVNE OBVEZNOSTI	77.298.949	63.871.695
a) Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti	52.216.475	40.631.573
2. Dolgoročne finančne obveznosti do bank	52.072.448	40.543.283
4. Dolgoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	46.414	28.938
8. Dolgoročne finančne in poslovne obveznosti do drugih	97.613	59.352
b) Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti	25.082.474	23.240.122
2. Kratkoročne finančne obveznosti do bank	7.721.659	9.714.385
3. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	37.682	18.270
4. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	11.419.766	9.121.596
7. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti do pridruženih podjetij	37.094	0
8. Kratkoročne finančne in poslovne obveznosti do drugih	5.866.273	4.385.871
Č. PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	547.975	597.454
IZVENBILANČNA EVIDENCA	18.552.651	23.653.726

Skupinski izkaz poslovnega izida

v 000 SIT

	POSTAVKA	Leto 2003	Leto 2002
1.	Čisti prihodki od prodaje	97.488.187	98.440.705
a)	Na domačem trgu	68.803.111	72.398.586
	- iz razmerij do drugih povezanih podjetij	17.710	0
	- iz razmerij do drugih	68.785.401	72.398.586
b)	Na tujem trgu	28.685.076	26.042.119
2.	Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	926.624	292.669
3.	Usredstveni lastni proizvodi in lastne storitve	1.590.232	968.033
4.	Drugi poslovni prihodki (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	3.527.815	1.189.872
5.	Stroški blaga, materiala in storitev	44.847.949	35.623.513
a)	Nabavna vrednost prodanih blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala	32.149.119	24.588.778
b)	Stroški storitev	12.698.830	11.034.735
6.	Stroški dela	27.741.573	26.294.305
a)	Stroški plač	18.861.005	18.183.782
b)	Stroški socialnih zavarovanj	5.281.120	5.072.874
	- od tega stroški pokojninskih zavarovanj	1.340.879	1.154.728
c)	Drugi stroški dela	3.599.448	3.037.649
7.	Odpisi vrednosti	17.838.911	20.174.905
a)	Amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhodki neopr. dolgoročnih sr. in opredmetenih osnovnih sredstev	17.643.518	20.087.866
b)	Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	195.393	87.039
8.	Drugi poslovni odhodki	5.883.782	5.197.149
	POSLOVNI IZID IZ POSLOVANJA	7.220.643	13.601.407
9.	Finančni prihodki iz deležev	143.814	78.089
a)	Finančni prihodki iz deležev v podjetjih v skupini razen v pridruženih podjetjih	45	0
c)	Drugi finančni prihodki iz deležev (s prevrednotovalnimi finančnimi prihodki)	143.769	78.089
10.	Finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev	732.524	252.362
c)	Drugi finančni prihodki iz dolgoročnih terjatev (s prevrednotovalnimi finančnimi prihodki)	732.524	252.362
11.	Finančni prihodki iz kratkoročnih terjatev	2.003.741	1.807.824
b)	Finančni prihodki iz obresti in kratkoročnih terjatev do pridruženih podjetij	6.465	0
c)	Drugi finančni prihodki iz obresti in kratkoročnih terjatev (s prevrednotovalnimi finančnimi prihodki)	1.997.276	1.807.824
12.	Finančni odhodki za odpise dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb	12.207	1.091.293
a)	Prevrednotovalni finančni odhodki pri finančnih naložbah v podjetja v skupini razen v pridružena podjetja	8.689	786.289
b)	Prevrednotovalni finančni odhodki pri finančnih naložbah v pridružena podjetja	1.855	0
c)	Drugi prevrednotovalni finančni odhodki	1.663	305.004
13.	Finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	3.427.186	4.373.122
c)	Drugi finančni odhodki za obresti in iz drugih obveznosti	3.427.186	4.373.122
	POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA	6.661.329	10.275.267
15.	ČISTI POSLOVNI IZID IZ REDNEGA DELOVANJA	6.661.329	10.275.267
16.	Izredni prihodki	657.891	4.421.854
17.	Izredni odhodki	501.463	303.450
a)	Izredni odhodki brez prevrednotovalnega popravka kapitala	501.463	303.450
18.	POSLOVNI IZID ZUNAJ REDNEGA DELOVANJA	156.428	4.118.404
	CELOTNI POSLOVNI IZID	6.817.757	14.393.671
19.	Davek iz dobička	115.489	4.665
21.	ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	6.702.268	14.389.006
	Čisti poslovni izid obračunskega leta večinskega lastnika	7.007.590	14.708.211
	Čisti poslovni izid obračunskega leta manjšinskega lastnika	(305.322)	(319.205)

Skupinski izkaz finančnega izida

v 000 SIT

	POSTAVKA	Leto 2003	Leto 2002
A.	FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU		
+	a) Pritoki pri poslovanju	97.731.294	95.927.978
	Poslovni prihodki	100.220.765	94.525.655
	Izredni prihodki, ki se nanašajo na poslovanje	657.891	4.421.854
	Začetne manj končne poslovne terjatve	(3.109.803)	(3.792.434)
	Začetne manj končne aktivne kratkoročne časovne razmejitve	(37.559)	772.903
-	b) Odtoki pri poslovanju	75.347.058	59.480.937
	Poslovni odhodki brez amortizacije in dolgoročnih rezervacij	77.535.406	62.612.690
	Izredni odhodki, ki se nanašajo na poslovanje	501.463	303.450
	Davki iz dobička in drugi davki, ki niso zajeti v poslovnih odhodkih	115.489	4.665
	Končne manj začetne zaloge	833.056	830.605
	Začetni manj končni poslovni dolgovi	(3.687.835)	(4.853.717)
	Začetne manj končne pasivne kratkoročne časovne razmejitve	49.479	583.244
=	c) Prebitek pritokov (odtokov) pri poslovanju	22.384.236	36.447.041
B.	FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU		
+	a) Pritoki pri naložbenju	8.408.531	2.138.275
	Finančni prihodki, ki se nanašajo na naložbenje (razen za prevrednotenje)	2.880.034	2.138.275
	Pobotano zmanjšanje dolgoročnih finančnih naložb (razen za prevrednotenje)	2.137.944	0
	Pobotano zmanjšanje kratkoročnih finančnih naložb (razen za prevrednotenje)	3.390.553	0
-	b) Odtoki pri naložbenju	16.123.263	37.366.221
	Finančni odhodki, ki se nanašajo na naložbenje (razen za prevrednotenje)	12.207	1.091.293
	Pobotano povečanje neopredmetenih dolgoročnih sr. (razen za prevrednotenje)	1.027.417	896.238
	Pobotano povečanje opredm. osn. sr. (razen za prevrednotenje in stvarne vloške kapitala)	15.083.639	16.860.307
	Pobotano povečanje dolgoročnih finančnih naložb (razen za prevrednotenje)	0	5.776.712
	Pobotano povečanje kratkoročnih finančnih naložb (razen za prevrednotenje)	0	12.741.671
=	c) Prebitek pritokov (odtokov) pri naložbenju	(7.714.732)	(35.227.946)
=	Prebitek pritokov (odtokov) pri poslovanju in naložbenju	14.669.504	1.219.095
C.	FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU		
+	a) Pritoki pri financiranju	11.556.316	2.873.324
	Povečanje kapitala (brez čistega dobička)	0	2.154.401
	Pobotano povečanje dolgoročnih finančnih dolgov (razen za prevrednotenje)	11.556.316	0
	Pobotano povečanje kratkoročnih finančnih dolgov (razen za prevrednotenje)	0	718.923
-	b) Odtoki pri financiranju	24.627.328	4.694.294
	Finančni odhodki, ki se nanašajo na financiranje (razen za prevrednotenje)	3.427.186	4.373.122
	Zmanjšanje kapitala (brez čistega dobička)	19.383.245	0
	Pobotano zmanjšanje dolgoročnih finančnih dolgov (razen za prevrednotenje)	0	321.172
	Pobotano zmanjšanje kratkoročnih finančnih dolgov (razen za prevrednotenje)	1.816.897	0
=	c) Prebitek pritokov (odtokov) pri financiranju	(13.071.012)	(1.820.970)
=	Celotni prebitek pritokov (odtokov) v obračunskem obdobju	1.598.492	(601.875)
Č.	KONČNO STANJE DENARNIH SREDSTEV IN NJIHOVIH USTREZNIKOV	3.894.380	2.295.888
+	x) Finančni izid v obdobju	1.598.492	(601.875)
+	y) Začetno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	2.295.888	2.897.763

Skupinski izkaz gibanja kapitala

v 000 SIT

POSTAVKE		Osnovni kapital		Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička				Preneseni čisti poslovni izid	
		Vpoklicani kapital	Nepoklicani kapital		Zakonske rezerve	Rezerve za lastne deleže	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička	Preneseni čisti dobiček	Prenesena čista izguba
A.	Stanje na začetku leta	1.156.217	0	166.070.474	0	0	0	6.142.502	6.142.502	0
B.	Premiki v kapital	0	0	0	0	0	0	0	0	0
d)	Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta	0	0	0	0	0	0	0	0	0
f)	Vnos zneska posebnih prevrednotenj kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	0
C.	Premiki v kapitalu	0	0	0	0	0	0	8.129.578	(3.719.295)	0
a)	Razporeditev čistega dobička kot sestavine kapitala po sklepu uprave in nadzornega sveta	0	0	0	0	0	0	1.987.076	0	0
b)	Razporeditev čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	6.142.502	(6.142.502)	0
f)	Druge prerazporeditve sestavin kapitala	0	0	0	0		0	0	2.423.207	0
Č.	Premiki iz kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b)	Vračilo kapitala	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D.	Končno stanje v obdobju	1.156.217	0	166.070.474	0	0	0	14.272.080	2.423.207	0

v 000 SIT

POSTAVKE		Čisti poslovni izid poslovnega leta		Prevrednotovalni popravki kapitala		Predpravniki popravki kapitala	Kapital manjšinskih lastnikov	Skupaj
		Čisti dobiček poslovnega leta	Čista izguba poslovnega leta	Splošni prevrednotovalni popravki kapitala	Posebni prevrednotovalni popravki kapitala			
A.	Stanje na začetku leta	0	0	27	2.423.207	0	53.540.555	235.475.484
B.	Premiki v kapital	7.007.590	0	0	0	0	(304.755)	6.702.835
d)	Vnos čistega poslovnega izida poslovnega leta	7.007.590	0	0	0	0	(305.322)	6.702.268
f)	Vnos zneska posebnih prevrednotenj kapitala	0	0	0	0	0	567	567
C.	Premiki v kapitalu	(1.987.076)	0	0	(2.423.207)	0	0	0
a)	Razporeditev čistega dobička kot sestavine kapitala po sklepu uprave in nadzornega sveta	(1.987.076)	0	0	0	0	0	0
b)	Razporeditev čistega dobička za oblikovanje dodatnih rezerv po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	0
f)	Druge prerazporeditve sestavin kapitala	0	0	0	(2.423.207)	0	0	0
Č.	Premiki iz kapitala	0	0	0	0	0	19.383.812	19.383.812
b)	Vračilo kapitala	0	0	0	0	0	19.383.812	19.383.812
D.	Končno stanje v obdobju	5.020.514	0	27	0	0	33.851.988	222.794.507

Pojasnila k skupinskim računovodskim izkazom

Skupinska bilanca stanja Splošno

Informacije o podlagi za sestavitev skupinske bilance stanja in o posebnih računovodskih usmeritvah, izbranih in uporabljenih pri pomembnih poslih in drugih poslovnih dogodkih za skupino, so predstavljene v razkritjih posameznih pomembnih sredstev in obveznosti do virov sredstev.

Skupina ne razpolaga z dodatnimi informacijami, ki v obrazcu bilance stanja niso predpisane, bi pa bile pomembne za pošteno predstavitev skupine. Sredstva in obveznosti do virov sredstev so izkazani po pošteni vrednosti.

Neopredmetena dolgoročna sredstva

3.877.246 tisoč SIT
1,15% aktive

Členitev neopredmetenih dolgoročnih sredstev se v bilanci stanja leta 2003 razlikuje od členitve v bilanci stanja 2002, in sicer so ločeno prikazana druga neopredmetena dolgoročna sredstva in neopredmetena dolgoročna sredstva v gradnji oz. izdelavi. Zaradi primerljivosti je na enak način prikazano tudi stanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev na 1.1.2003.

Med neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi so v največjem deležu izkazana ustanovna vlaganja pri večjih naložbah.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 2.201.353 tisoč SIT neopredmetenih dolgoročnih sredstev.

Gibanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev v letu 2003

v 000 SIT

	Dolgoročno odloženi stroški poslovanja	Dolgoročno odloženi stroški razvijanja	Dolgoročne premoženjske pravice	Druge neopredmetena dolgoročna sredstva	Neopredmetena dolgoročna sredstva v gradnji oz. izdelavi	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1.1.2003	212.024	605.462	208.586	2.537.460	2.479.546	6.043.078
Povečanje	2.115	40.480	259.546	46.529	1.651.478	2.000.148
Odtujitve, prenosi	(6.066)	0	(3.226)	0	(971.909)	(981.201)
Prevrednotenje	0	0	0	0	0	0
Stanje 31.12.2003	208.073	645.942	464.906	2.583.989	3.159.115	7.062.025
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 1.1.2003	211.053	217.669	74.395	2.357.588	0	2.860.705
Povečanje	0	0	0	0	0	0
Odtujitve, prenosi	(5.244)	0	(3.226)	0	0	(8.470)
Amortizacija	218	107.206	60.183	164.937	0	332.544
Stanje 31.12.2003	206.027	324.875	131.352	2.522.525	0	3.184.779
Neodpisana vrednost 1.1.2003	971	387.793	134.191	179.872	2.479.546	3.182.373
Neodpisana vrednost 31.12.2003	2.046	321.067	333.554	61.464	3.159.115	3.877.246

Opredmetena osnovna sredstva

282.644.116 tisoč SIT

83,64% aktive

Opredmeteno osnovno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Sestavljajo jo njegova nakupna cena, uvozne in nevračljive nakupne dajatve ter stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno njegovi usposobitvi za nameravano uporabo, zlasti stroški dovoza in namestitve.

Donacije in državne podpore za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev se ne odštevajo od njihove nabavne vrednosti, temveč se vštevajo med dolgoročne rezervacije in se porabljajo skladno z obračunano amortizacijo.

Razlika med čisto prodajno vrednostjo in knjigovodsko vrednostjo odtujenega opredmetenega osnovnega sredstva se prenese med prevrednotovalne poslovne prihodke, če je prva večja od druge, oziroma med prevrednotovalne poslovne odhodke, če je druga večja od prve.

Stroški, ki kasneje nastajajo v zvezi z opredmetenim osnovnim sredstvom, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če povečujejo njegove prihodnje koristi v primerjavi s prvotno ocenjenimi; pri tem stroški, ki omogočajo podaljšanje dobe koristnosti opredmetenega osnovnega sredstva, najprej zmanjšajo do takrat obračunani popravek vrednosti.

Popravila ali vzdrževanje opredmetenih osnovnih sredstev so namenjena obnavljanju ali ohranjanju prihodnjih gospodarskih koristi, ki se pričakujejo na podlagi prvotno ocenjene stopnje učinkovitosti sredstev. Pripoznajo se kot odhodki, kadar se pojavijo.

Za opredmetena osnovna sredstva sta v knjigovodskih razvidih izkazani posebej nabavna vrednost in posebej popravek vrednosti, v bilanci stanja pa so izkazana po neodpisani vrednosti kot razliki med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti.

Družbe skupine v letu 2003 niso izvedle prevrednotenij opredmetenih osnovnih sredstev.

S kreditom je bilo v letu 2003 financiranih 1.291.465 tisoč SIT naložb v opredmetena osnovna sredstva.

Za zavarovanje dolgoročnih in kratkoročnih finančnih obveznosti je bilo v letu 2003 zastavljenih 940.605 tisoč SIT opredmetenih osnovnih sredstev.

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2003

v 000 SIT

	Zemljišča	Zgradbe	Oprema, nadomestni deli, drobni inventar	Predujmi za opredmetena osnovna sredstva	Opredmetena osnovna sredstva v gradnji oz. izdelavi	Skupaj
NABAVNA VREDNOST						
Stanje 1.1.2003	11.536.140	294.183.784	440.759.334	1.060.285	9.748.309	757.287.852
Pridobitve	49.107	2.405.672	7.588.977	1.935.088	14.851.493	26.830.337
Odtujitve, prenosi	(46.118)	(547.111)	(5.038.161)	(1.745.161)	(15.333.729)	(22.710.280)
Prevrednotenje	0	17.909	(73.845)	(344.587)	(33.286)	(433.809)
Stanje 31.12.2003	11.539.129	296.060.254	443.236.305	905.625	9.232.787	760.974.100
POPRAVEK VREDNOSTI						
Stanje 1.1.2003		157.178.174	315.226.953			472.405.127
Pridobitve		94.391	(3.773)			90.618
Odtujitve, prenosi		(915.677)	(10.103.667)			(11.019.344)
Amortizacija		4.838.229	12.079.151			16.917.380
Prevrednotenje		5.424	(69.221)			(63.797)
Stanje 31.12.2003		161.200.541	317.129.443			478.329.984
Neodpisana vrednost 1.1.2003	11.536.140	137.005.610	125.532.381	1.060.285	9.748.309	284.882.725
Neodpisana vrednost 31.12.2003	11.539.129	134.859.713	126.106.862	905.625	9.232.787	282.644.116

Dolgoročne finančne naložbe

5.788.610 tisoč SIT

1,71% aktive

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 191.729.807 tisoč SIT dolgoročnih finančnih naložb v družbe v skupini.

Zmanjšanje dolgoročnih finančnih naložb v letu 2003 je v glavnini posledica prenosa dela dolgoročnih depozitov med kratkoročne.

Večino dolgoročnih finančnih naložb predstavljajo dolgoročni depoziti.

Gibanje dolgoročnih finančnih naložb v letu 2003

v 000 SIT

	Naložbe v delnice in deleže podjetij v skupini razen pridruženih podjetij	Naložbe v delnice in deleže pridruženih podjetij	Druge naložbe v delnice in deleže	Druge dolgoročne finančne terjatve	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 1.1.2003	8.717	0	923.910	7.044.403	7.977.030
Povečanje		13.958	15.018	48.593	77.569
Odtujitve, prenosi	(2.500)		(2.353)	(2.233.987)	(2.238.840)
Prevrednotovanje			(247)	3.067	2.820
Stanje 31.12.2003	6.217	13.958	936.328	4.862.076	5.818.579
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 1.1.2003	194	0	6.380	43.947	50.521
Povečanje	0	0	1.396	4.212	5.608
Odtujitve, prenosi	(15)	0	0	(30.672)	(30.687)
Amortizacija	0	0	0	0	0
Prevrednotovanje	0	4.440	0	87	4.527
Stanje 31.12.2003	179	4.440	7.776	17.574	29.969
Neodpisana vrednost 1.1.2003	8.523	0	917.530	7.000.456	7.926.509
Neodpisana vrednost 31.12.2003	6.038	9.518	928.552	4.844.502	5.788.610

Zaloge

7.163.537 tisoč SIT

2,12% aktive

Največjo vrednost v zalogah predstavljajo zaloge rezervnih delov, materiala za vzdrževanje in premoga.

Poslovne terjatve
17.374.576 tisoč SIT
5,14% aktive

Terjatev se pripozna kot sredstvo, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njo, in če je mogoče njeno izvirno vrednost zanesljivo izmeriti. Terjatve vseh vrst se ob začetnem pripoznanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane.

Vrste terjatev

Glavnino poslovnih terjatev v skupini predstavljajo kratkoročne terjatve. Med njimi je tri četrtine kratkoročnih terjatev do kupcev, četrtno kratkoročnih terjatev do države in drugih, delež kratkoročnih terjatev do pridruženih družb pa je zanemarljiv.

Popravek vrednosti terjatev

Popravki vrednosti kratkoročnih terjatev so oblikovani v primeru dvomljivih oz. spornih terjatev v breme prevrednotovalnih poslovnih odhodkov.

Zavarovanje terjatev

Delež zavarovanih dolgoročnih terjatev je 90%.
Kratkoročne terjatve do kupcev so večinoma zavarovane, delež vseh zavarovanih kratkoročnih terjatev pa znaša nekaj več kot polovico vseh kratkoročnih terjatev.

Zapadlost

Razčlenitev poslovnih terjatev po rokih zapadlosti je prikazana v posebni tabeli.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 16.444.319 tisoč SIT kratkoročnih terjatev med družbami v skupini.

v 000 SIT

**Dolgoročne poslovne terjatve
po rokih zapadlosti**

	Rok zapadlosti v plačilo			Skupaj
	do 3 let	od 3 do 5 let	nad 5 let	
Dolgoročne poslovne terjatve				
Terjatve do drugih	118.578	3.826	231.450	353.854
Skupaj	118.578	3.826	231.450	353.854

Kratkoročne poslovne terjatve po rokih zapadlosti

v 000 SIT

	Razčlenitev po rokih zapadlosti						
Kratkoročne poslovne terjatve	nezapadle	zapadle do 3 mesece	zapadle od 3 do 6 mesecev	zapadle od 6 do 9 mesecev	zapadle od 9 do 12 mesecev	zapadle nad 1 leto	Skupaj
Terjatve do kupcev	12.276.692	255.639	581	749	664	1.184	12.535.509
Terjatve do pridruženih podjetij	6.326	0	0	0	0	0	6.326
Terjatve do drugih	4.253.980	14.230	7.866	3.955	21.311	177.545	4.478.887
Skupaj	16.536.998	269.869	8.447	4.704	21.975	178.729	17.020.722

Gibanje popravka poslovnih terjatev v letu 2003

v 000 SIT

Vrsta poslovne terjatve	1.1.03	tečajne razlike	poraba	spostitev	oblikovanje	31.12.03
Dolgoročne poslovne terjatve do kupcev	179.979	0	0	13.654	15.553	181.878
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	51.020	562	1.084	0	103	50.601
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	82.141	0	0	0	32.842	114.983
Skupaj	313.140	562	1.084	13.654	48.498	347.462

Kratkoročne finančne naložbe

17.067.474 tisoč SIT

5,05% aktive

Kratkoročne finančne naložbe skupine so naložbe v depozite pri bankah, naložbe v lastniške vrednostne papirje, naložbe v finančne dolgove pridruženih družb in drugih.

Kratkoročna finančna naložba v lastniške vrednostne papirje drugih družb in dolžniške vrednostne papirje družb se ob začetnem merjenju ovrednoti po nabavni vrednosti, ki je enaka bodisi plačanemu znesku denarja ali njegovih ustreznikov, povečani za stroške, ki jih je mogoče pripisati neposredno naložbi.

Kratkoročna finančna naložba v dano kratkoročno posojilo se ob začetnem pripoznanju izmeri po plačanem znesku, ki je glavnica posojila.

Med kratkoročnimi finančnimi naložbami so izkazane tudi dolgoročne finančne naložbe, ki zapadejo v plačilo v letu dni po datumu bilance stanja.

Glavnino kratkoročnih finančnih naložb skupine predstavljajo depoziti v pomembnejših slovenskih bankah, zato je izpostavljenost tveganjem minimalna.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 673.694 tisoč SIT kratkoročnih finančnih naložb.

Denarna sredstva

3.894.380 tisoč SIT

1,15% aktive

Denarna sredstva v skupini sestavljajo gotovina v blagajni, denarna sredstva na transakcijskih računih in depoziti na odpoklic pri poslovnih bankah.

Aktivne časovne razmejitve

131.056 tisoč SIT

0,04% aktive

Aktivne časovne razmejitve zajemajo kratkoročno odložene stroške (odhodke) in kratkoročno nezaračunane prihodke.

Izvenbilančna evidenca

18.552.651 tisoč SIT

V izvenbilančni evidenci skupine so v glavnini izkazani dani in prejeti inštrumenti za zavarovanje plačil, poročstva in hipoteke.

Kapital

222.794.507 tisoč SIT

65,93% pasive

Osnovni kapital skupine predstavlja osnovni kapital obvladujoče družbe, ki se v letu 2003 ni spreminjal, prav tako ne kapitalne rezerve in splošni prevrednotovalni popravek kapitala.

Druge rezerve iz dobička obvladujoče družbe so se v letu 2003 povečale za 8.129.578 tisoč SIT.

Preneseni dobiček preteklih let izkazuje delež obvladujoče družbe v dobičku odvisnih družb leta 2002, ki je bil v letu 2002 izkazan kot posebni prevrednotovalni popravek kapitala.

Čisti dobiček skupine poslovnega leta znaša 5.020.514 tisoč SIT in je sestavljen iz bilančnega dobička obvladujoče družbe v višini 1.987.077 tisoč SIT, 2.173.431 tisoč SIT

dobička odvisnih družb in 860.006 tisoč SIT, ki izhajajo iz črpanja slabega imena, ugotovljenega pri uskupinjevanju kapitala in dolgoročne finančne naložbe.

Delež kapitala manjšinskih lastnikov se je v letu 2003 zmanjšal zaradi povečanja lastniškega deleža večinskega lastnika in deleža v poslovnih izidih odvisnih družb ter znaša 33.851.988 tisoč SIT.

Kapital odvisnih družb je v postopku uskupinjevanja izločen v celoti v višini 223.273.137 tisoč SIT.

Skladno z določili SRS družbe skupine niso izvedle splošnega prevrednotovanja kapitala.

Kapital skupine v tekočem in preteklem letu

v 000 SIT

Celotni kapital po posameznih postavkah	Leto 2003	Leto 2002
Osnovni kapital	1.156.217	1.156.217
Kapitalske rezerve	166.070.474	166.070.474
Rezerve iz dobička (druge rezerve iz dobička)	14.272.080	6.142.502
Preneseni čisti poslovni izid	2.423.207	0
Čisti poslovni izid poslovnega leta	5.020.514	6.142.502
Splošni prevrednotovalni popravek kapitala	27	27
Posebni prevrednotovalni popravek kapitala	0	2.423.207
Kapital manjšinskih lastnikov	33.851.988	53.540.555

Dolgoročne rezervacije

37.299.564 tisoč SIT

11,04% pasive

Vse dolgoročne rezervacije so izkazane med drugimi rezervacijami, od katerih je bilo v postopku uskupinjevanja oblikovano slabo ime v višini 30.033.890 tisoč SIT.

Slabo ime se pojavi pri uskupinjevanju, ko je naložba obvladujoče družbe v kapitalski delež odvisne družbe manjša od vrednosti pripoznanih sredstev in dolgov in odvisna družba še naprej deluje kot samostojna pravna oseba.

Del slabega imena se je v letu 2003 prenesel med druge poslovne prihodke in povečal čisti poslovni izid skupine.

Ostale dolgoročne rezervacije so dolgoročne rezervacije na račun dolgoročno odloženih prihodkov in dolgoročne rezervacije na račun dolgoročno vnaprej vračunanih stroškov oziroma odhodkov. Večina je oblikovanih v preteklih letih. V letu 2003 so črpane za pokrivanje amortizacije z dotacijo kupljenih opredmetenih osnovnih sredstev in za materialni razvoj invalidskih podjetij v skladu z Zakonom o usposabljanju in zaposlovanju invalidnih oseb.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 2.201.353 tisoč SIT dolgoročnih rezervacij.

**Gibanje slabega imena v tekočem
in preteklem letu**

v 000 SIT

Slabo ime	Leto 2003	Leto 2002
Stanje 1.1.2003	32.544.406	32.683.733
Povečanja	2.258	3.497.124
Zmanjšanja	2.512.774	3.636.451
Stanje 31.12.2003	30.033.890	32.544.406

Gibanje dolgoročnih rezervacij v letu 2003

v 000 SIT

Postavka	Stanje 1.1.03	Povečanje (oblikovanje)	Poraba (črpanje)	Stanje 31.12.03
Dolgoročno vnaprej vračunani stroški	3.526.940	770.486	380.846	3.916.580
Dolgoročne rezervacije za velika popravila	1.385.000	0	0	1.385.000
Druge dolgoročne rezervacije	2.141.940	770.486	380.846	2.531.580
Dolgoročno odloženi prihodki	36.158.093	16.546	2.791.655	33.382.984
Dolgoročne rezervacije iz dotacij za osnovna sredstva	3.613.687	0	278.881	3.334.806
Druge dolgoročne rezervacije	0	14.288	0	14.288
Slabo ime iz konsolidacije	32.544.406	2.258	2.512.774	30.033.890
Skupaj	39.685.033	787.032	3.172.501	37.299.564

Dolgoročni dolgovi

52.216.475 tisoč SIT
15,45% pasive

V skupini predstavljajo skoraj vse dolgoročne dolgove dolgoročni krediti bank, ki so zavarovani z menicami, akceptnimi nalogi, garancijami, hipotekami na nepremičninah in premičninah ali s poroštvom RS.

Kreditni so najeti pri domačih in tujih bankah, obrestne mere pa se gibljejo v odvisnosti od vrste kredita, ročnosti in trenutka najema. Med njimi so tudi krediti, ki zapadejo v plačilo v roku, daljšem od petih let, najkasneje 2015. Podrobneje so dolgoročni dolgovi razkriti v letnih poročilih posameznih družb skupine HSE.

Vse obveznosti iz dolgoročnih dolgov se redno poravnava.

Roki zapadlosti dolgoročnih obveznosti

v 000 SIT

Dolgoročne obveznosti	Rok zapadlosti v plačilo			
	od 1 do 3 leta	od 3 do 5 let	nad 5 let	Skupaj
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	18.160.810	16.570.597	17.341.041	52.072.448
Dolgoročne finančne obveznosti do drugih	25.800	1.351	0	27.151
Dolgoročne poslovne obveznosti dobaviteljev	46.414	0	0	46.414
Dolgoročne poslovne obveznosti do drugih	11.268	7.902	51.292	70.462
Skupaj	18.244.292	16.579.850	17.392.333	52.216.475

Kratkoročni dolgovi

25.082.474 tisoč SIT

7,42% pasive

Skoraj polovico vseh kratkoročnih dolgov predstavljajo obveznosti do dobaviteljev, tretjino krediti bank (med njimi večinski del predstavljajo kratkoročni deli dolgoročnih kreditov), ostalo pa obveznosti do države in zaposlencev.

Vse kratkoročne finančne obveznosti so zavarovane z menicami, akceptnimi nalogi, garancijami, hipotekami na nepremičninah in premoženjem ali s poroštvom RS.

Zapadlost

Vse kratkoročne finančne obveznosti so nezapadle, medtem ko je razčlenitev kratkoročnih poslovnih obveznosti prikazana po zapadlosti v spodnji tabeli.

Podrobneje so kratkoročni finančni dolgovi razkriti v letnih poročilih posameznih družb skupine HSE.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih za 16.468.579 tisoč SIT poslovnih in finančnih obveznosti med družbami v skupini.

Roki zapadlosti kratkoročnih poslovnih obveznosti

v 000 SIT

Kratkoročne poslovne obveznosti	Razčlenitev po zapadlosti						Skupaj
	nezapadle	zapadle do 3 mesecev	zapadle od 3 do 6 mesecev	zapadle od 6 do 9 mesecev	zapadle od 9 do 12 mesecev	zapadle nad 1 leto	
Kratkoročne obveznosti do pridruženih podjetij	37.094	0	0	0	0	0	37.094
Kratkoročne obveznosti na podlagi predujmov	37.682	0	0	0	0	0	37.682
Kratkoročne obveznosti dobaviteljev	11.378.565	28.431	8.394	1.238	98	3.040	11.419.766
Kratkoročne obveznosti do drugih	5.377.909	3.296	3.955	0	0	305.284	5.690.444
Skupaj	16.831.250	31.727	12.349	1.238	98	308.324	17.184.986

Pasivne časovne razmejitve

547.975 tisoč SIT

0,16% pasive

Pasivne časovne razmejitve skupine zajemajo kratkoročne vnaprej vračunane stroške (odhodke).

Skupinski izkaz poslovnega izida

Splošno

Informacije o podlagi za sestavitev skupinskega izkaza poslovnega izida in o posebnih računovodskih usmeritvah, izbranih in uporabljenih pri pomembnih poslih in drugih poslovnih dogodkih za skupino, so predstavljene v razkritjih posameznih pomembnih prihodkov in odhodkov.

Skupina sestavlja izkaz poslovnega izida po različici I iz SRS 25.

V skladu s pojasnilom 2 k SRS 25, da se po predpisih odhodek oz. obveznost za davek iz dobička pravnih oseb ugotavlja od skupne osnove (iz rednega in zunaj rednega delovanja), ki ga je izdal Slovenski inštitut za revizijo, se v izkazu poslovnega izida ne prikazuje ločeno davek iz dobička iz rednega poslovanja in zunaj rednega poslovanja, temveč se prikaže združen v postavki 19 izkaza poslovnega izida.

Prihodki

107.070.828 tisoč SIT

Prihodki se pripoznajo, če je povečanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano s povečanjem sredstva ali z zmanjšanjem dolga in je povečanje mogoče zanesljivo izmeriti. Prihodki se pripoznajo, ko se upravičeno pričakuje, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku. Prihodki se delijo na poslovne, finančne in izredne prihodke.

Poslovni prihodki
103.532.858 tisoč SIT
96,70% prihodkov

Prodaja električne energije predstavlja več kot 80% vseh poslovnih prihodkov skupine. Med drugimi prihodki predstavlja več kot 70% delež odprava slabega imena, ugotovljenega pri uskupinjevanju dolgoročne finančne naložbe obvladujoče družbe s kapitali odvisnih družb.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 72.459.775 tisoč SIT poslovnih prihodkov med družbami v skupini.

Finančni prihodki
2.880.079 tisoč SIT
2,69% prihodkov

Med finančnimi prihodki je 70% finančnih prihodkov iz kratkoročnih terjatev, ki v glavnini predstavljajo obresti kratkoročnih finančnih naložb in denarnih sredstev. Večino ostalih finančnih prihodkov je skupina ustvarila z obrestmi od dolgoročnih finančnih naložb. V obeh primerih so izkazane tudi pozitivne tečajne razlike, ko gre za naložena sredstva v tuji valuti.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 11.695 tisoč SIT finančnih prihodkov med družbami v skupini.

Izredni prihodki
657.891 tisoč SIT
0,61% prihodkov

Med izrednimi odhodki v skupini so izkazane odškodnine, subvencije, izterjane odpisane terjatve.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 12 tisoč SIT izrednih prihodkov.

Odseki

Skupina razčlenjuje poslovanje na dva območna odseka, in sicer čiste prihodke od prodaje deli na:

- domači trg 68.803.111 tisoč SIT
- tuji trg 28.685.076 tisoč SIT.

Skupina razčlenjuje poslovanje tudi na dva področna odseka, in sicer čiste prihodke od prodaje deli na:

- prodajo električne energije 86.401.209 tisoč SIT
- drugo 11.086.978 tisoč SIT.

Odhodki

100.253.071 tisoč SIT

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti.

Ločimo poslovne, finančne in izredne odhodke.

Poslovni odhodki
96.312.215 tisoč SIT
96,07% odhodkov

Stroški blaga, materiala in storitev predstavljajo skoraj polovico vseh poslovnih odhodkov, najpomembnejši med njimi pa so:

- nabavna vrednost električne energije
- stroški materiala, nadomestnih delov in storitev za vzdrževanje opredmetenih osnovnih sredstev
- stroški goriva in maziva.

Stroški dela so v poslovnih odhodkih udeleženi skoraj s tretjino in so sestavljeni iz stroškov plač, stroškov socialnih zavarovanj, stroškov dodatnih pokojninskih zavarovanj in drugih stroškov dela.

Odpisi vrednosti imajo v vseh poslovnih odhodkih nekaj manj kot 20% delež. Večino odpisov vrednosti predstavlja amortizacija neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev v višini 17.249.924 tisoč SIT, zelo majhen delež pa prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih dolgoročnih sredstvih, opredmetenih osnovnih sredstvih in obratnih sredstvih.

V skupini se uporablja metoda enakomernega časovnega amortiziranja. Sredstva se amortizirajo posamično na podlagi predvidene dobe koristnosti.

Za opredmetena osnovna sredstva, pridobljena z državnimi dotacijami, se amortizacija obračunava posebej in se za njen znesek črpajo dolgoročne rezervacije in izkazujejo prihodki.

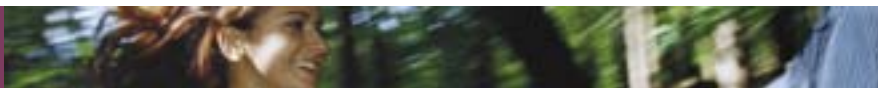
**Amortizacijske stopnje
neopredmetenih dolgoročnih
in opredmetenih
osnovnih sredstev skupine**

Zgradbe	1 - 8 %
Proizvajalna oprema	1 - 15 %
Druga oprema	5 - 33,33 %
Računalniška oprema	33,33 - 50 %
Neopredmetena dolgoročna sredstva	20 - 33,33 %

Za istovrstna opredmetena osnovna sredstva v skupini se uporabljajo podobne amortizacijske stopnje, medtem ko je pri proizvodni opremi poenotenje nerealno, saj so dejavnosti družb zelo različne.

Druge poslovne odhodke sestavljajo predvsem prispevki za stavbna zemljišča, vodni prispevek, izdatki za varstvo okolja in koncesijski prispevek državi.

V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 72.459.824 tisoč SIT poslovnih odhodkov med družbami v skupini.

Finančni odhodki
3.439.393 tisoč SIT
3,43 % odhodkov

Finančni odhodki v skupini so odhodki za obresti kratkoročnih in dolgoročnih dolgov ter odhodki za prevrednotovanje teh dolgov.

Med finančnimi odhodki predstavljajo glavnino finančni odhodki za obresti. V postopku uskupinjevanja je bilo izločenih 11.658 tisoč SIT finančnih odhodkov med družbami v skupini.

Izredni odhodki
501.463 tisoč SIT
0,50% odhodkov

Izredne odhodke sestavljajo neobičajne postavke, ki se izkazujejo v dejansko nastalih zneskih. Med njimi so v skupini izkazane odškodnine.

Stroški po funkcionalnih skupinah

Izkaz poslovnega izida skupine prikazuje stroške družbe po naravnih vrstah (nabavna vrednost prodanega blaga in materiala, stroški storitev, stroški plač, stroški amortizacije), v spodnji preglednici pa so prikazani stroški po funkcionalnih skupinah.

Pregled stroškov po funkcionalnih skupinah v tekočem in preteklem letu

v 000 SIT

Funkcionalne skupine	Leto 2003	Leto 2002
Nabavna vrednost prodanega blaga oz. proizvajalni stroški prodanih količin	76.555.084	63.570.989
Stroški prodajanja	6.189.355	6.308.288
Stroški splošnih dejavnosti	11.050.920	16.149.893

Davek iz dobička
115.489 tisoč SIT

Davek iz dobička je izračunan z upoštevanjem predpisanih davčnih stopenj držav, v katerih se nahajajo družbe skupine.

Za leto 2003 je v skupini izkazalo obveznost za plačilo davka iz dobička pet družb.

Čisti dobiček
6.702.268 tisoč SIT

Čisti dobiček skupine predstavljajo čisti dobiček obvladujoče družbe v višini 3.974.153 tisoč SIT, deleži v čistem dobičku odvisnih družb v višini 2.173.431 tisoč SIT in čisti dobiček iz naslova porabe slabega imena v višini 860.006 tisoč SIT, zmanjšan za uskupinjen poslovni izid drugih (manjšinskih) lastnikov v skupini v višini 305.322 tisoč SIT.

Poslovni izid skupine v tekočem in preteklem letu

v 000 SIT

Vrsta poslovnega izida	Leto 2003	Leto 2002
Kosmati donos iz poslovanja	103.532.858	100.891.279
Poslovni izid iz poslovanja	7.220.643	13.601.407
Poslovni izid iz rednega delovanja	6.661.329	10.275.267
Poslovni izid iz zunaj rednega delovanja	156.428	4.118.404
Celotni poslovni izid	6.817.757	14.393.671
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja	6.702.268	14.389.006

Skupinski izkaz finančnega izida

Splošno

V skupinskem izkazu finančnega izida so prikazane spremembe stanja denarnih sredstev in njihovih ustreznikov za poslovno leto.

Denarna sredstva skupine so knjižni denar na transakcijskih računih in depoziti na odpoklic.

Denarnih ustreznikov skupina v tekočem letu ni izkazovala.

Metoda

Skupina sestavlja izkaz finančnega izida po posredni metodi v zaporedni stopenjski obliki.

Podatki v izkazu skupinskega finančnega izida so dobljeni iz skupinske bilance stanja v tekočem in preteklem letu, skupinskega izkaza poslovnega izida in iz dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev pritokov in odtokov.

Razkritja

V letu 2003 je skupina ustvarila za 1.598.492 tisoč SIT denarnih presežkov, in sicer:

- iz poslovanja je ustvarila presežek v višini 22.384.236 tisoč SIT
- iz naložbenja je ustvarila primanjkljaj v višini 7.714.732 tisoč SIT
- iz financiranja je ustvarila primanjkljaj v višini 13.071.012 tisoč SIT.

Skupinski izkaz gibanja kapitala

Splošno

V skupinskem izkazu gibanja kapitala so prikazane spremembe sestavin kapitala v poslovnem letu.

Metoda

Skupinski izkaz gibanja kapitala je sestavljen po različici II iz SRS 27. Bilančni dobiček se na ravni skupine ne ugotavlja.

Premiki v kapital

Premiki v kapital skupine so bili v letu 2003 izkazani v višini 6.702.835 tisoč SIT.

Kapital skupine brez manjšinskih lastnikov se je v letu 2003 povečal za čisti poslovni izid v višini 7.007.590 tisoč SIT.

Kapital manjšinskih lastnikov se je v letu 2003 zmanjšal za 304.755 tisoč SIT, in sicer zaradi:

- udeležbe v poslovnem izidu družb v višini izgube 305.322 tisoč SIT in
- posebnega prevrednotovalnega popravka kapitala v višini 567 tisoč SIT, ki predstavlja delež manjšinskih lastnikov v povečanju posebnega prevrednotovalnega popravka kapitala v eni od odvisnih družb.

Premiki v kapitalu

Premiki v kapitalu skupine so bili izvedeni v višini 10.552.785 tisoč SIT in izhajajo iz:

- prenosa deleža obvladujoče družbe v čistem dobičku odvisnih družb iz leta 2002 iz posebnega prevrednotovalnega popravka kapitala na preneseni čisti dobiček v višini 2.423.207 tisoč SIT
- razporeditve bilančnega dobička obvladujoče družbe iz leta 2002 po sklepu skupščine na druge rezerve iz dobička v višini 6.142.502 tisoč SIT
- razporeditve polovice čistega dobička obvladujoče družbe tekočega leta po sklepu posloводства s soglasjem nadzornega sveta v višini 1.987.076 tisoč SIT.

Premiki iz kapitala

Premiki iz kapitala v višini 19.383.812 tisoč SIT se v celoti nanašajo na kapital manjšinskih lastnikov, in sicer zaradi:

- prodaje deleža v odvisni družbi DEM v višini 19.377.447 tisoč SIT in
- prodaje deleža v odvisni družbi PV v višini 6.365 tisoč SIT.

Ostala razkritja

Prejemki članov uprav in zaposlenih po individualnih pogodbah

Prejemki članov poslovdstev in uprav ter ostalih zaposlenih po individualnih pogodbah vključujejo:

- bruto prejemke, ki so vsebovani v obvestilu za napoved dohodnine
- jubilejne nagrade in odpravnine, ki niso zajete v obvestilu za napoved dohodnine
- premije za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje v delu, ki so ga plačale družbe v skupini.

Prejemki članov nadzornega sveta

Prejemki članov nadzornega sveta vključujejo:

- bruto sejnine s potnimi stroški.

Člani uprav in poslovdstev, ostali zaposleni po individualnih pogodbah o zaposlitvi in člani nadzornih svetov družb skupine v letu 2003 niso prejeli deležev v dobičku po sklepu skupščine niti jim družbe niso odobrile predujmov, novih posojil ali poroštev.

Za navedene skupine oseb so v tabelah prikazani prejemki in terjatve iz naslova prejetih stanovanjskih posojil, odobrenih pred letom 2003.

Odplačila terjatev iz naslova posojil so v letu 2003 znašala 1.839 tisoč SIT.

Obrestne mere za dana posojila so naslednje:

- TOM + 2% - 3%
- valutna klavzula
- vrednost točke za ugotovitev vrednosti stanovanja, ki je določena skladno z rastjo EUR po srednjem tečaju Banke Slovenije.

**Prejemki posameznih skupin oseb
v tekočem in preteklem letu**

v 000 SIT

Skupine oseb	Leto 2003	Leto 2002
Člani poslovdstev in uprav	279.377	308.745
Ostali zaposleni po individualnih pogodbah	795.189	853.301
Člani nadzornih svetov	14.375	21.003

**Terjatve iz naslova posojil do
posameznih skupin oseb v
tekočem in preteklem letu**

v 000 SIT

Skupine oseb	Leto 2003	Leto 2002
Člani poslovdstev in uprav	0	551
Ostali zaposleni po individualnih pogodbah	13.938	20.138
Člani nadzornih svetov	1.215	1.329

Kontaktne podatke

Kontaktne podatke

Vodstvo družbe

mag. Drago Fabijan

Generalni direktor in predsednik posloводства

Tel.št.: (01) 47 04 100

Faks: (01) 47 04 101

E-pošta: drago.fabijan@hse.si

dr. Milan Medved

Direktor za poslovno področje in član posloводства

Tel.št.: (01) 47 04 100

Faks: (01) 47 04 101

E-pošta: milan.medved@hse.si

Ladislav Tomšič

Direktor za tehnično področje in član posloводства

Tel.št.: (02) 30 05 780

Faks: (02) 30 05 879

E-pošta: ladislav.tomsic@hse.si

Izvršni direktorji

dr. Tomaž Štokelj

Izvršni direktor trženja

Tel.št.: (01) 47 04 100

Faks: (01) 47 04 101

E-pošta: tomaz.stokelj@hse.si

Irena Stare

Izvršna direktorica financ

Tel.št.: (01) 47 04 100

Faks: (01) 47 04 101

E-pošta: irena.stare@hse.si

Simon Tot

Izvršni direktor proizvodnje

Tel.št.: (02) 300 5 782

Faks: (02) 300 5 879

E-pošta: simon.tot@hse.si

Skupina **hse****hse**

Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

dem
 dravske elektrarne maribor

**SAVSKE
ELEKTRARNE
LJUBLJANA d.o.o.**

**TERMoeLEKTRARNA
BRESTANICA d.o.o.**

TERMoeLEKTRARNA ŠOŠTANJ
Holding Slovenske elektrarne d.o.o.

Direktor družbe: mag. Drago Fabijan
 Naslov: Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana
 Tel.št.: (01) 47 04 100
 Faks: (01) 47 04 101
 E-pošta: info@hse.si; hse@hse.si
 Spletna stran: www.hse.si

Dravske elektrarne Maribor d.o.o.

Direktor družbe: Danilo Šef
 Naslov: Obrežna 170, 2000 Maribor
 Tel. št. (02) 30 05 000
 Faks: (02) 30 05 655
 E-pošta: dem@dem.si
 Spletna stran: www.dem.si

Savske elektrarne Ljubljana d.o.o.

Direktor družbe: Drago Polak
 Naslov: Gorenjska cesta 46, 1215 Medvode
 Tel. št. (01) 474 92 01
 Faks: (01) 474 92 02
 E-pošta: webinfo@savske-el.si
 Spletna stran: www.savske-el.si

Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.

Direktor družbe: Vladimir Gabrijelčič
 Naslov: Erjavčeva 20, 5000 Nova Gorica
 Tel. št. (05) 339 63 10
 Faks: (05) 339 63 15
 E-pošta: seng@seng.si
 Spletna stran: www.seng.si

Termoelektrarna Brestanica d.o.o.

Direktor družbe: Bogdan Barbič
 Naslov: Cesta prvih borcev 18, 8280 Brestanica
 Tel. št. (07) 48 16 112
 Faks: (07) 49 22 262
 E-pošta: info@teb.si
 Spletna stran: www.teb.si

Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.

Direktor družbe: mag. Uroš Rotnik
 Naslov: Cesta Lole Ribarja 18, 3325 Šoštanj
 Tel. št. (03) 8993 100
 Faks: (03) 5882 162
 E-pošta: info@te-sostanj.si
 Spletna stran: www.te-sostanj.si

Premogovnik Velenje d.d.

Direktor družbe: dr. Evgen Dervarič
 Naslov: Partizanska 78, 3320 Velenje
 Tel. št. (03) 8996 100
 Faks: (03) 5875 162
 E-pošta: info@rlv.si
 Spletna stran: www.rlv.si

HSE Invest d.o.o., družba za inženiring in izgradnjo energetskih objektov

Direktor družbe: Vili Vindiš
 Naslov: Obrežna 170a, 2000 Maribor
 Tel. št. (02) 3005 892
 Faks: (02) 3005 899
 E-pošta: vili.vindis@hse-invest.si

HSE - IIP družba za izgradnjo infrastrukture Posavja d.o.o.

Direktor družbe: mag. Vojko Sotošek
 Naslov: Trg Svobode 9, 8290 Sevnica
 Tel. št. (07) 81 63 100
 Faks: (07) 81 63 110
 E-pošta: vojko.sotosek@hse-iip.si

Tovarna Dušika Ruše - Metalurgija, družba za proizvodnjo karbida in ferolegur, d.d.

Direktor družbe: Miran Kunst
 Naslov: Tovarniška cesta 51, 2342 Ruše
 Tel. št. (02) 661 1081
 Faks: (02) 662 89 01
 E-pošta: info@tdr-metalurgija.si
 Spletna stran: www.tdr-metalurgija.si

Mednarodna mreža**Predstavništvo Beograd**

Vodja predstavništva: mag. Boris Mezgec
 Naslov: Makenzijeva 87, 11000 Beograd, Srbija in Črna Gora
 Tel. št. (00381) 11 34 45 384
 Faks: (00381) 11 34 45 398
 E-pošta: boris.mezgec@hse.si

HSE Italia S.r.l.

Predsednik upravnega odbora: Igor Orel
 Naslov: Via Roma 20, 34170 Gorizia, Italia
 Tel. št. (0039) 0481 537386
 Faks: (0039) 0481 536667

V letnem poročilu uporabljene kratice

Kratika	Prevod
CV	center vodenja
ČHE	črpalna hidroelektrarna
DEM	Dravske elektrarne Maribor d.o.o.
DLN	državni lokacijski načrt
EES	elektroenergetski sistem
EEX	European Energy Exchange Evropska borza z električno energijo v Leipzigu
ELES	Elektro-Slovenija d.o.o.
EU	Evropska unija
EUR	evro
EXAA	Energy Exchange Austria Avstrijska borza električne energije v Grazu
GZS	Gospodarska zbornica Slovenije
HE	hidroelektrarna
HSE	Holding Slovenske elektrarne d.o.o.
ISO	The International Organization for Standardization Mednarodna organizacija za standardizacijo
mHE	male hidroelektrarne
MOPE	Ministrstvo za okolje, prostor in energijo
NEK	Nuklearna elektrarna Krško d.o.o.
NEP	Nacionalni energetski program
OHSAS	Occupational Health and Safety Standard Sistem vodenja poklicnega zdravja in varstva pri delu
OVE	obnovljivi viri energije
PV	Premogovnik Velenje d.d.
RECS	Renewable Energy Certificate System Sistem certifikatov za energijo iz obnovljivih virov
RS	Republika Slovenija
SEL	Savske elektrarne Ljubljana d.o.o.
SENG	Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.

SPUT	Smernice in procedure za upravljanje s tveganji
SRS	Slovenski računovodski standardi
TDR - Metalurgija	Tovarna dušika Ruše - Metalurgija d.d.
TE	termoelektrarna
TEB	Termoelektrarna Brestanica d.o.o.
TEŠ	Termoelektrarna Šoštanj d.o.o.
TET	Termoelektrarna Trbovlje
TE-TOL	Termoelektrarna toplotna Ljubljana
ZGD	Zakon o gospodarskih družbah

Letno poročilo Holdinga Slovenske elektrarne d.o.o. 2003

Izdajatelj: HSE d.o.o., Koprška ulica 92, 1000 Ljubljana

Fotografije: Borut Peterlin

Tekst: HSE d.o.o.

Produkcija: Luna\TBWA

September 2004

Ta dokument je bil objavljen z upoštevanjem 8. odstavka 55. člena Zakona o gospodarskih družbah.